Fokus på familien

Stjernen

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige

November 1985
Årgang 134
Nummer 5

Stjernen

November 1985
134. årgang
Nummer 5

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift med artikler fra *Ensign*, *New Era* og *Friend*.

Det øverste Præsidentskab:
Spencer W. Kimball
Marion G. Romney
Gordon B. Hinckley

De tolvs Kvorum:
Ezra Taft Benson, Howard W. Hunter, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwel, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks

Vejledere: Carlos E. Asay, Rex D. Pinegar, George P. Lee, James M. Paramore

Redaktør: Carlos E. Asay

Direktør for Kirkens blade:
Ronald L. Knighton

International Magazines:
Chefredaktør: Larry A. Hiller
Tilknyttet redaktør: David Mitchell
Børnestjernen: Lois Richardson
Layout og design: C. Kimball Bott

Indhold

1 Atmosfæren i vore hjem, *Gordon B. Hinckley*
6 Ældste Dallin H. Oaks: I de andre apostles fodspor, *Don L. Searle*
11 At stræbe sammen:
En samtale med præsidentskabet for hjælpeforeningen
14 Cesar Aedo: Manden der fortæller historier uden ord, *Don L. Searle*
16 At være forældre: En hjertesag, *Patricia T. Holland*
18 Familiehåndbog, Når børn gør oprør
21 En eftermiddag på Hawaii, *Kris Mackay*
Spørgsmål og svar:
25 Nadverbønnen, *Mark E. Hurst*
26 Nadveren, *Kent E. Pulsipher*
27 På mission, *Joe J. Christensen*
28 Dette er jeres tid, *Ældste Neal A. Maxwell*
31 At lære at tro, *Mollie Hobaugh Sorensen*
34 Dit legeme: En byrde eller en velsignelse? *Barbara Lockhart*
39 D. Arthur Haycock: Profeternes højre hånd, *Jack Walsh*
44 Willard Bean: „Den kæmpende præst", *Vicki Bean Zimmerman*
47 Lommerne fulde af sten, *Larry Hiller*
53 Principper, *Ældste Boyd K. Packer*

Børnestjernen

1 Vinderen, *Margaret M. Robinson*
4 Isak møder Rebekka
6 Fællestid: Tillykke med fødselsdagen primary! *Pat Graham*
8 Noas ark, *Angele Fitzgerald*

På omslaget: En familie, malet af den østrigskfødte Ferdinand Georg Waldmüller (1793–1865). I kirkens eje.

Stjernen

Redaktør: Jørgen Ljungstrøm,
Medredaktør: Tom A. Jensen

Redaktionens adresse:
Translation Division
Vodroffsvej 7,
DK-1900 København V.
Tlf. (01) 31 50 83

Distribution:
Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9
DK-3540 Lynge

© 1985 by the Corporation of the President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Eftertryk forbudt

Abonnement:
8 numre Dkr. 72,– (inkl. moms og porto)
Betaling over giro 3120988 til
Nordisk Distributions Center,
Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
United States and Canada: $ 10.00
(surface mail).

Printed by Production Center Friedrichsdorf,
Federal Republic of Germany

ISBN 0900-2545

PB MA 0620 DA

Budskab fra Det øverste Præsidentskab

Atmosfæren i vore hjem

Præsident Gordon B. Hinckley
Andenrådgiver i Det øverste Præsidentskab

Hvor er det vanskeligt, til tider endda nedslående, men ikke desto mindre vidunderligt og udfordrende at være forældre – en mor, en far til børn der er født og skal opvokse i denne indviklede tidsalder. Vi begår alle fejltrin, og de fleste af os begår mange. Vi kommer alle ud for skuffelser, og nogle af os har været ude for mange. Men vi har også med stolthed og glæde set vore børn udvikle sig fra børn til voksne.

Jeg føler mig overbevist om, at nogle af jer er kommet til dette møde i håbet om at få hjælp til at løse jeres svære problemer. Den hjælp har I fået af dem der har talt. Jeg har bønfaldt Herren om at vejlede mig så jeg kan sige noget der vil hjælpe jer.

Det er ikke let at være forældre. Der er så mange der står med frustrationer, bekymringer, bristede drømme og mistede forhåbninger. Jeg ved naturligvis at der findes mange hjem hvor dette ikke er tilfældet, hvor alt går glat og godt, hvor der er glade og rolige forældre og hvor børnene er trofaste og vokser op uden alvorlige problemer. Hvis I har sådan et hjem, så vær taknemlige. Tak Herren for den store velsignelse I har fået.

Men jeg kan forsikre jer om, at der findes mange hjem af den anden slags for jeg har fået breve om dem – breve fra forældre og breve fra sønner og døtre. Det er så let at sige, at hvis vi gør dette eller hint så går det hele som det skal. Men jeg har set samvittighedsfulde mænd og kvinder, mennesker der er trofaste og sandfærdige, mennesker der efterlever kirkens lærdomme, som det til trods bliver skuffet over deres børns adfærd.

Jeg kender nogle af svarene på disse problemer, men jeg indrømmer at jeg ikke kender dem alle. Mange af problemerne er vi selv skyld i. I andre tilfælde lader de til at opstå, ligegyldigt hvad vi gør for at beskytte os imod dem. Jeg tænker på nogle dejlige mennesker som jeg kender. Deres ældste børn voksede op og blev gift, og udviklede sig på en måde der gjorde deres forældres hjerter glade. Og så var der en yngre søn, en fornuftig og dygtig dreng. De venner han havde i skolen førte ham i en anden retning. Han lod sit hår vokse og lod hånt om sit udseende. Han gjorde andre ting som voldte hans far og mor store bekymringer. Hans far blev nedtynget. Han skændte og truede, han græd og bad og irettesatte sin søn. Men der var ingen respons. Drengen holdt trodsigt sin kurs. Hans mor græd og bad også, men hun lagde en dæmper på sine følelser og hævede ikke stemmen. Hun fortalte ofte sønnen at hun elskede ham. Han rejste hjemmefra. Hun holdt hans værelse rent, lod sengen stå parat, havde mad til ham i køleskabet og fortalte ham, at han var velkommen når han gerne ville hjem.

Der gik måneder, og hjerterne var tunge af sorg.

Moderens kærlighed begyndte endelig at røre drengens hjerte. Han kom hjem og sov engang imellem. Uden nogen sinde at bebrejde ham, smilede hun og spøgte med ham, lavede lækker mad til ham, lagde armen om ham og gav udtryk for sin kærlighed til ham. Til sidst begyndte han at vise mere interesse for sit udseende. Han var oftere hjemme. Han indså at der ikke var noget behageligere eller sikrere sted, ikke noget lykkeligere sted end det hjem han tidligere havde forladt. Han fik endelig hold på sit liv. Han tog på mission, i en højere alder end de fleste unge mænd. Han viste sig at være en god missionær. Han vendte hjem, begyndte at studere og engagere sig selv. Sidst jeg så ham, sang han og hans mor, der begge har en god stemme, duet, mens nogle af dem der kender familiens historie fældede en tåre.

Dem der hører mig her i dag, og som har en sådan søn eller datter vil jeg gerne opfordre til aldrig at holde op med at prøve. De er først gået tabt, når I opgiver. Husk at det er kærlighed, mere end noget andet, der vil få dem tilbage. Straf vil sandsynligvis ikke kunne gøre det. Bebrejdelser uden kærlighed vil ikke klare det. Tålmodighed, udtryk for påskønnelse og den særegne og bemærkelsesværdige kraft der ligger i bøn vil til sidst trænge igennem.

I jeres bestræbelser på at være hjælpsomme vil jeg gerne foreslå 4 bestanddele i opbyggelsen af atmosfæren i jeres hjem. Jeg foreslår at I lader jeres børn vokse op i et hjem hvor der er (1) en tjenstvillig ånd, (2) en udviklingsfremmende atmosfære, (3) kærlig disciplin og, (4) bøn.

En tjenstvillig ånd

Selviskhed er et ødelæggende, nedbrydende, undergravende ele-

Atmosfæren i vore hjem

ment hos de fleste af os. Det er roden til mange af de spændinger der opstår mellem forældre og børn, og bliver en byrde for velmenende forældre der somme tider fostrer skadelig selviskhed i børnene ved at give efter for deres ønsker om kostbare og unødvendige ting.

Modgiften mod selviskhed er tjeneste; at udrække hånden til dem omkring os – dem i hjemmet, og dem udenfor hjemmets fire vægge. Et barn der vokser op i et hjem hvor faderen er selvisk og grådig vil sandsynligvis udvikle de samme egenskaber i sit liv. På den anden side vil det barn, der ser sin far og mor negligere deres egen behagelighed i deres bestræbelser på at hjælpe de trængende, sandsynligvis selv følge dette mønster når han eller hun bliver voksen.

Et barn der ser sin far være aktiv i kirken, og tjene Gud ved at tjene sin næste, vil sandsynligvis handle i samme ånd, når han eller hun bliver voksen. Et barn der ser sin mor hjælpe dem der er i nød, tage sig af de fattige og støtte dem der har problemer, vil sikkert handle i samme ånd når han eller hun bliver ældre.

Vil du gerne at dine børn vokser op i en uselviskhedens ånd? Så hjælper det ikke at man giver efter for alle deres selviske ønsker. Så er det bedre, at de i hjemmet, i familiens inderste cirkel, oplever sandheden i det store princip Herren lærte os: „Thi den som vil frelse sit liv, skal miste det; men den, som mister sit liv for min og evangeliets skyld, han skal frelse det". (Markus 8:35).

En udviklingsfremmende atmosfære

Det er fantastisk interessant at iagttage unge menneskers intellekt udvide sig og blive styrket. Jeg er en af dem der kan se de store muligheder fjernsynet har for at øve en positiv indflydelse. Men jeg stiller mig også blandt dem der beklager det frygtelige tidsspilde og de spildte muligheder når børnene i visse hjem time efter time sidder og ser fjernsynsprogrammer der hverken oplyser eller styrker dem.

Da jeg var dreng boede vi i et stort gammelt hus. Et af værelserne kaldte vi for biblioteket. Der stod et solidt bord og en god lampe, 3–4 behagelige stole i godt lys, og reoler med bøger langs med væggene. Der var mange bind – dem havde min far og mor anskaffet sig igennem mange år.

Vi blev aldrig tvunget til at læse dem, men de stod så de var lette at komme til, så vi kunne benytte dem når vi havde lyst.

Der var stille derinde. Vi forstod alle at det var et sted for studium – Der var også blade – kirkens blade, og 2–3 andre gode blade. Der var historiebøger og litteratur, fagbøger, ordbøger, et leksikon og et verdensatlas. Der var naturligvis ikke noget fjernsyn dengang. Radioen kom til mens jeg voksede op. Men der var en atmosfære, en indlæringsfremmende atmosfære. Nu skal I ikke tro at vi var meget lærde, men vi blev påvirket af god litteratur, de store filosoffers værker, og et sprog, skrevet af mænd og kvinder der tænkte dybt og skrev smukt.

Der findes mange hjem i dag, hvor man ikke kan have et sådant bibliotek. De fleste familier har for lidt plads, men med lidt planlægning kan man indrette et hjørne, som kan blive et sted hvor man kan lukke sig ude fra støjen omkring sig, og hvor man kan sidde og læse og tænke. Det er vidunderligt at have et skivebord, eller bare et bord, ligegyldigt hvor almindeligt det er, hvor kirkens standardværker ligger sammen med nogle få gode bøger, kirkens blade og andre ting der er værd at læse.

Begynd tidligt med at introducere børnene til gode bøger. Den mor som ikke læser for sine små børn gør både dem og sig selv en bjørnetjeneste. Ja, det kræver tid, og endda meget tid. Det kræver selvdisciplin. Det kræver planlægning og budgettering af dagens timer og minutter. Men det vil aldrig blive kedeligt for jer at se de unge sind lære viljestyrke, udtryk og ideer. God læsning kan udvikle sig til en kærlighed, som vil være langt mere frugtbar i sin langtrækkende virkning, end så mange andre aktiviteter vore børn indlader sig på. Man skønner at „et gennemsnitsbarn i Nordamerika ser omkring 8000 timers fjernsyn inden det begynder i skolen." En stor del af det de ser er af tvivlsom værdi.

Forældre, arbejd på at skabe en god atmosfære i jeres hjem. Introducer jeres børn til de store filosoffer, store ideer, evige sandheder og det som bestandigt virker opbyggende og motiverende.

Herren har sagt til dette folk: „Søg visdom i de allerbedste bøger, søg efter kundskab ved læsning og ved tro" (L&P 88:118). Jeg vil opfordre alle forældre indenfor min stemmes rækkevidde til at prøve på at skabe en indlæringsfremmende og udviklingsfremmende atmosfære i jeres hjem.

Kærlig disciplin

Det er tydeligt at se, at både den store godhed, og den forfærdelige ondskab der findes i verden i dag er de søde og bitre frugter af opdragelsen af gårsdagens børn. Den måde vi opdrager en ny generation på vil have indflydelse på hvordan verden vil blive om få år. Hvis I bekymrer jer om fremtiden, så se på hvordan vi opdrager vore børn i dag. Hovedsageligt er den hårdhed der præger store dele af samfundet i dag, et resultat af den hårdhed der blev vist mod børn for år tilbage.

Som børn nød mine venner og jeg det ward vi hørte til. Der var mange forskellige mennesker i wardet, og jeg tror vi kendte dem alle. Folk flyttede sjældent dengang. Jeg tror at vi elskede dem alle sammen, dvs. på nær én enkelt mand. Jeg må nok komme med en indrømmelse – jeg afskyede den mand. Jeg har siden omvendt mig fra de følelser, men når jeg tænker tilbage kan jeg stadig føle

Atmosfæren i vore hjem

styrken af mine følelser. Hans unge sønner var vore venner, men jeg anså ham for at være min fjende. Hvorfor havde jeg denne stærke følelse? Fordi han havde et voldsomt temperament, som brød ud ved den mindste provokation, og han råbte ad og slog sine børn på en måde som jeg aldrig har glemt.

Måske var det fordi jeg voksede op i et hjem, hvor der var en far der ved en stille magi var i stand til at opdrage sine børn uden fysisk straf, skønt de utvivlsomt somme tider gjorde sig fortjent til det. Jeg har set frugten af vores nabos temperament i hans børns problemfyldte liv.

Jeg tøver ikke med at sige, at ingen mand, der hævder at følge Kristus, og ingen der bekender sig som medlem af denne kirke, kan indlade sig på børnemishandling, uden at fornærme Gud som er deres Fader, og uden at vende ryggen til Frelserens og profeternes belæringer. Jesus selv sagde: „Den, der forarger en af disse små . . . ham var det bedre, at der var

hængt en møllesten om hans hals, og han var sænket i havets dyb." (Mattæus 18:6).

Brigham Young sagde: „Opdrag jeres børn i kærlighed og gudsfrygt; studér deres sind og deres temperament, og behandl dem derefter, uden nogen sinde at irettesætte dem i et øjebliks vrede; lær dem at elske dig fremfor at frygte dig." (*Discourses of Brigham Young*, udvalgt af John A. Widtsoe, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1941, s. 207).

Hård irettesættelse og ondskabsfuld irettesættelse leder ikke til forbedring, men snarere til trods og bitterhed. Det redder intet. Det forværrer bare problemet. Det forfejler sit formål. Herren åbenbarede hvordan kirken skal ledes, og udtalte sig også om, hvordan man skal lede sit hjem med disse storslåede ord:

„Ingen magt eller indflydelse kan eller bør udøves i kraft af præstedømmet uden gennem overbevisning, langmodighed, mildhed, sagtmodighed og uskrømtet kærlighed. Irettesæt skarpt, når den Helligånd driver dertil, [og først da, mener jeg] og udvis derefter større kærlighed mod ham, som du har irettesat, at han ikke skal betragte dig som sin fjende; men at han må erfare, din trofasthed er stærkere end dødens bånd." (L&P 121:41, 43–44).

Paulus skrev til efeserne: „Og I fædre, I må ikke opirre jeres børn til vrede, men opdrag dem i Herrens tugt og formaning." (Efeserne 6:4).

Når der opstår små problemer, og det vil der uvægerligt, må I lægge bånd på jer selv. Husk på den visdom der er i det gamle ordsprog: „Mildt svar stiller vrede" (Ordsprogenes Bog 15:1). Der findes ingen irettesættelse i hele verden, der virker så godt som kærlighed. Den har sin egen magi.

Bøn

Det barn er dobbelt velsignet, som i sin spæde barndom, endda inden han eller hun kan forstå ordene, får lov til at føle bønnens ånd, når en kærlig mor eller en god far hjælper med at få bedt en bøn ved sengetid.

Heldig er den dreng eller pige, også dem i teenagealderen, i hvis hjem der bliver bedt familiebøn morgen og aften.

Jeg kender ikke nogen bedre måde at udvikle påskønnelse hos børn på, end når hele familien knæler ned og takker Herren for hans velsignelser. Sådanne ydmyge udtryk for taknemlighed kan udvirke små mirakler, der opbygger en bevidsthed i børnenes hjerter om at Gud er kilden til de kostelige gaver vi har.

Jeg kender ikke nogen bedre måde at udvikle et ønske om at gøre det rette, end ved ydmygt at bede om tilgivelse af ham hvis ret det er at tilgive, og at bede om styrke til at hæve sig over sine svagheder.

Hvor er det vidunderligt at gå i forbøn hos Herren for dem, der er syge og sorgfulde, dem der er sultne og forladte, dem der er ensomme og frygtsomme, de der er under åg og stort pres. Når sådanne bønner bedes i oprigtighed og med følelse, vil vi få et større ønske om at give en hjælpende hånd til dem der har brug for hjælp.

Der vil opstå en større respekt og kærlighed til biskoppen, stavspræsidenten og kirkens præsident, når de huskes i familiens bønner.

Det er vigtigt at lære børnene hvordan de skal bede angående deres egne behov og retfærdige ønsker. Når medlemmerne knæler ned sammen og påkalder den Almægtige og taler med ham om deres behov, vil det rodfæste sig i børnenes hjerter, og det vil være naturligt for dem at henvende sig til Gud som deres Fader og ven når de selv har det svært.

Gør bøn, aften og morgen, som en familie og som enkeltpersoner, til en vane som børnene vokser op med fra de er små. Det vil velsigne deres liv

Ideer til hjemmelærere

Nogle af hovedpunkterne. Du kan eventuelt fremhæve disse punkter når du underviser dine familier:

Der er fire vigtige bestanddele når man skal opbygge en positiv atmosfære i hjemmet:

1. En tjenstvillig ånd mod hinanden og andre.

2. En atmosfære der fremmer udviklingen af det enkelte familiemedlem.

3. En beslutning hos forældrene om at bruge kærlighed som det herskende princip i familieopdragelsen.

4. Daglig familiebøn hvor familien samles om at søge vor himmelske Faders vejledning og tilgivelse for fejl.

Hjælp til samtale

1. Fortæl hvad du selv mener om de fire ovenstående retningslinjer.

2. Er der skriftsteder eller citater i denne artikel som familien kunne læse højt og tale om?

3. Ville en sådan debat blive bedre hvis I talte med familiens overhovede før besøget? Er der et budskab om familieforhold fra kvorumslederen eller biskoppen til familiens overhovede?

for evigt. Ingen forældre i denne kirke har råd til at forsømme dette.

Mine kære medforældre, det er de fire bestanddele jeg gerne ville nævne for jer, i forbindelse med at opbygge en god atmosfære i jeres hjem – (1) En tjenstvillig ånd, (2) en atmosfære der stimulerer til udvikling, (3) irettesættelse med guddommelig kærlighed, og (4) hellig bøn. Må Gud velsigne jer, mine elskede brødre og søstre.

Jeg takker Herren for de mange gode forældre der findes i denne kirke, og som er imponerende eksempler på ærlighed og retskaffenhed for deres børn og for verden. Jeg takker ham for deres tro og deres trofasthed. Jeg takker ham for deres store ønske om at nære deres børn i lyset og sandheden som Herren har befalet os. Må hans velsignelser krone jeres anstrengelser, og må I alle en dag være i stand til at sige som Johannes sagde: „Større glæde har jeg ikke end at høre, at mine børn vandrer i sandheden." (3 Joh. 1:4). □

Ældste Dallin H. Oaks

I de andre apostles fodspor

Don L. Searle

Hvis der havde været en ledig post i Amerikas højesteret før april 1984 ville dommer Dallin Harris Oaks fra Utah højesteret formodentlig have været en af kandidaterne til at besætte den. Han havde trods alt allerede været i betragtning til en sådan stilling. Så da Washington Posts journalist med højesteretten som speciale erfarede at ældste Oaks var blevet kaldet som medlem af De tolv apostles Kvorum, ringede han pligtskyldigst for at spørge om dette betød, at Dallin Oaks ikke længere var en mulig kandidat til en stilling i landets højesteret.

„Ja," forklarede ældste Oaks tålmodigt, „det betød det i høj grad."

„Men en stilling i USA's højesteret er jo også en stilling på livstid. Er det ikke også en meget vigtig måde at tjene på?"

„Det er det helt bestemt," sagde ældste Oaks, men det er ikke vigtigere end den tjeneste han nu får mulighed for at yde.

For dem der kan forstå storheden af hans kaldelse som en af Herren Jesu Kristi apostle tilføjer han: „Jeg byder denne lejlighed velkommen. Jeg glæder mig over kaldet, og er ivrig efter at tjene."

Mange som forstod vigtigheden af kaldelsen var også hurtige til at ringe og udtrykke deres gode ønsker. Adskillige af de præsiderende brødre ringede og bød ham velkommen til kvorummet.

Det er nok et af tegnene på ældste Oaks storhed, at han reagerede lige venligt overfor alle dem der ringede, hvad enten det drejede sig om et af medlemmerne af De tolvs Råd eller en af hans mors gamle venner.

„Men han er altid venlig mod alle, ligegyldigt hvem det er" fortæller Janet Calder, som var hans sekretær mens han var præsident for Brigham Young University fra 1971 til 1980.

Venlig, ja oprigtigt venlig. Ikke overvældende, men absolut begejstret. Engang, fortæller hun, havde han været vært for en gruppe besøgende og i et afslappet øjeblik havde samtalen drejet sig over på andre formål for uddannelseserfaringer. Som et svar til en kommentar sagde universitetspræsidenten at han aldrig havde fået nogen træning i at opøve en positiv indstilling. „Lad for himlens skyld være med det," sagde en af de besøgende. „Hvis du bliver mere positivt indstillet bliver du bare utålelig."

Dallin Oaks og June Dixon studerede ved Brigham Young universitet da de blev gift i 1952.

„Han er meget organiseret. Han elsker at arbejde," fortsætter søster Calder. Og det kan man ikke nægte. Ældste Oaks citerer ofte sit motto: „Først arbejde, siden fornøjelser." Hans familie siger spøgende at det i virkeligheden betyder „Først arbejde, aldrig fornøjelser".

„Jeg gør ikke noget for sjov. Jeg har det bare sjovt med det jeg gør," forklarer ældste Oaks.

„Vi har fået tiden for at forvalte den, og det er mit mål ikke at spilde den," sagde han i et interview i 1981.

Ældste Oaks blev født i Provo, Utah, den 12. august 1932, og lærte at arbejde mens han var ung. Han fik sit første lønnede arbejde allerede 3–4 år efter hans far døde, så han kunne hjælpe sin mor. Ved dr. Lloyd Oaks' død (forårsaget af tuberkulose) efterlod han sig sin unge enke Stella med deres tre børn: Dallin, der var 8 år dengang og den ældste, Merrill, som nu er oftalmolog (øjenlæge) i Provo, Utah; og Evelyn, nu fru H. Ross Hammond i Salt Lake City.

„Jeg har været velsignet med en usædvanlig mor," siger ældste Oaks. „Hun skal tælles blandt de mange

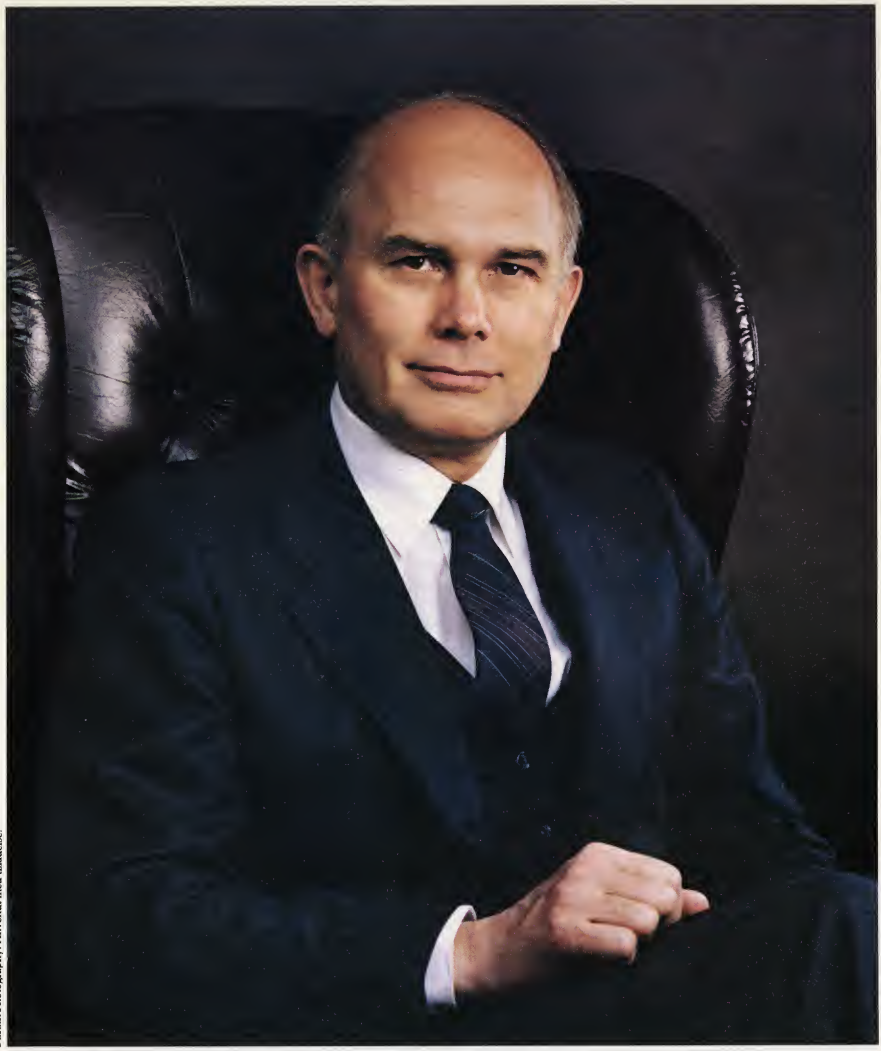

Busath Photography. Anvendt med tilladelse.

noble kvinder der har levet i disse sidste dage." Han priser hende som en kvinde med „stor tro", en „meget dygtig opdrager" og en kvinde der havde et naturligt talent for at få tingene gjort. Mange udenfor familien vil give ham ret. Før Stella Oaks døde i 1980, var hun kendt som en godgørende kraft i Provo, både i kirken og i samfundet.

„Hun gav mig store ansvar og stor frihed. Hun opfordrede mig til at finde et arbejde," forklarer ældste Oaks. Han har arbejdet konstant, lige siden han fik sit første betalte job da han „var 11 eller 12 år gammel".

Hans første job bestod i at feje i et radioværksted. Han måtte lære at kontrollere de radiorør der var faldet på gulvet, for at finde ud af om de virkede, og det gjorde ham interesseret

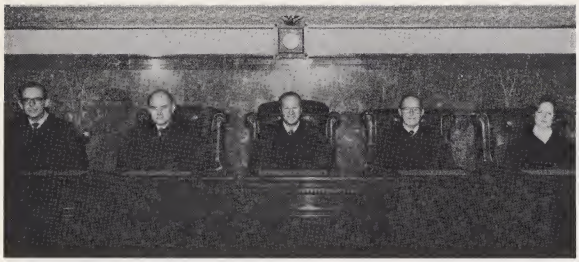

Før sin kaldelse til De tolvs Råd tjente Dallin Oaks i Utahs højesteret. På dette officielle portræt af retten ses bror Oaks som nummer 2 fra venstre.

i radioverdenen. Han kastede sig over emnet med karakteristisk iver. Inden han fyldte 16 havde han fået en sendetilladelse, som satte ham i stand til at styre en professionel radiosender, og han fik sig et job på en radiostation. Radiostationen skulle bruge en mand der både var i stand til at passe sendeudstyret, og som samtidig kunne træde til som speaker, „men min stemme var endnu ikke gået i overgang", fortæller ældste Oaks leende. Inden længe klarede naturen dog selv det lille problem, og han blev regelmæssigt benyttet som speaker.

Mens han som 18-årig arbejdede som High School basketballkommentator mødte hans hustru ham for første gang. June Dixon gik stadig på High School i det nærliggende Spanish Fork da en ven introducerede hende til ham under en kamp.

De blev gift den 24. juni 1952, mens de begge gik på BYU. Det var mens Korea-krigen var på sit højeste, og han var i Utah National Guard, og forventede at hans enhed ville blive indkaldt til aktiv tjeneste når som helst. Men selv om de nærliggende enheder blev indkaldt, blev hans det aldrig. Dengang blev der kun sendt et begrænset antal unge mænd på mission pga. krigen, og Dallin var ikke blandt dem; hans wards kvota var opfyldt.

„Jeg tror at han altid inderst inde har ønsket at han havde fået den mulighed. Men senere blev han stavens missionspræsident i Chicago. Og han var god," fortæller hans hustru.

Hun lærte tidligt at anerkende hans arbejdsevne. I begyndelsen af hans studier på BYU arbejdede han 30 timer om ugen på radiostationen. Lige inden han holdt op der, havde han også et andet job som kontorbestyrer for et flyttefirma.

Da han havde taget sin eksamen i bogholderi begyndte han sine jurastudier på Chicago universitet. (På dette tidspunkt var familien Oaks blevet forøget med døtrene Sharmon og Cheri). Han optog studielån og koncentrerede sig om sine studier. Han tog sin eksamen med udmærkelse og redigerede skolens anerkendte retsavis i sit sidste studieår.

„Mens Dallin studerede jura var han væk hver dag fra kl. 7 om morgenen til kl. 23, på nær om søndagen," fortæller June Oaks. Hun kan huske at han sagde: „Der er mange derovre på jurastudiet der er klogere end mig, men der er ingen der arbejder hårdere!"

„Det var svære tider," husker hun. Og dog lykkedes det hende at undgå den fejl mange studerendes hustruer gør, når de får deres mænd til at føle sig dårligt tilpas, fordi de er ulykkelige. Hun accepterede nødvendigheden af at være sig selv nok og at udvikle sine egne interesser.

Dallin Oaks' flid og dygtighed gav ham efter endt eksamen mulighed for at arbejde som juridisk sekretær for overdommer Earl Warren fra USA's højesteret. Et år senere, da han var færdig som sekretær, rejste han til Chicago for at begynde som praktiserende advokat.

Deres søn Lloyd var blevet født under Dallins sidste år af jurastudiet. Endnu en søn, Dallin og den næstsidste datter TruAnn blev også født mens familien boede i Chicago.

Årene i Chicago gav Dallin store muligheder for at vokse i kirken. Han blev kaldet til at være stavens missionspræsident i Chicago stav i 1961. Hans stilling indebar aftenarbejde, og han spekulerede på hvordan han ville blive i stand til at klare ansvarene i forbindelse med den nye kaldelse også, fortæller søster Oaks, men han gik frem i tro. Han hengav sig til kaldelsen, og der blev ofte åbnet udveje for at han kunne gøre sit arbejde færdigt tidligt, eller at han kunne nå mere end han havde troet i den givne tid.

I 1961 blev han tilbudt en stilling ved Chicago universitetets juridiske institut. Han accepterede stillingen, som han fandt berigende og udfordrende.

I 1963 blev han kaldet som andenrådgiver i Chicago South stav. Han tjente med præsident Lysle R. Cahoon og John Sonnenberg, der var førsterådgiver. Alle tre blev senere regionalrepræsentanter for De Tolv. (I oktober 1984 blev broder Sonnenberg kaldet som medlem af De halvfjerds' første Kvorum).

Dallin Oaks udførte sine kirkekaldelser med sædvanlig iver. Ældste Sonnenberg fortæller, at hans medrådgiver fra stavspræsidentskabet reserverede søndagene til Herren, men ikke i „akademisk forstand"; det var helt klart, at hans tjeneste og hans studium af skriften var en del af en ægte anstrengelse for at lære mere om Gud.

Det var en tid hvor præsident Oaks måtte klare mange opgaver. En af dem var at være formand for Chicago universitetets komité til afgørelse af hvilke disciplinære midler der skulle tages i anvendelse imod de studerende der havde været involveret i en 17-dages besættelse af skolens administrationsbygning i februar 1969. Hans retfærdighed og diplomati i anvendelsen af disciplinære midler vandt beundring hos såvel studerende, fakultetsmedlemmer som de lokale myndigheder.

I 1970 var han allerede godt kendt indenfor sit fag, da han havde tjent som assisterende statsdommer for Cook County i Illinois i sommeren 1964; som viceinstitutbestyrer og institutbestyrer for det juridiske institut; og som extern lektor ved Michigan universitetets jurainstitut i som-

meren 1968. Han vandt anerkendelse for sin tjeneste som juridisk rådgiver til borgerrettighedskomiteen for Illinois' forfatningskonvention i 1970. I en periode i 1970 og 1971 virkede han som administrerende direktør for den amerikanske juristsammenslutning.

Da bror Sonnenberg blev kaldet som præsident for Chicago South stav i 1970, valgte han Dallin Oaks som sin førsterådgiver. Men det skulle ikke vare længe. Med den åndelige indsigt som stavspræsidenter ofte har, husker han tilbage: „Da Ernest Wilkinson trak sig tilbage (som præsident for BYU) vidste jeg med det samme at Dallin Oaks ville blive kaldet."

Præsident Oaks vandt anerkendelse for mange ting, mens han tjente som præsident for BYU, men han lagde især vægt på akademisk udmærkelse. Han blev også kendt over hele Amerika, for sin modstand mod den føderale regerings indblanding i private uddannelser. Han stod som talsmand for private colleges og universiteter. I 3 år var han præsident for den amerikanske sammenslutning af præsidenter for uafhængige colleges og universiteter.

Jeffrey R. Holland, der nu tjener som præsident for BYU, karakteriserer sin forgænger som en mand med „en usædvanlig kombination af kvaliteter og stærke sider," en mand hvis „uovertrufne analyserende bedømmelsesevne ikke kun er et resultat af juridiske eksaminer, men endnu vigtigere, styres af et ufejlbarligt instinkt."

Da Dallin Oaks forlod sin stilling som præsident for BYU, og selv efter at være taget i ed i Utahs højesteret den 1. januar 1981, var der muligheder for at søge høje landsdækkende stillinger. Han undlod at søge dem, fordi „jeg kan ikke tænke mig noget andet arbejde jeg hellere vil have i det offentlige liv, end at være dommer."

Men visse former for tjeneste har en højere prioritet. I 1971 havde en telefonopringning fra præsident Harold B. Lee, som dengang var førsterådgiver i Det øverste Præsidentskab, bragt ham til BYU og ændret hans livs kurs. Om aftenen den 6. april 1984 ringede telefonen igen, og det var præsident Gordon B. Hinckley, andenrådgiveren i Det øverste Præsidentskab. Dallin Oaks ændrede igen villigt kurs. „På samme måde som man ikke søger stillinger i kirken, afslår man dem heller ikke," siger han.

Mens ældste Oaks var præsident for BYU kan det være at hans rolle som den overordnede administrator for en stund har overskygget hans åndelige natur. De der arbejdede nært sammen med ham kunne dog se den. „Dallin er bare en mand der konstant stoler på Herrens Ånd i alt hvad han gør," siger Rex Lee, som er landsadvokat i USA, og som var institutbestyrer for BYU's J. Reuben Clark jurainstitut. „Præsident Oaks," siger han, „var aldrig ude efter at opnå en personlig høj status, eller én der pralede med sine store evner. Han er det klassiske eksempel på ydmyghed. Han er overhovedet ikke selvhøjtidelig."

De der har hørt ham tale på BYU ved, at Dallin Oaks personligt lagde vægt på evangeliske principper. Han understregede den nære sammenhæng mellem åndelighed og indlæring, med hovedvægten på åndeligheden. Han talte ofte om moral, om omvendelse og om åbenbaring. Ærlighed og hæderlighed i alle livets sager var nogle af hans hovedemner.

„Hvis jeg skal finde et ord der bedst beskriver min far, må det blive hæderlighed. Jeg har altid vidst at han aldrig ville gøre noget uhæderligt," siger hans datter Sharmon (nu fru Jack Ward). Hun kan huske hvordan han engang skændte på hende for at forsøge at tage et ustemplet frimærke af et brev hun havde fået, for at bruge det igen.

Sharmon begyndte på college det år hendes far blev præsident på BYU. Når lærerne kom til hendes navn på listen, blev hun ofte spurgt: „Er du i familie med . . . æh . . ." Der var aldrig nogen der gjorde spørgsmålet færdigt, fortæller hun leende.

Årene på BYU var ikke så travle som dem i Chicago, fortæller Lloyd. Hans far var meget oftere hjemme. „Næsten hver lørdag skaffede vi os nogle orm og tog hen for at fiske i Spanish Fork floden." Efter et stykke tid plejede Lloyd (som senere udgik fra BYU med en eksamen i geologi) at blive træt af at fiske og i stedet samle eller kaste med sten, men hans far blev ved. „Det," fortæller June Oaks, „er typisk. Hvis han fisker, så fisker

Dallin Oaks' indsættelse som præsident for Brigham Young universitet i 1971 gav anledning til dette historiske billede af præsident Harold B. Lee, forrest til venstre, der dengang var førsterådgiver i Det øverste Præsidentskab; kirkens præsident Joseph Fielding Smith; præsident N. Eldon Tanner, andenrådgiver i Det øverste Præsidentskab; ældste Oaks. Anden række fra venstre: ældste Mark E. Petersen fra De tolvs Råd; præsident Marion G. Romney, nu førsterådgiver i Det øverste Præsidentskab og dengang medlem af De tolvs Råd; ældste LeGrand Richards fra De tolvs Råd. Bageste række fra venstre: ældste Marion D. Hanks, nu medlem af De halvfjerds' første Kvorum og dengang assistent til De tolvs Råd; og ældste A. Theodore Tuttle fra De halvfjerds' første Kvorum.

Kort efter at ældste Oaks blev præsident for Brigham Young universitet fik familien taget dette portræt. Stående fra venstre: Søster Oaks, Cheri, Sharmon og Lloyd. Forrest: Dallin D., Præsident Oaks, TruAnn.

han med den samme iver som når han kaster sig over sine lovbøger."

Lloyd, som nu studerer jura ved Northern Illinois University i De Kalb, blev ikke overrasket over faderens kaldelse som generalautoritet. „Hele hans liv har han levet meget nær til Ånden." En aften bad Lloyd om at låne bilen til en fest. Han var ved at bakke ud, da hans far bad ham om ikke at tage af sted, fordi han følte sig tilskyndet til at det ikke ville være klogt. De fandt senere ud af at en anden bil var kørt af vejen der hvor Lloyd ville have kørt, og de følte at tilskyndelsen må have været en advarsel.

Sharmon nævner også faderens nære forbindelse med Ånden. Hun kan huske hvordan hun kom sent hjem en aften mens hun gik på high school, og da hun gik ind for at sige godnat til sine forældre i deres soveværelse, fandt hun sin far liggende på knæ i bøn.

Begge hendes forældre har været gode eksempler på mange måder, siger hun. „En af de ting vi påskønnede var at vores far og mor elskede hinanden."

Børn og venner siger at det er umuligt at tale om Dallin Oaks' succes i livet, uden at komme ind på June Oaks. Det er hendes mand enig i. „Hun har bragt det bedste frem i mig. Jeg tror aldrig at jeg var kommet nogen steder uden hende," siger han. „June afholdt mig fra at blive opblæst og selvhøjtidelig." „Hun er vellidt hos dem hun møder," tilføjer han, „og fuldstændig upåvirket." Mens han var præsident på BYU var hun værtinde for overdommeren ved Amerikas højesteret, overdommeren og andre embedsmænd fra Sovjetunionens højesteret, USA's tidligere præsident Gerald R. Ford, 3 af kirkens præsidenter og en mængde andre generalautoriteter. Hun var „helt naturlig i deres selskab, og lige så naturlig i selskab med de håndværkere der kom for at reparere huset."

Han tilføjer beundrende at hun er sådan en mor, der lærte at spille guitar, så hun kunne akkompagnere sin 8-årige datter Jenny når hun spillede violin. Jenny skal egentlig spille klassisk, men af og til spiller hun country musik, fordi hun kan lide det.

„Hun er sine døtres bedste ven – ikke blot deres mor, men deres bedste ven," siger ældste Oaks om sin hustru.

June fortæller at han altid har støttet hende helhjertet i hendes aktiviteter – lige fra skolearbejde til kirkekaldelser. Han opmuntrede hende til at tage sig en uddannelse i sociologi, skønt det betød at hun måtte tage deres små børn med sig og studere i Provo i store dele af mange somre, mens hun efterlod ham i Chicago.

„Han er en dygtig underviser og lærer," fortæller hun, og tilføjer, at han ofte giver hende artikler som han synes hun bør læse eller som han mener hun ville kunne lide.

Han læser altid. „Han læser 3 eller 4 aviser om dagen" – fra Washington, Salt Lake City og Provo regelmæssigt – kirkens blade, et udvalg af juridisk litteratur og en stor mængde andre bøger eller tidsskrifter. Der er et mønster i læsningen. Han læser tekniske artikler om morgenen, når han tænker bedst, og gemmer de lettere ting til senere. Men han har altid læsestof ved hånden. „Hvis han mener at han får ventetid i løbet af dagen tager han altid noget læsestof med," fortæller hun.

Hans nye kaldelse vil nok gøre at karakteren af hans læsestof vil ændre sig lidt. Hans mål vil utvivlsomt blive ændret. På trods af års erfaring med administrativ og offentlig tjeneste siger han selv: „Jeg synes, at mine svagheder er langt mere fremtrædende end mine stærke sider."

Selv om han har været regionalrepræsentant i 6 1/2 år, og i et stavspræsidentskab i 9 år, fremdrager han, at han ikke har været biskop, missionspræsident eller tempelpræsident som de andre generalautoriteter. Han har heller ikke deres erfaring i at undervise ud fra skriften i kirkens uddannelsessystem. „Der er så mange ting i den kirkelige og åndelige side af riget som jeg ikke har arbejdet med, at jeg føler mig utilstrækkelig på de områder."

Hvor begynder arbejdet i hans nye kaldelse?

„Jeg tror det begynder med at følge i de andre apostles fodspor, ved at gøre det de har gjort," siger han. „Jeg står til deres tjeneste."

Hans ven, ældste Sonnenberg, siger at ældste Oaks vil være opgaven voksen fordi han altid først og fremmest har „elsket og tjent Herren og sin familie."

„Det stod klart for mig for længe siden, at han var udvalgt til at bære et stort ansvar i riget." □

At stræbe sammen

En samtale med præsidentskabet for hjælpeforeningen

Spørgsmål: Søster Winder, siden du blev kaldet i 1984 er hjælpeforeningens bygning blevet hjemsted for 3 hjælpeorganisationer – hjælpeforeningen, Unge Piger og primary. Hvad symboliserer dette træk?

Søster Barbara W. Winder, præsidentinde: For mig symboliserer det vort forenede formål. Vi er sandelig alle bundet sammen i den samme storslåede sag.

Naturligvis har evangeliet altid forenet os. Præsidentskaberne for hjælpeorganisationerne mødes en gang om ugen med det fælles ønske at styrke hvert barn, hver ung pige, kvinde og familie.

Spørgsmål: Ser du også denne øgede enhed på wards- og stavsbasis?

Søster Winder: Enighedens og samarbejdets ånd har fænget. Vi ser hjælpeorganisationerne arbejde sammen på at styrke familien og den enkelte, uden dog at tabe deres enestående ansvar og særpræg.

Søster Joanne B. Doxey, andenrådgiver: Lad mig give jer et eksempel. Jeg har arbejdet i primary i mange år, før jeg fik min nuværende kaldelse. Jeg kan se fordelene ved at gøre en primarylærer til besøgslærerinde i et hjem hvor der er uaktive børn. Når hun besøger hjemmet hver måned, kan hun danne et grundlag for at styrke hele familien – børnene såvel som moderen.

Søster Barbara W. Winder, (siddende), hjælpeforeningens præsidentinde, sammen med Joy F. Evans, (stående, venstre) førsterådgiver; Joanne B. Doxey, andenrådgiver; Joan Spencer, sekretær/kasserer.

Spørgsmål: Hvordan kan et samarbejde mellem ledere i Unge Piger og hjælpeforeningen lette overgangen for piger der skal rykke op i hjælpeforeningen?

Søster Joy F. Evans, førsterådgiver: Wards- og stavsledere skal arbejde sammen for at gøre den overgang betydningsfuld for pigerne, og ikke blot en hovedkulds overgang til deres mors organisation.

Det er noget vi må tænke over længe inden pigerne bliver 16 eller 17. Vi skal plante kimen i de unge pigers liv. Når vi taler med dem om hvad fremtiden indebærer for dem, skal vi også tale om hjælpeforeningen.

Søster Winder: Netop – det bør være på samme måde som når vi forbereder vore sønner til at tage på mission. Man kunne også nu og da invitere laurbærpigerne til arbejdsmøderne. En af de fremstående unge voksne kan komme og tale om hjælpeforeningen i en klasse i Unge Piger.

Søster Doxey: Så skal vi have noget godt og væsentligt at tilbyde dem når de kommer ind i hjælpeforeningen.

Det er vigtigt at de straks bliver involveret. Fx. kan hjælpeforeningsledere kalde disse unge kvinder til at være besøgslærerinder.

Spørgsmål: A propos besøgslærerinder, hvilke perspektiver vil I gerne dele med kirkens kvinder?

Søster Winder: Det er væsentligt at alle søstre har en besøgslærerinde – for at hun kan føle, at der er brug for hende, at der er nogen der har omsorg for hende og tænker på hende. Men det er lige så vigtigt, at besøgslærerinden får mulighed for at vokse gennem denne omsorg. Ved at kalde vore kvinder som besøgslærerinder giver vi dem muligheden for at udvikle Kristi rene kærlighed, som kan blive til stor velsignelse i livet.

Søster Evans: Jeg kommer til at tænke på en hjælpeforeningspræsidentinde jeg mødte i et ward i Irland. Hun har hverken bil eller telefon, så hun tager trofast sin cykel når hun skal ud som besøgslærerinde. Og hun glæder sig over arbejdet.

Spørgsmål: Vort medlemskab har virkelig kvinder under alle mulige omstændigheder. Hvad forener os alle efter jeres mening?

Søster Evans: Vor hengivenhed til evangeliet. Jeg har set storslåede, hengivne kvinder alle de steder jeg har besøgt – kvinder der er glade for at tjene der hvor de er blevet kaldet, og som ønsker at vide mere om evangeliet.

Søster Winder: I de små samfund jeg besøgte i det nordlige Maine så jeg kvinder, der arbejder sammen – næsten for at overleve – i det usædvanlige klima. Og i de mere befolkede områder så jeg kvinder behandle andre problemer – „travlhed" og bylivets krav. Og dog var der et fælles træk af hengivenhed og forpligtelse, uanset hvad de ydre omstændigheder var.

Spørgsmål: I hjælpeforeningens begyndelse var den tjeneste kvinderne ydede hinanden bogstaveligt talt livsbevarende. Hvordan kan vi give af os selv i vore dage, som for så mange af os er mere bekvemme?

Søster Winder: Jeg er ikke sikker på at vore dage er så bekvemme. Der er sociale og følelsesmæssige pres så vel

Barbara W. Winder, præsidentinde for hjælpeforeningen

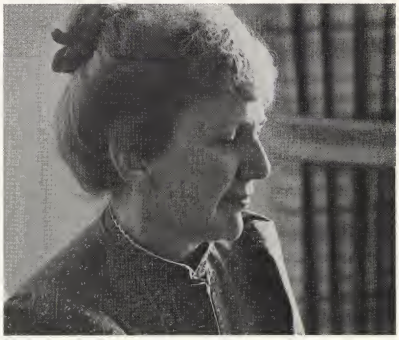

Joanne B. Doxey, andenrådgiver

Joy F. Evans, førsterådgiver

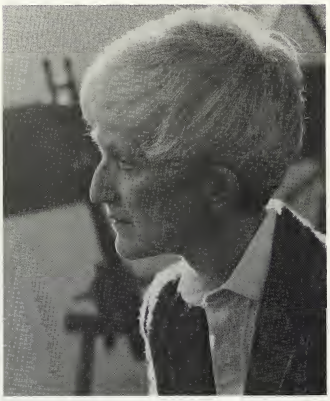

Joan Spencer, sekretær/kasserer

som økonomisk pres som gør dette til en tid hvor vi også har brug for livsbevarende foranstaltninger.

Søster Doxey: Jeg var i Mississippi for ikke længe siden, og der rejser søstrene tværs over staten for at være sammen, og besøgslærerindearbejdet tager en hel dag. De har virkelig brug for søsterskabet.

Søster Winder: En af mine veninder i Salt Lake City sidder i rullestol, og har en særlig udstyret bil, så hun kan udføre sit besøgslærerindearbejde. Hun henter sin kammerat og sammen kører de til en søsters hjem. Søsteren kommer ud og sidder i bilen, mens min veninde udfører sit besøgslærerindearbejde. Hun er et så behageligt menneske at også naboerne ofte kommer over til bilen for at hilse på hende.

Søster Evans: Sådanne ofre bringer Ånden i stor overflod. Naturligvis behøver vi ikke at være isoleret eller lide afsavn for at ofre så vi kan nyde godt af Ånden. Jeg kender nogle kvinder som har det særdeles komfortabelt, som virkelig yder alt hvad de kan.

Søster Joan Spencer, sekretær: Jeg kommer til at tænke på en velhavende kvinde i Arizona. En pige hun kendte måtte bruge de penge hun havde sparet sammen til sin mission, for at hjælpe sin alvorligt syge mor. Alle hendes missionspenge gik til hospitalsregningen. Denne vidunderlige kvinde betalte for den piges mission. Både hun og hendes mand indser at når de er blevet så velsignet har de en pligt til og en stor mulighed for at dele med andre.

Spørgsmål: Der synes at være nogle søstre der er i defensiven, fordi de er i forskellige situationer – gifte contra enlige; dem der arbejder udenfor hjemmet contra dem der ikke gør det. Hvilken fælles baggrund har kvinderne i kirken?

Søster Winder: Jeg har altid været imponeret over den holdning kvinderne havde i kirkens tidligere tid. De sluttede sig sammen – nogle med store midler, andre med få – for at hjælpe hinanden. Sammen mødte de så deres problemer. Vor tro på evangeliets principper forener os. Og hvis vi er forenede vil vi have styrke til at stå fast.

Søster Doxey: Alle kvinder er Guds døtre. „Holder vi befalingerne? Vokser vi i kærlighed?" En kvindes status eller omstændigheder er mindre vigtige end disse grundlæggende spørgsmål, som vi alle har til fælles.

Spørgsmål: Geografiske og kulturelle forskelle skaber store uensartetheder blandt os. Hvor fleksible er de lokale ledere når det drejer sig om at tilpasse undervisningsmaterialerne så de dækker netop deres behov?

Søster Doxey: Vi opfordrer altid lederne til at tage lektien til sig før de tilpasser den. Vi indser naturligvis, at nogle lektier nødvendigvis må tilpasses så de dækker behovet hos søstre i forskellige kulturer.

Søster Evans: Der kan opstå et særligt behov i et ward – fx. ved en tragedie, eller måske nogen der skal til templet for første gang – som kan kræve ekstra materialer. Måske kan man bruge en konferencetale eller en artikel fra Stjernen i en sådan situation. De fleste lektier er indrettet på en sådan måde, at dette kan lade sig gøre.

Spørgsmål: Hvordan modtages hjælpeforeningslektierne verden over?

Søster Evans: Vi er blevet overrasket over at se hvor positiv søstrenes reaktion har været overalt. De lader til at være meget glade for lektierne. Deres reaktioner er kun forskellige når det drejer sig om deres læreres dygtighed. Det er vigtigt at vi hele tiden holder os for øje, at vi må udvikle vore undervisningsevner ved at lægge vægt på vore lærertræningskurser.

Søster Doxey: Alt undervisningsmateriale er beregnet på at udvikle en dyb tro på Herren Jesus Kristus. Hver lektie skal fokusere på et af evangeliets principper, som er ledesnore, der skal hjælpe os med at udvikle denne tro. Og det kan ske i en hvilken som helst lektie – barmhjertighedstjeneste, samfundslektierne, kulturlektierne, mødrelektierne og hjemkundskabslektierne, så vel som i åndelig livsførelse.

Søster Winder: Vi håber at alle kvinder forstår deres rettigheder og handlefrihed, med det dertil hørende ansvar. Vi må nødvendigvis erhverve os kundskab for at træffe intelligente valg. Når vi lærer at adlyde og leve vort liv i overensstemmelse med vore overbevisninger udvikler vi en hæderlighed, som vil afværge mange af vore bekymringer. Vi opdager at livet har et formål, og er lykkeligst når vi arbejder på at opfylde det.

Spørgsmål: Vort søsterskab indbefatter nu også kvinder i lande hvor store mangler snarere er reglen end undtagelsen. Hvilket ansvar har vi for dem?

Søster Winder: Vi har stor omsorg for søtrene i de dele af verden der ikke nyder godt af de samme fordele som vi gør. Vi ved at vor tiende virkelig betyder noget for dem der har hjælp behov – det er en stor trøst.

Søster Doxey: I bjergene i Guatemala har præstedømmelederne lært deres folk en bedre måde at dyrke majs på – hvordan man brakpløjer og forbedrer jorden. Folket lærer hvordan de skal klare sig selv bedre, hvordan deres børn får den bedste næring. Jeg ser mulighederne i disse præstedømmeledede anstrengelser, og hjælpeforeningen giver sin fulde støtte.

Søster Winder: Jeg tænker også på de mange templer der bygges. Og gennem vor tiende og offerydelse kan vi støtte kirkens missionering. Vi er nødt til at vide at vi virkelig gør noget der er til velsignelse for vore brødre og søstre overalt i verden.

Spørgsmål: Det du her skitserer er altså en organiseret form for at give, under præstedømmets ledelse.

Søster Doxey: Ja. Systemet er allerede på plads. Redskaberne er parate. Det eneste vi skal er at anvende de redskaber som Herren har givet os. Under præstedømmets ledelse kan vi velsigne andre. Vi kvinder bekymrer os ikke kun for os selv, men for hele kirkens mission. Vi tænker på missioneringen og genealogi og tempelarbejdet.

Søster Evans: Da jeg var i New Zealand og på Tahiti hørte jeg kvinderne sige: „Vi lærer hinanden at blive værdige til at tage til templet." Er det ikke vidunderligt!

Søster Winder: Vort mål er at opmuntre hver kvinde til at vokse sig stærk i forståelsen af evangeliet, og til at stræbe sammen med sine søstre og præstedømmet. Ordet „stræbe" er et aktivt ord. Det er ikke let at stræbe, men det giver ægte belønninger – hengivenhed, søsterskab og glæden ved evangeliet. □

Cesar Aedo: Manden der fortæller historier uden ord

Don L. Searle

Han rejser sig i sine fulde 1,65 meters højde, trækker sine slanke skuldre tilbage, laver et faretruende ansigtsudtryk og bliver den stolte, truende Goliat der nedkæmper den hebraiske hær. I næste øjeblik er han den unge David der danser let hen over bakketoppene med sin stenslynge.

Lige så pludseligt bliver han til en tynget pioner, der trækker sin tungt læssede håndkærre over den amerikanske prærie. Hans spændte armmuskler og hvert tunge skridt vidner om hans kamp.

Der bliver ikke sagt et ord, men man hører med hjertet og forstår.

Cesar Aedo er mimiker og er ved at blive godt kendt i Europa. Han er tidligere elev af den franske mester Marcel Marceau, og har optrådt på scener og i fjernsyn i Tyskland, Frankrig og Schweiz samt mange steder i Syd- og Mellemamerika. I maj 1984 havde han debut i Amerika, og nu har han skrevet kontrakt med en af Vesteuropas største cirkus: Cirkus Knie.

Både på scenen og udenfor scenen lader han til at være energisk, spontan og meget intens. Det bliver klart, når man hører ham tale om sin baggrund, at den intensitet han lægger i sin optræden er typisk for den hengivenhed han lægger i alt det han anser for at være af værdi i livet.

Bror Aedo er en hjemvendt missionær og kommer fra Lima i Peru. Det var hårdt for hans far, der er skrædder, at skaffe til dagen og vejen til sin store familie. Men den unge Cesar var meget ivrig efter at få en uddannelse, og at adlyde profetens råd om at han skulle tage på mission. Han vidste at det ville kræve en stor anstrengelse af ham at nyde godt af disse velsignelser. Så – som det er blevet fortalt i et af primarys lektiehæfter – tjente han penge ved at vaske og polere biler nær sin skole, så han kunne betale for sin egen skolegang og senere for sin mission. Missionen betød så meget for ham, at han ikke lod en blindtarmsoperation holde ham i sengen ret længe. Fem dage efter operationen var han igen ude at undervise og banke på døre. „Jeg har et arbejde at gøre. Jeg er missionær," forklarede han helt upåvirket.

Efter sin mission studerede han sociologi ved Villareal universitet i Lima. Men hans største kærlighed var scenekunst, så det studerede han også. I virkelighed var hans studium af scenekunst begyndt langt tidligere, nemlig da han var 6 år gammel. Han kom trofast i søndagsskolen i den kirke han tilhørte dengang, fordi man altid viste en gammel film for de små bagefter. Han blev tryllebundet af stumfilmene med Buster Keaton, Charlie Chaplin og Harold Lloyd. Cesar var 9 år dengang missionærerne bragte evangeliet ind i hans families hjem. Allerede da han var 11 optrådte han i sin grens talentkonkurrencer.

Efter sine studier ved Villareal universitet ønskede bror Aedo at tage til Europa for at studere videre i statskundskab. Han arbejdede sig op gennem adskillige Syd- og Mellemamerikanske lande ved at optræde som mimiker indtil han havde sparet penge nok sammen til at flyve til Europa. „Jeg tog til Europa med mit talent, og intet andet," fortæller han.

En serie hændelser, som han anser for at være styret af forsynet, forhindrede ham i at melde sig til studierne med det samme. Han tilbragte adskillige uger i slutningen af 1979 og begyndelsen af 1980 sammen med sin søster i Geneve – længe nok til at finde ud af, at han ikke ville studere

statskundskab, men at han ville studere mimik hos den mand som anses for at være „Mesteren". Bror Aedo vidste at når han havde tro ville det også ske, hvis han holdt ud. Så han vendte tilbage til Paris og var udholdende nok til at han til sidst mødte Marcel Marceau og blev en af hans elever.

Han tilbragte tre år som elev af Monsieur Marceau – og han studerede ikke blot mimik, men også drama, klassisk og moderne dans, akrobatik og fægtning. Han var en af de få elever der var i stand til at tjene pengene til studiet og til at leve for, ved at optræde i weekenden og i sommerferierne. Nu studerer han hos den mand der oplærte mesteren, Monsieur Marceaus 86-årige lærer, Etienne Decroux. Han fortsætter også sine studier i klassisk dans.

Komedie udgør en stor del af hans kunst. Et af hans fremtrædende stykker viser den rejsende, som ikke kan komme af sted, fordi han ikke kan løfte sin overfyldte kuffert. Kufferten hænger for enden af mimerens arm, og selv om han øjensynligt opbyder alle sine kræfter kan han ikke røre den – før han åbner den og fjerner et enkelt lommetørklæde!

Hans kunst har også sine alvorlige sider. „Jeg har stor tro på Kristus," understreger han, og tilføjer at vore talenter er givet os her på jorden, så vi kan hjælpe andre, som Frelseren lærte os. Bror Aedo bruger sit talent til at hjælpe på helt åbenlyse måder, ved at gøre andre glade og, håber han, ved at vise livets lyse sider.

Han kan lide at dramatisere nogle af historierne fra skriften. Typisk nok illustrerer han det med en demonstration. Først er han den ydmyge, hellige bror der ofrer til Gud, og så er han den stolte, jaloux, onde bror. Den der ser på, føler Abels renhed, og Kains vrede.

Cesar Aedos kunst har også hjulpet andre, på helt håndgribelig vis. Gennem sin optræden har han været i stand til at holde en af sine brødre på mission i Canada, og hente to af sine brødre til Paris så de kan få en uddannelse.

„Jeg har været i stand til at hjælpe hele min familie. Jeg vil ikke rose mig selv; jeg skylder Gud tak for det jeg har været i stand til at gøre."

Nu hvor han er 30 år gammel kommer han i Paris' ward for enlige. Skønt hans liv indtil nu har været fyldt med arbejde, studium og tjeneste for andre, ser han frem til at blive gift og få sin egen familie. „Ya viene," siger han, med et udtryk der er typisk i de spansktalende lande, „det skal nok komme". □

At være forældre: En hjertesag

Patricia T. Holland
Førsterådgiver i kirkens præsidentskab for Unge Piger

Da en 4-årig for ikke så længe siden blev spurgt om hvorfor hendes lillebror græd, kiggede hun på barnet, tænkte sig om et øjeblik og svarede så: „Hvis du ikke havde noget hår, og ingen tænder og dine ben rystede sådan, så ville du også græde."

Vi kommer alle grædende ind i verden – og en smule rystede. Når forældre tager et nyfødt barn til sig, som på det tidspunkt ikke er andet end et bundt muligheder, og elsker og vejleder og udvikler det barn indtil det pludseligt er et fuldt funktionsdygtigt menneske, er det et af de største videnskabelige mirakler og den største af alle kunstarter.

Da Herren skabte forældre skabte han noget der ligger meget tæt op ad ham selv. Vi der har givet børn liv har en indre kundskab om, at dette er den største af alle kaldelser, den helligste opgave – og derfor kan den mindste fejl kaste os ud i en ødelæggende fortvivlelse.

Selv med vore bedste hensigter og vore mest behjertede anstrengelser er der nogle af os der oplever, at vore børn ikke bliver som vi gerne så det. De er til tider meget svære at kommunikere med. De kæmper måske i skolen, har følelsesmæssige vanskeligheder, gør åbent oprør eller måske er de bare utroligt generte. Der er mange årsager til at de måske endnu er lidt ustadige.

Det lader til at selv om vore børn ikke har problemer kan vi ikke lade være med hele tiden at tænke på, hvordan vi kan holde dem væk fra sådanne smertefulde stier. Af og til hører vi os selv tænke: „Gør jeg det godt nok? Mon de klarer den? Skal jeg slå på dem, eller skal jeg tale fornuft til dem? Skal jeg styre dem eller skal jeg ignorere dem?" Realiteterne er i stand til at få selv de bedste af os til at føle os utilstrækkelige som forældre.

Jeg læste for nyligt i min gamle dagbog, som jeg skrev da jeg var en ung og meget bekymret mor:

„Jeg beder uafladeligt om at jeg aldrig må gøre noget der skader mine børn følelsesmæssigt. Hvis jeg nogen sinde sårer dem på nogen måde, beder jeg til at de må forstå, at jeg ikke gjorde det med overlæg. Jeg græder ofte indvendigt over det jeg kan have sagt eller gjort i tankeløshed, og jeg beder til at jeg ikke må gentage disse overtrædelser. Jeg beder til at jeg aldrig har gjort noget der ødelægger min drøm om hvad jeg ønsker at disse børn skal blive. Jeg hungrer efter hjælp og en vejledning – især når jeg føler at jeg har svigtet dem."

Når jeg læser dette så mange år senere, synes jeg at mine børn er blevet ret vellykkede, når man tænker på hvilken nervøs mor de har haft. Og jeg fortæller jer dette, fordi det jeg allerhelst vil have jer til at forstå, er at jeg er en af jer – en mor, der bærer på en skyldfølelse over tidligere fejl, en mor der har en ringe selvtillid for nu'et og som frygter at fejle i fremtiden. Først og fremmest vil jeg gerne, at alle de forældre der læser disse ord må have håb.

Da så godt som ingen af os er professionelle børnepædagoger kan I forestille jer hvor glad jeg blev for at høre følgende af en der er det. En af lærerne ved Brigham Young universitetet sagde en dag til mig: „Patricia, at opdrage børn har næsten intet med oplæring at gøre. Det er noget der hører hjertet til." Da jeg bad ham om at forklare yderligere sagde han: „Forældre føler ofte at grunden til at de ikke kan kommunikere med deres børn er, at de ikke er dygtige nok. Kommunikation er i virkeligheden ikke et spørgsmål om evner, men snarere om holdning. Når vi har en ydmyg holdning, der udstråler kærlighed til og interesse for barnets velfærd, *så* dannes kommunikationen. Vore børn anerkender den anstrengelse fra vor side. På den anden side, når vi er utålmodige, fjendtlige eller afvisende gør det ingen forskel hvilke ord vi vælger eller hvordan vi forsøger at skjule vore følelser. Holdningen skinner klart igennem til deres fintfølende hjerter."

Jakob i Mormons Bog sagde at vi alle må ned i ydmyghedens dybder og betragte os som dårer for Gud, hvis han skal åbne Himmelens port for os. (Se 2 Nephi 9:42).

Denne ydmyghed, og vor evne til at indrømme vore fejl synes at være et grundlæggende krav både for at modtage guddommelig hjælp og for at opnå vore børns respekt.

Min datter er en dygtig, musikalsk ung kvinde. I mange år følte jeg at dette talent ikke ville udvikle sig, medmindre jeg stod over hende ved klaveret, og hele tiden tilrettelagde hendes øvelser som en slavepisker. En dag, da hun var en ung teenager, indså jeg, at min holdning, som sikkert engang var god og rigtig, nu helt tydeligt virkede ødelæggende på vort forhold til hinanden. Jeg stod splittet mellem frygten for at hun ikke ville udvikle sit gudgivne talent på den ene side og det faktum at netop dette talent syntes at forværre vort forhold til hinanden på den anden side. Jeg gjorde derfor det jeg havde set min egen mor gøre, når hun stod overfor alvorlige udfordringer. Jeg trak mig tilbage til mit værelse og udøste min sjæl til Gud i bøn, for at få den eneste visdom som kunne hjælpe mig med at bevare mit gode forhold til min datter – den slags visdom

og hjælp som kommer fra engles tunger. Da jeg rejste mig fra mine knæ, vidste jeg hvad jeg skulle gøre.

Da der kun var 3 dage inden juleaften gav jeg Mary en personlig gave og en lille seddel. Der stod: „Kære Mary. Jeg er ked af at jeg har været årsag til denne situation ved at opføre mig som en sherif ved klaveret. Jeg må have gjort mig selv godt til grin – bare dig og mig og mine pistoler. Tilgiv mig. Du er ved at blive en ung kvinde nu. Jeg har bare været bekymret for at du ikke ville føle dig helt sikker på dig selv og at du kan yde noget som kvinde, hvis du ikke udviklede dit talent fuldt ud. Jeg elsker dig. Mor."

Senere samme dag kom hun hen til mig i en stille stund og sagde: „Mor, jeg ved at du bare vil mig det bedste, og det har jeg vidst hele mit liv. Men hvis jeg nogen sinde skal lære at spille godt klaver, så er det *mig* der skal øve, og ikke dig!" Så slog hun armene om mig og sagde med tårer i øjnene: „Jeg har gået og tænkt over hvordan jeg skulle lære dig det – og nu har du selv fundet ud af det."

Da Mary og jeg nogle år senere talte om denne hændelse, fortalte hun mig at min villighed til at sige „undskyld, jeg har begået en fejl, tilgiv mig" gav hende en stor følelse af at være noget værd, fordi det viste hende, at hun var værdig nok til at modtage en undskyldning fra sine forældre, fordi børn somme tider kan have ret. Gad vide om vi nogen sinde får en personlig åbenbaring uden at vi først regner os for dårer for Gud? Gad vide om vi selv skal være mere som børn, hvis vi skal nå ind til og undervise vore børn? Bør vi ikke dele vor største frygt og sværeste smerte med dem, lige så vel som vore største håb og glæder, i stedet for blot at prøve at belære og dominere og skænde på dem igen og igen?

Jeg vil gerne slutte med at fortælle om noget der skete for nyligt.

Tre dage i træk sprang min søn Duffy (der er 11 år og spiller på skolens fodboldshold) frem fra et eller andet hjørne i vort hjem, og tacklede mig på professionel vis. Den sidste gang han gjorde det forsøgte jeg at undvige angrebet, og faldt derved på gulvet, ramte en lampe og lå med min ene albue et sted oppe i nærheden af mit øjenbryn. Jeg tabte fuldstændig tålmodigheden og skældte ham ud

for at have gjort mig til sin prøvedukke for tacklinger.

Hans svar formildede dog mit sind, da han med tårerne trillende ned ad kinderne sagde: „Jamen mor, du er den bedste ven man kan få. Jeg troede at det var lige så skægt for dig som det var for mig." Og så tilføjede han: „Jeg har længe gået og planlagt hvad jeg vil sige i mit første interview når jeg er blevet en af de store pokalvindere. Når de spørger mig hvordan jeg er blevet så god vil jeg fortælle dem, at ‚jeg øvede mig på min mor!' "

Alle børn skal øve sig på deres mor, og på en langt vigtigere måde skal alle mødre øve sig på deres børn. Sådan har Gud lagt det til rette, så forældre og børn kan udarbejde deres frelse. Jeg nævnede tidligere at vi alle kommer grædende ind i verden. Når man tænker over alle livets ydmygende formål, er det nok forståeligt at vi fortsat gyder en tåre eller to fra tid til anden. Men det hjælper os til altid at huske at de er Guds børn så vel som vores. Og frem for alt bør det give os et lysende håb at vide, at når vi har brug for hjælp, kan vi gå gennem sløret for at få den.

Jeg bærer jer mit vidnesbyrd at Gud aldrig vil opgive os i denne himmelsk planlagte opgave, og vi må aldrig opgive vore børn eller os selv. I Jesu Kristi navn. Amen. □

Når børn gør oprør

Som forældre vil vi at vore børn skal vokse op og være ydmyge og lydige mod Guds love. Men ikke alle børn bliver sådan, og mange forældre har et oprørsk barn. Vi ved at kærlighed og omsorg for vore børn ikke altid er nok til at fremelske lydighed. Børn som er blevet elsket og undervist kan stadig være oprørske. Disse børn bryder bevidst vigtige regler i familien eller evangeliske principper, de fortsætter deres oprørske opførsel i lang tid, og de viser ofte ingen anger over deres handlinger. Deres opførsel kan fx. inkludere en vedvarende banden, umoral, alkohol- og stofmisbrug og forsømmelser fra skolen. Denne form for oprør begynder ofte med at den unge ikke vil med i kirke.

Da vore børn kan træffe deres egne valg, træffer de somme tider de forkerte valg. Skønt vi ikke kan tvinge nogen til at være retfærdig kan vi undervise dem gennem formaninger og eksempel, og bede til at de må føle Helligåndens indflydelse og vælge rigtigt. Det kan være en frustrerende og nedslående oplevelse at have et oprørsk barn. Men, selv om vi ikke må *tvinge* vore børn til at adlyde, er der dog meget vi kan gøre.

Oprørsk opførsel er ofte et resultat af at barnet har et behov som ikke bliver dækket. Hvis vi ikke har en kærlig, respektfuld atmosfære i hjemmet vil vore børn ikke have et ønske om at følge vore belæringer. Børn skal have frihed til at vokse, udvikle sig, træffe afgørelser og lære gennem deres anvendelse af denne frihed. Hvis vi omkranser dem med regler eller er for strenge og krævende kan vore børn gøre oprør blot for at genere os. Hvis vi på den anden side er for eftergivende eller ikke tilbringer nok tid sammen med vore børn kan de føle at de bliver tilsidesat. Så bliver de måske oprørske for at få vores opmærksomhed.

Vore børn kan også vælge at gøre oprør hvis de ser os sætte et dårligt eksempel. Vi kan ikke være hyklere der siger ét og gør noget andet, og så forvente at vore børn er lydige. Vi kan fx. ikke leje en upassende videofilm med hjem, spole hurtigt forbi de „dårlige steder" (som vi kender, fordi vi allerede har set filmen), og så forvente at vore børn vælger gode film.

Somme tider prøver unge deres uafhængighed ved at bryde familiens regler. Det er en fejl at se bort fra en sådan opførsel. Der er mange måder for vore børn at udvikle deres uafhængighedsfølelse på, uden at skulle bryde familiens regler. Hvis vi holder på grænserne, fast, rimeligt og ufravigeligt mens vore børn er små kan vi hjælpe dem med at undgå et mere alvorligt oprør senere.

Forældre bebrejder ofte sig selv for deres børns udskejelser. Det er ikke nødvendigvis deres skyld (vore børn bliver påvirket af mange mennesker og situationer udenfor familien) og det hjælper ikke at bruge tid til at bebrejde sig selv. Det hjælper heller ikke at vi føler at andre giver os skylden. Denne nederlagsfølelse holder os ofte fra vore kirkemøder eller fra andre steder, hvor der er mennesker der måske kan hjælpe os. Det er bedre at indse at der er et problem og så forsøge at løse det.

Lad os se på hvad vi som forældre kan gøre for at hjælpe det oprørske barn.

Måske skal vi først og fremmest tage et godt, klart kik på os selv. Ældste Boyd K. Packer fra De tolvs Råd har givet os følgende råd: „Forældre, skal vi først se på den sværeste del af jeres problem? Hvis I vil have jeres søn eller datter tilbage, så må I et øjeblik holde op med at forsøge på at lave om på ham eller hende, og koncentrere jer lidt om jer selv. Forandringerne skal begynde hos jer, ikke hos jeres børn.

I kan ikke blive ved med at gøre det I hidtil har gjort (*heller ikke selv om I troede at det var det rigtige)* og så forvente at ændre jeres børns opførsel, når jeres opførsel var en del af det der fremkaldte den.

Det er jer, og ikke barnet der skal have den første opmærksomhed.

Der er god hjælp at hente for jer, forældre, hvis I vil acceptere det . . .

Og, forældre, hvis I søger efter en løsning *der ikke tager højde for tro og religiøse læresætninger, søger I efter en løsning et sted hvor I aldrig vil finde den* . . .

Når først forældre ved, at der findes en Gud og at vi er hans børn, er de i stand til at stå overfor et problem som dette, og vinde.

Mener I at der skal ske et mirakel først? Jamen, hvis det er det der skal til, så hvorfor ikke?" (*Improvement Era*, dec. 1970, s. 106–107; Fremhævelser tilføjet).

Som forældre må vi betragte og ændre vore egne handlinger. Ret ofte er nøglehandlingen for forældre at genetablere (eller etablere for første gang) et forhold til barnet. Ofte gør barnet oprør fordi det føler sig ensomt, overset eller værdiløst. Så benytter han eller hun dårlig opførsel til at få vores opmærksomhed. Hvis I giver jer tid til jeres børn vil disse følelser blive afhjulpet.

Det kræver tid og ofre at udvikle et forhold. Vi skal tale med (ikke til) vore børn og gøre ting sammen med dem.

En mor fortæller om sine første forsøg på at gøre noget sammen med sin

fjendtligt indstillede datter. I nogen tid havde datteren plejet omgang med en gruppe piger hvis opførsel – druk, fester til langt ud på natten og fravær fra skolen – havde været årsag til mange skænderier i hjemmet. Snart var den eneste omgangsform forældrene havde med deres datter højrøstet og fordømmende. Moderen, der til sidst blev klar over i hvor høj grad deres forhold til hinanden var gået i stykker, besluttede sig for at gøre noget ved det.

Datteren var ikke særlig villig til at tilbringe tid sammen med sin mor på nogen måde, men hun var villig til at lade sin mor køre sig i skole hver morgen. De første par uger var ret anstrengte; deres samtale var enkle spørgsmål der blev besvaret med et ja eller nej. Men som tiden gik, og dat-

Du vore børn kan træffe deres egne valg, træffer de somme tider de forkerte valg. Skønt vi ikke kan tvinge nogen til at være retfærdig kan vi undervise dem gennem formaninger og eksempel, og bede til at de må føle Helligåndens indflydelse og vælge rigtigt.

Illustreret af Mark Robison

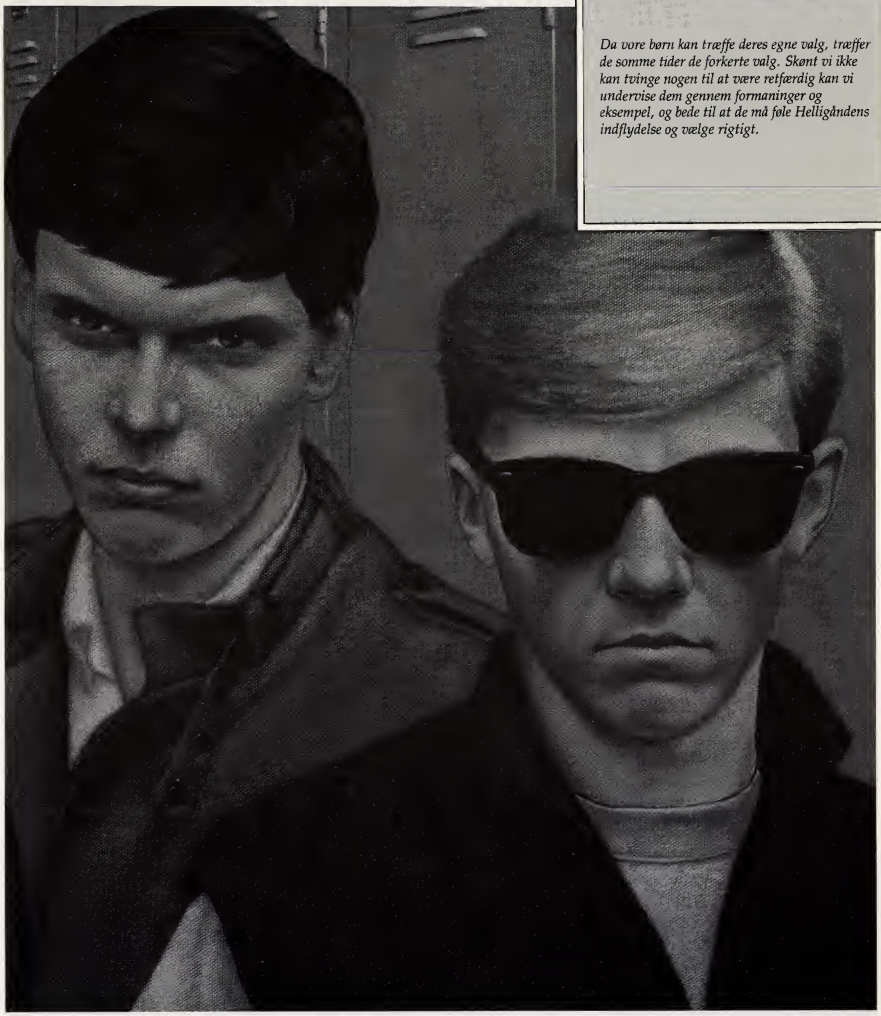

teren fandt ud af at moderen ikke ønskede at kritisere eller fordømme hende, begyndte hun at tale åbent med sin mor, at fortælle om sit liv og sine følelser til hende. Disse morgenture udviklede sig til nære og behagelige samtaler, og den unge pige fandt ud af at hendes mor var en god og loyal ven.

Et oprørsk barn har brug for vores ufladelige kærlighed. Selv om vi ikke bryder os om det barnet gør, kan vi godt acceptere og elske det og holde det indenfor familiens rammer og undervise og opmuntre det.

At acceptere et oprørsk barn betyder ikke at vi tillader det at benytte sig af os eller at fortsætte ad en sti der ville skade eller såre andre. En søster, der var blevet enke, havde en teenagesøn som ville ryge i hendes hjem, men hun fortalte ham om den regel der gjaldt for deres hjem: „Jeg elsker dig, men i dette hus bliver evangeliets standarder overholdt." Da sønnen truede med at flytte hjemmefra,

sagde hun: „Du er altid velkommen herhjemme, og du vil blive elsket, ligegyldigt hvor du bor, men når du er her, er og bliver husets regel den samme."

Vi må ikke lade et oprørsk barn få os til at tilsidesætte de andre medlemmer af familien. Selv om et oprørsk barn beslaglægger en stor del af vor tid og vore kræfter må vi ikke glemme vore andre børn. Vi har også et ansvar for dem der ikke er oprørske.

Det er også meget vigtigt at være hensynsfuld overfor og forenet med vore ægtefæller. Et oprørsk barn må ikke skille forældrene ad.

Der er håb for forandringer, men vi skal være tålmodige og åbne for at kunne hjælpe. Ældste Loren C. Dunn fra De halvfjerds' første Kvorum har givet følgende råd: „Det kan være fristende for forældre at opgive deres børn, især når de vender ryggen til de love for moral og opførsel som forældrene holder i hævd og som er fremherskende i hjemmet, og når børnene synes at gøre oprør mod enhver anstrengelse som forældrene gør sig for at ændre deres opførsel eller vise dem en bedre levevis.

Hvis vi ser os omkring, vil vi opdage, at tragedien i vore dage er, at vi ser for mange unge mennesker som driver rundt uden mål og med – nogle af dem er i vanskeligheder og andre skaber vanskeligheder for samfundet. Måske er det svært at forstå, at vor evige Fader også kalder disse for sønner og døtre.

Forældre, *jeg håber at vi ligegyldigt hvad vanskeligheden består i aldrig vil forlade vore børn i en mørk og farlig vej her i livet, ligegyldigt hvad der har ført dem derind.* Når de når til det punkt – og det kan godt være en lang og smertefuld vej for nogle af dem – hvor de har brug for os, *så beder jeg til, at vi ikke vil svigte dem.*" (*Improvement Era*, dec. 1970, s. 62–64).

Vi opgiver aldrig vore børn. Hvis vi har lært dem de rette principper, hvis vi ændrer os selv nok, og hvis vi altid elsker dem vil mange oprørske børn ændre deres adfærd. Den proces kan tage mange år, men vi skal beholde håbet.

Vi behøver ikke at bære byrden alene. Det kan være en hjælp at dele vor byrde med andre, der ikke er medlemmer af familien. Biskoppen, nære venner, rådgivere eller andre forældre som har gennemlevet lignende ting kan være til stor støtte. Herren er vor største kilde til støtte, og vi kan altid dele vore bekymringer med ham.

Der findes ikke noget der bringer retfærdige forældre så stor smerte som et oprørsk barn. Den intensitet hvormed dette barn bryder familiens regler og befalingerne, kan presse forældre til bristepunktet. Men det hjælper ikke at kaste sig ud i skyldfølelser og manglende selvrespekt. Vi må i stedet vende os til Herren. Han kan velsigne os med den tålmodighed der skal til for at udholde en sådan opførsel, mens han inspirerer os til hvad vi kan gøre for at fremelske en forandring. Herren vil velsigne alle vore *anstrengelser*, og i sidste ende er det i virkeligheden det eneste han vil gøre. Vore børn forbliver deres egne forvaltere. Hverken Herren eller vi kan tvinge dem. Men vi kan gøre alt hvad der står i vor magt for at hjælpe og påvirke dem.

„Jeg tror, at et barn har ret til at have ret, og ret til at have uret, og at vide at dets forældre vil blive hos det igennem det hele." (*Christian Science Monitor*, 9. sep. 1970, citeret af Loren C. Dunn i *Improvement Era*, dec. 1970, s. 64).

Lad os komme i gang

Når I har læst denne artikel kan følgende forslag måske hjælpe jer til anvendelse i jeres familie:

1. Hvis I har et oprørsk barn bør I overveje hvordan jeres barn opfatter jeres interesse eller manglende interesse for ham eller hende. Hvad kan I gøre for at vise større interesse? Hvad kan I gøre i denne uge? Hvilke traditioner kan I etablere sammen med ham eller hende?

2. Overvej nøje jeres adfærd. Kan den på nogen måde have forårsaget barnets oprør? Hvad kan I gøre for at ændre jeres adfærd?

3. Hvilke interesser, hobbies og venner har jeres barn? Hvilke fjernsynsudsendelser ser han eller hun? Hvilken musik lytter han eller hun til? Kan noget af det have en dårlig indvirkning på barnet? Tal om hvorledes I kan mindske deres påvirkning.

4. Har I bedt for jeres barn? Har I fastet, hvis det er nødvendigt? □

En eftermiddag på Hawaii

Kris Mackay

Larmen er det Gordon Daniels husker bedst. Brændingens nådeløse hamren når bølger på 3–5 meters højde tordnede mod klipperne og fyldte luften med en tung tåge, indtil luften selv var næsten flydende. Den lyd gjorde det næsten umuligt at tale sammen.

Himmelen var overskyet den dag – ikke af små lette skyer der svævede smukt hen over den dybblå himmel – men mørke og truende skyer, og vinden susede langs med klipperne.

24 teenagedrenge var på sightseeing på Mauis vestkyst på Hawaii den eftermiddag, efter de havde tilbragt mere end to måneder med at høste ananas. Det var deres sidste fridag, inden de tog fat på deres sidste arbejdsuge, hvorefter de skulle på en uges ferietur rundt på øerne, og så hjem til U.S.A. De fleste af de drenge Gordon havde ansvaret for, havde allerede deres rejsecheck i lommen. De havde hørt om et imponerende hul i en klippe nær kysten, hvor brændingen blev tvunget igennem som et stort springvand. Hullet var dannet midt i en glat klippeflade på den ene side af øen, og drengene havde bedt om lov til at se den.

De blev alle overrasket. Området mod nord var øde, og ikke frodigt og grønt som det Hawaii de hidtil havde set. Området mindede dem om de billeder de havde set fra månen. Der var ingen græsstrå, træer eller andre levende vækster i nogen retning, eller så meget som et sandkorn nede ved strandkanten. Der var kun skarpe, forrevne lavasten der gik helt ned og forsvandt ud i vandet.

De to grupper på hver 12 drenge – som havde hver deres vejleder – kørte sammen den dag, og de kørte i en lastbil og en varevogn.

Doug Carlsens drenge kom ud til stedet 2–3 minutter før Gordons. Mens Gordon og hans gruppe forsigtigt kravlede ned ad de ujævne skråninger og hen til klippefladen, kunne de se at 6–7 af deres venner allerede sad rundt om hullet med deres fødder hængende ud over kanten.

Ingen regnede det for at være farligt. Det var en spændende leg at skynde sig at trække fødderne til sig nogle få sekunder før vandet kom susende. Hvert 35–40. sekund slog en ny bølge mod klipperne under dem og sendte en stråle gennem hullet i en rasende centrifugeret strøm, der skød op til 15 meter i vejret, stod stille et øjeblik for så at falde tilbage ned igennem det 90 cm store hul med et kraftigt sus! Det var spændende!

Hele området var fugtigt og glat, og mens Gordons drenge skyndte sig hen for at være sammen med deres venner, advarede de hinanden om ikke at gå over til den side af hullet der var nærmest havet. De gøs ved tanken om at glide ud over klippen, men tanken var rent teoretisk. Ingen forventede at det ville ske.

Så pludselig og uden advarsel eksploderede et vandstød der var langt stærkere end de andre med en sådan kraft, at det sendte drengene 7–8 meter hen ad klippefladen. Straks lød råbet: „Hvor er Michael?" Og en stemme svarede grådkvalt: „Jeg tror nok at jeg så ham blive suget ned i hullet!"

Det er underligt hvor forskelligt naturkræfternes stemme lyder i vore ører når den blive en fjendes stemme. Det der for sekunder tilbage var spændende blev nu til direkte frygt.

De to forfærdede ledere løb hen for at se ned i hullets dyb – og der var ravende mørkt. Det næste sprøjt jog dem straks bort, og de kom tilbage for forgæves at gennemsøge det sorte mørke som Michael var forsvundet ned i.

Panisk råbte de hans navn, men der lød intet svar. Tre gange skød vandet op i luften og tvang dem tilbage, og tre gange løb de tilbage for at råbe hans navn nedad imod vinden.

Mellem det tredje og fjerde sprøjt *kom* der et svar, og det lød forbavsende tydeligt: „Ja, jeg er hernede, og jeg tror ikke at der er sket noget med mig." De drog et lettelsens suk. For hver gang vandet skød op ad hullet forventede de at se dele af Michaels sønderknuste legeme.

Alle drengene tog deres bukser af og bandt dem sammen til et reb. Der kom ikke længere noget svar nede fra hullet. De sænkede rebet ned i mørket og råbte hæst til Michael at han skulle gribe fat i det når det kom.

Men bølgerne – de uafladelige, frustrerende bølger – slog mod kysten, og hver gang skød en vandsøjle op af hullet. To gange sænkede de rebet ned, og to gange blev det kastet tilba-

ge i hovedet på dem. En af Michaels gode venner meldte sig frivilligt til at klatre ned i hullet, men den idé blev straks afvist. Århundreders stigende og faldende vandstrømme havde slidt ethvert holde- eller støttepunkt bort fra klippen. Hvor modigt det end var, kunne det ikke lade sig gøre.

Doug Carlsen sad bøjet hen over hullet og kiggede ned med et ligblegt ansigt.

„Hvad skal jeg gøre? Vi *skal* redde ham!"

Netop da var der én der fik øje på noget ude i bugten, og de kunne regne ud at det måtte være Michael. Han gyngede op og ned som en prop, og var tydeligvis bevidstløs, men sært nok var hans hoved rankt og oppe over vandet.

Doug sprang op og råbte: „Jeg må ud efter ham!" Gordon råbte tilbage: „Kan du svømme?" „Ikke så godt, men han er en af mine – jeg er nødt til at prøve!"

Greg Parker talte straks: „Jeg kan svømme", råbte han imod brændingens larm. „Jeg er Eagle spejder. Jeg har taget livredderprøven, og jeg er sikker på at jeg kan klare det."

Så Greg, en pæn, atletisk ung mand med masser af naturlig selvtillid, gik forsigtigt hen over klipperne og lod sig glide ned i bølgerne, mens Michael i mellemtiden var flydt nærmere og nærmere til de skarpe lavaklipper. Med stærke tag svømmede Greg op på siden af Michael og trak ham tilbage, ud i frit vand. Han lagde den ene arm rundt om brystet på ham. Michael var gået i chok, og Greg, der holdt ham med den ene arm, forsøgte at svømme sidelæns.

Men hvor skulle de svømme hen? Hvis de svømmede ind til kysten ville bølgerne slå dem mod klipperne. Bølgerne slog hele tiden ind over dem, og det var umuligt at undgå at få vand i lungerne. Havvand er salt, og når man sluger det giver det ufrivillig opkastning, som tapper kræfterne fra selv den stærkeste svømmer, og Gregs hele legeme var påvirket.

De var nu ca. 6 meter væk fra de skarpe klipper. De hjælpeløse tilskuere kunne knap nok høre Gregs ord: „Jeg kan ikke klare det. Vi må have hjælp."

Steve Dudley råbte: „Greg er min bedste ven." Og før nogen kunne røre sig dykkede han ned i det urolige vand. I stedet for én dreng var der nu tre at bekymre sig for.

Men det lykkedes ham at nå ud til de andre to, da Michael delvist kom til sig selv.

Michael huskede rædselen ved at blive suget gennem hullet af brændingen, og at blive kastet ned på en afsats ca. 4 meter under klippens overflade. Han havde været i stand til at holde sig fast der et stykke tid, men ikke særlig længe. Strømmen af tonsvis af vand der susede tilbage i havet havde fravredet ham hans greb og kastet ham igennem en horisontal tunnel og skyllet ham ud i havet.

Greg og Steve arbejdede nu sammen og fik arbejdet Michael længere ud i vandet, væk fra klipperne, og de var relativt sikre i øjeblikket. Gordon vendte sig mod den anden gruppeleder og sagde: „Jeg må være alene for at tænke. Jeg er tilbage om et øjeblik."

Han gik hen bag en stor klippe hvor han kunne være alene og opsendte en kraftig appel til Herren. Han lovede alt hvad han ejede eller nogen sinde ville eje, alt hvad Gud ville have af ham var han villig til at give, hvis blot han ville hjælpe dem med at få drengene sikkert ind på land.

Da Gordon gik tilbage fra klippen, lagde han mærke til en lille bugt omkring 12 meter mod højre. Der var ganske vist klippeudspring derovre, men den lå lidt i læ. Hvis drengene eventuelt kunne komme derhen, kunne de sikkert holde sig fast indtil der kunne skaffes en helikopter. De havde kæmpet mod bølgerne i 20 minutter nu, og han kunne se at deres kræfter var ved at være brugt op. I vinden kunne han høre dem bede: „O, Gud, hjælp os!"

Drengene på kysten samlede sig, knælede ned i en bønnecirkel. Gordon gik ud til siden. Der kom en tanke i hans sind, næsten – men ikke helt – som en stemme der sagde, „Du skal stilne havet".

Først var han chokeret ved tanken om at han skulle forsøge at påkalde så store kræfter. Moses delte vandene, mens han jo bare var Gordon Daniels. Tanken om at prøve noget der lå så langt ud over hans forståelse skræmte ham.

Tanken kom igen og atter en tredje gang. „Du skal stilne havet." Tanken blev altoverskyggende og skubbede alt andet i baggrunden, med undtagelse af den bekymrede tanke: „Vil jeg en dag blive stillet til ansvar for at have misbrugt mit præstedømme?"

Han hævede sin hånd mod himlen og i Jesu Kristi navn befalede han bølgerne at stilne indtil de nødstedte drenge var reddet. Bønnekredsen opløstes, og drengene samledes rundt om Gordon da han gentog sin befaling for anden gang.

Straks blev de urolige bølger der uophørligt havde skyllet ind, roligere. Så dannedes to store bølger fra hver sin side – sider hvor der ikke hidtil var kommet bølger – og skyllede hen mod det sted, hvor de nu næsten livløse svømmere forsøgte at holde sig flydende. Bølgerne kom i en sådan vinkel, at de løftede og skubbede drengene 14 meter nærmere til den lille bugt.

En af drengene var løbet tilbage til lastbilen for at hente en flydepude. Han opbød alle sine kræfter og kastede den ud til svømmerne, da endnu et par bølger dannedes på samme måde som de første to og skubbede svømmerne de sidste meter hen mod puden. De var nu ca. 3 meter fra den beskyttende bugt. Steve greb puden og lagde den ind under Michael som et sejlbræt, og sekunder senere var de indenfor deres redningsmænds rækkevidde.

Problemet var nu, at kystlinjen i det beskyttende område ikke var anderledes end resten af den vindblæste, ufremkommelige strækning. De skulle stadig passe på klippefremspringene, og der var nu muligheden for at de mirakuløst opståede bølger der kom ud af det blå og to gange havde skubbet dem, nu ville sønderslå dem mod de hårde klipper.

Gordon begyndte at løbe så snart han så bølgerne begynde at danne sig. Han var nødt til at nå frem til bugten før de udmattede svømmere.

Han gik ud i vandet til livet og rakte ud efter Michael. Da han gjorde det, slog bølgerne ind over dem og de blev begge fuldstændig dækket. Med sine hænder over hovedet holdt han vejret og fik Michael op gennem vandet til de ventende hænder på klipperne ovenover, og han gentog så samme proces med Greg. Steve gav slip på puden, og blev slynget ind imod klipperne før Gordon kunne få

fat i ham. Han blev slemt skrabet på sine ribben og sider. Michael var bevidstløs, men alle tre var kommet op på land, og de var i live.

Alle følte sig drænet for kræfter. Der var gået rundt regnet 45 anspændte minutter siden der chokeret blev råbt: „Hvor er Michael?" De lænede sig kraftesløse mod det nærmeste de kunne finde, og havde tænkt sig at hvile sig der længe nok til at få vejret igen. Men Gordon var fyldt af en urovækkende iver efter at få alle helt væk derfra, så de begyndte at klatre op.

En af drengene kom i tanker om at han havde sine rejsechecks i sine bukser, som de havde efterladt sammenbundne henne ved vigen. Han begyndte at klatre tilbage mod hullet, for at få fat i dem. Gordon råbte: „Nej! Lad dem være. Lad os komme væk herfra!"

De bar Michael i deres arme, og Gordon var den sidste der kom op. Han vendte sig for at kaste et sidste blik tilbage, og i det samme skilte skyerne sig og en søjle af sol brød igennem. Klokken var henad 17. Han var udmattet, men taknemlig.

Da han så ud over havet kom en ny slags bølge brusende imod ham. Den var ikke flosset i toppen, som de andre havde været, men helt glat. Han så tryllebundet til mens der dannedes et stort sort hul i bølgens skumtop. Den sorteste del rullede forover, og slog ned nøjagtigt på bukserne (hvor de alle havde stået nogle få sekunder tidligere, og hvor mindst én dreng ville have stået, hvis han havde fået lov til at gå tilbage). Da den skyllede tilbage i havet var klippen bar; der var ikke så meget som et spor tilbage fra bukserne, der var blevet fuldstændigt opslugt, som havde de aldrig været der.

De bar Michael så langt op ad klipperne som de kunne, og der standsede de for at pakke ham ind i håndklæder, før de kørte hjem mod lejren. De vakte en del opsigt, da de kom vandrende ind i deres dryppende våde undertøj.

Det lokale brandvæsen transporterede Michael, Greg og Steve til et nærliggende hospital. De eneste skader var skrammerne på Steves ribben og lidt saltvand i Michaels lunger. Lægerne beholdt Michael på hospitalet natten over til observation, og de var målløse over at han overlevede til at fortælle sin historie. Andre var faldet i hullet, men ingen var før kommet ud i live.

Steve og Greg blev æret for deres usædvanlige heltemod af amtsborgmesteren i Maui.

Med hensyn til Gordon, så løber det ham stadig koldt ned ad ryggen når han tænker tilbage på håbløsheden den eftermiddag på den øde kyst i Maui, og han slås med undren over at have fået lov til at deltage i miraklet. Han har ikke glemt sit løfte. □

Spørgsmål af almindelig interesse besvaret som vejledning, ikke som en officiel tilkendegivelse af kirkens politik

Spørgsmål og svar

Spørgsmål:
Når jeg citerer nadverbønnen forkert, skal jeg så begynde forfra, eller kan jeg nøjes med at gentage den pågældende linje?

Svar:
Mark E. Hurst,
sekretær i kirkens komité for Unge Mænd.

Nadveren er en af de allerhelligste ordinanser kirkens medlemmer kan deltage i. Selve ordinansen er ret enkel, men dens vigtighed for dem der deltager – både som modtagere og udøvere – er meget stor. Den ugentlige fornyelse af de pagter der blev indgået ved dåben, sætter deltagerne i stand til pány at forpligte sig til at leve i overensstemmelse med Jesu Kristi eksempel.

De der administrerer ved nadverbordet, værdige præster eller bærere af det melkisedekske præstedømme som har fået denne opgave, har en enestående mulighed for at løfte denne åndelige oplevelse for dem der deltager i ordinansen.

Da nadverbønnerne er hellig skrift (Moroni 4:3; Moroni 5:2; L&P 20:77, 79), har Herren givet os nøjagtige anvisninger på hvorledes brødet og vandet skal velsignes. Den værdige og ærbødige afsigelse af disse bønner kan gøre en stor forskel på om nadverordinansen er meget åndelig eller blot bliver overfladisk. Lærermaterialer for det aronske præstedømme anbefaler at bønnerne læres udenad. Effektiviteten blandt dem der vælges til at udføre ordinansen kan også øges ved at de studerer og forstår formålet med nadveren og bønnernes betydning. Som med de fleste ting, vil forberedelse og øvelse mindske chancen for fejl når bønnerne bliver læst op. Skønt bønnerne bør læses op fra de fremlagte kort (eller fra skrifterne), vil et godt kendskab og udenadlæren give den der administrerer nadveren selvtillid og en viden, der vil medføre en ærbødig og åndelig bøn.

Alle begår dog fejl nu og da, og når man ved at de let kan rettes får man ofte større selvtillid, og risikoen for fejl mindskes. Hvis den der administrerer nadveren siger forkert, men straks retter det forkerte er det ikke nødvendigt at gentage hele bønnen. Hvis fejlen ikke rettes af den pågældende er det biskoppens opgave diskret og uden at sætte nogen i forlegenhed, at bede om at få bønnen gentaget. Deltagelse i nadveren er et af nadvermødets vigtigste formål. Udover at ordinansen i sig selv er vigtig, er det den der skaber atmosfæren for resten af nadvermødet. Den forbereder dem der deltager, til at have Ånden hos sig og til at få mere ud af de evangeliske lærdomme som man bør følge. De der admimistrerer nadveren skal gøre det med en følelse af stor ærbødighed for de velsignelser de er med til at uddele til dem der deltager i nadveren. □

Spørgsmål og svar

Spørgsmål:
Som diakon vil jeg gerne vide om der er nogen dybere mening i rækkefølgen af brødet og vandet ved nadveren. Hvis jeg støder på en der ikke fik brødet, er det så i orden hvis vedkommende får vandet først, eller skal jeg hente brødbakken?

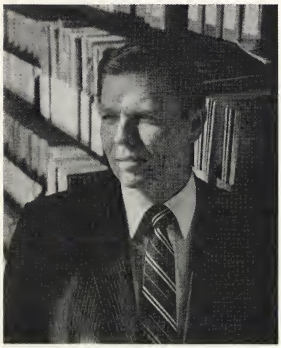

Svar:
Kent E. Pulsipher,
Bishop, Sandy 20. ward,
Sandy Utah East Stav

Du stiller et vigtigt spørgsmål om et helligt emne. Det viser at du, som diakon, nærmer dig det embede du er ordineret til og dine pligter med indsigt og inspirerede tanker. Det er dejligt når de der modtager det aronske præstedømme føler vigtigheden af at være i Herrens tjeneste så dybt.

Når brødrene i det aronske præstedømme forbereder, uddeler og velsigner nadversymbolerne på en god måde, kan det være et motiverende eksempel for de yngre medlemmer af kirken. Herren Jesus Kristus indstiftede personligt nadveren under sit sidste måltid (Mattæus 26:26–28). Denne bemærkelsesværdige handling gik umiddelbart forud for hans korsfæstelse og opstandelse. Offerydelserne ophørte og blev erstattet af et sønderknust hjerte og en angergiven ånd. Der blev indgået nye pagter, som skulle gøres gældende når man omvendte sig og blev døbt, og så fornyes når man modtager nadverbrødet og nadvervandet hver uge (L&P 20:71–74). Disse pagter indbefatter en anerkendelse af Kristi offer da han udgød sit blod og led i kødet, at påtage sig Jesu Kristi navn og at bevidne, at vi altid erindrer ham og holder hans befalinger som han har givet os (se L&P 20:76–79). En af de lovede følger er: „At de altid må have hans Ånd hos sig."

Med hensyn til nadvermødet, det sted hvor nadveren bliver administreret, har præsident Joseph Fielding Smith sagt: „Efter mit skøn er nadvermødet *det helligste*, det *allermest hellige* af alle kirkens møder" (*Lærdomme om Frelse*, bd. 2, s. 273).

Ved aprilkonferencen 1983 talte ældste David B. Haight om nadveren, og kom ind på vigtigheden af at synge med på nadversalmen, som en start på en personlig ændring. „Allerede i vor ungdom lærte vi at hvis vi skal føle Ånden må vi føle en forandring i vort hjerte og for at være i harmoni ved denne særlige lejlighed måtte vi synge med på nadversalmen. Mens vi sang ordene blev vore sjæle bedre forberedt til at forstå denne hellige ordinanse." (*Den danske Stjerne*, okt. 1983, s. 19).

Med hensyn til proceduren kan vi læse i 3 Nephi 18, hvor Herren giver nogle retningslinjer angående rækkefølgen og omfanget af ordinansen:

„Og Jesus befalede sine disciple at bringe ham noget brød og vin.

Og da disciplene kom med brød og vin, tog han brødet, brød og velsignede det; og han gav disciplene deraf og befalede dem at spise.

Og da de havde spist og var blevet mættet, befalede han, at de skulle give mængden deraf . . .

Og da han havde sagt disse ord, befalede han sine disciple, at de skulle tage af vinen i kalken og drikke deraf, og at de også skulle give mængden, så de kunne drikke deraf" (3 Nephi 18:1, 3, 4, 8).

Skønt der lægges størst vægt på at vi skal forny vore sjæle og de pagter vi har indgået, skal man følge den rækkefølge som Herren har vist os. „Og det skal I altid gøre, ligesom jeg har gjort" (3 Nephi 18:6). Den rette orden for ordinansen blev understreget af profeten Joseph Smith, da han modtog åbenbaringen om den „nøjagtige" dag kirken skulle organiseres på (L&P 20, indledning). Dette afsnit, og andre skriftsteder giver også den nøjagtige ordlyd for nadverbønnerne (L&P 20:77, 79; Moroni 4:3, 5:2) og den rækkefølge brødet og vinen (senere vandet) skulle administreres i. Måske viser den lille forskel i ordvalget i de to bønner en fremadskridende forpligtelse. I velsignelsen af brødet lyder det: „at de altid er villige til at påtage sig din Søns navn." I velsignelsen af vandet står der: „at de altid erindrer ham."

Hvis denne hellige del af vor gudstjeneste bliver udført værdigt, vil den ikke alene være en velsignelse i de unges liv, men også forbere-

Spørgsmål og svar

de os til yderligere helt bestemte pagter og ordinanser der foretages i Herrens tempel og som vil stille os blandt Kristi disciple.

Svarene skal give vejledning og perspektiv og står ikke som offentliggørelser af kirkens lærdomme. □

Spørgsmål: Hvordan kan jeg komme bedre ud af det med min missionærkammerat?

Svart:
Joe J. Christensen,
tidligere præsident for missionærernes træningscenter i Provo, Utah.

At komme godt ud af det med din missionærkammerat er utvivlsomt en af de vigtigste ting du må lære på din mission. Her er nogle forslag der kan hjælpe dig til at forbedre dit forhold til din kammerat:

1. *Forpligt dig selv til at tjene din kammerat.* En af de sikreste måder at lære at elske en anden på, er ved at tjene vedkommende på en meget personlig måde. To kammerater som havde haft nogle uoverensstemmelser opdagede dette princip dengang en af dem blev syg og måtte blive i sengen en dag. Ældste Blake gjorde alt hvad han kunne for at tage sig af sin syge kammerat. Da ældste Waite vågnede op, var han især overrasket over at mens han havde haft feber og sov, havde ældste Blake renset og pudset hans sko og gjort rent i lejligheden. „Jeg begyndte at forstå," sagde ældste Waite, „at jeg måtte gøre mere for min kammerat. Gensidig påskønnelse og et virkeligt godt venskab begyndte at udvikle sig fra den dag af."

2. *Studer og bed sammen hver dag.* Der er en stor styrke at finde i evangeliets budskab. Hvis kammerater dagligt studerer skrifterne og evangeliets storslåede principper med et bønsomt sind er det langt lettere at overvinde eventuelle forskelle. Når I beder hver for sig, og især når I beder sammen, så husk at give udtryk for din taknemlighed for det privilegium du føler det er at have mulighed for at tjene sammen med en person med så mange fine egenskaber som din kammerat. Bed om at I må overvinde jeres uoverensstemmelser og komme godt ud af det med hinanden.

3. *Lær at tale sammen om jeres uoverensstemmelser på en positiv måde.* Husk at vi alle har fejl og visse personlige særheder som gør det svært for andre at vænne sig til os. Der har kun levet ét fuldkomment menneske i denne verden, og det er naturligvis Frelseren. Resten af os er ufuldkomne. Vi bør allerede fra begyndelsen være klar over at der vil være nogle forskelle, og at vi skal være parate til at arbejde flittigt på at overvinde dem. Missionærkammeraterne bliver rådet til regelmæssigt at gøre status med hinanden på en meget positiv og åben måde, så de kan tale om hvordan de kan forbedre deres kammeratskab. „Hvad kan jeg gøre for at være dig en bedre kammerat?" er et udmærket spørgsmål, som du regelmæssigt bør stille din kammerat.

4. *Forpligt dig til at leve op til det der forventes af dig som missionær.* Hvis du efterlever de rette principper har din kammerat aldrig en undskyldning for at være negativt indstillet overfor dig, fordi du ikke følger missionærreglerne. Det er et stort pres for en missionær der får en kammerat der ikke er positivt indstillet til arbejdet. En missionær skrev hjem og fortalte: „Det går ikke særlig godt herude for tiden, for jeg kan ikke få min kammerat ud af sengen og komme ud at arbejde." Sørg for at jeres kammerat aldrig kan sige noget sådant om dig, så styrker du jeres kammeratskab.

Missionærer der lærer at komme godt ud af det med deres kammerater udvikler evnen til at omgås mange forskellige personligheder. Denne erfaring hjælper dem ikke kun til at være gode missionærer, men længe efter deres mission vil den samme evne hjælpe dem til fremgang i deres arbejde, i kirken og især i deres ægteskab og familie.

Alle bliver velsignet når missionærer lærer at komme godt ud af det med hinanden. Husk at Ånden ikke kan være til stede i en atmosfære af strid og utilfredshed, og uden Ånden kan missionærer ikke få fremgang. □

Dette er jeres tid

Ældste Neal A. Maxwell
De tolvs Kvorum

Selv om det af og til kan være forståeligt, hjælper det sædvanligvis ikke at ønske at man levede i en anden tidsalder. En af dem der levede dengang Mormons Bog blev skrevet sagde: „Ja, dersom mine dage havde været på den tid, da ville min sjæl have haft glæde over mine brødres retfærdighed." (Helaman 7:8). Denne leder kom dog til at erkende at Guds kald til tjeneste i en bestemt tidsperiode var en lige så stor del af hans kald, som det er for os at udføre bestemte pligter i vore dage.

Derfor kan I se, I unge i kirken, at denne tid efter guddommeligt valg, er jeres tid! I vil leve i en tid hvor profetierne vil blive opfyldt, historien vil forme sig, en tid med særlige løfter, store modsætninger og velsignede bekræftelser.

Som den opvoksende generation vil I, efter min mening, undgå nogle af de fordums unge mænds og kvinders fejltagelser: „og efter dem kom en anden slægt, som hverken kendte Herren eller det værk, han havde øvet for Israel" (Dommerbogen 2:10).

På samme måde vil I undgå det sørgelige resultat som en anden generation opnåede: „De havde mange børn, som voksede op og blev ældre, så de blev selvrådige, og de blev ved løgne og smiger forledt" (3 Nephi 1:29).

Det til trods vil I sikkert se nogle af jeres venner i kirken, som har fået den samme undervisning som I har, falde fra, blive afvigere, der ganske glemmer Herren (se Alma 47:36).

Da jeg var 18 år, gik jeg nærmest lige fra skolen og ud i 2. verdenskrig, med en gennemslagskopi af min patriarkalske velsignelse, som blev godt udvisket. Jeg læste den som trøst og forsikring som en ung, bange infanterist under kampene på stillehavsøen Okinawa. Lige inden dette havde jeg gennemgået en selvagtelseskrise i min high school. At være svineopdrætter i forbindelse med et landbrugsprojekt virkede ikke særlig fremmende for mit sociale samvær med nogle, og mange filipenser hjalp heller ikke; jeg var ikke særlig høj hvilket bl.a. betød at jeg ikke kunne komme på basketballholdet. Alt dette havde været en personlig skuffelse for mig lige inden jeg tog af sted til krigen.

Men da jeg forlod et hjem med kærlige og „retskafne forældre," vidste jeg hvem jeg var og jeg havde visse ideer om fremtiden. Jeg vidste også at Herren elskede mig. Men ellers var jeg usikker og betænkelig.

Nogle af jer der nu befinder jer i den opvoksende sidste dages hellige generation synes at være længere fremme åndeligt set, at besidde nogle af de kvaliteter vi finder hos tre unge mænd kaldet Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego. Disse unge disciple nægtede at falde ned for at tilbede kong Nebukadnezars afgud. Da de blev truet med at blive brændt gav de et svar, der er blevet klassisk i menneskets historie. Deres ubetingede tro og tillid var hos Herren . . . som enten ville eller ikke ville frelse dem; det gjorde ingen forskel.

„Sker det, så kan vor Gud, som vi dyrker, fri os af den gloende ovn, og han vil fri os af din hånd, o konge; *men hvis ikke*, så må du vide, o konge, at din gud dyrker vi dog ikke, og guldbilledstøtten, som du har ladet opstille, tilbeder vi ikke!" (Daniel 3:17–18; fremhævelse tilføjet).

Herren vil være med jer i jeres gloende ovne. Og I vil få oplevelser som den Peter fortalte os:

„I elskede, I skal ikke undre jer over den ildprøve, I gennemgår, som om det var noget mærkeligt, der hændte jer." (1 Peter 4:12).

Noget af det jeg kan foreslå jer, her i jeres tid, er:

1. Lær at udvikle retfærdige reflekser. Det vil spare jer for at skulle overveje hver eneste fristelse for sig. De

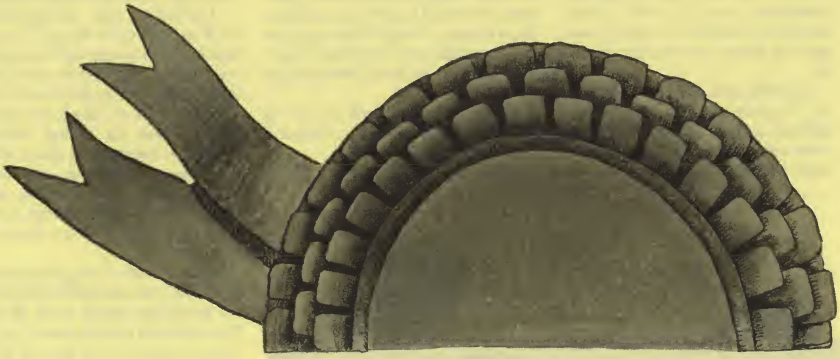

Vinderen

Margaret M. Robinson

Da Pia Jensen forsøgte sig i pigernes 1500 m løb, troede hun ikke at hun havde en chance. Hun havde altid løbet, men aldrig før i en rigtig konkurrence. Det havde altid bare været for sjov. Eleverne og lærerne fra Alkjærskolen havde talt om kapløbet lige siden hun begyndte i skolen 3 måneder før, og hun vidste at nogle af de bedste løbere ville deltage i løbet. Hun kunne næsten ikke tro på det der skete, da hun løb over målstregen et godt stykke før sine klassekammerater. Og da alle på skolen pludselig vidste hvem hun var, og selv lærerne standsede for at sludre lidt med hende på gangene, kunne hun ikke lade være med at være glad.

„Kom så Pia, kom så Pia!" råbte eleverne da hun løb over målstregen foran de andre løbere ved træningsløbene.

Alkjærskolens største rival var Dybsundskolen. Hvert eneste år i de sidste 5 år var vinderen af deres kapløbstævne blevet den der vandt 3 km løbet, og hvert år var Dybsundskolen gået af med sejren. I år var forventningerne imidlertid store på Alkjærskolen. De havde sat deres lid til Pia. Pia havde aldrig syntes at det var så vigtigt at vinde som hun gjorde nu. Hun ønskede virkelig at vinde – ikke for hendes egen skyld, men for klassekammeraternes, for lærernes, for Alkjærskolens!

Da Pias forældre hørte om konkurrencen blev de lige så spændte som hun var.

„Vi skal nok komme og se på," sagde hendes mor til hende og gav hende et stort knus. „Vi er så stolte af dig".

„Når bedstefar hører om det," tilføjede hendes far, „kommer han sikkert herned for at se dig løbe".

Benny, Pias 8-årige bror så på hende og sagde: „Jeg håber at du vinder, men jeg så Dybsunds hold sidste lørdag. Deres løber ser skrap ud, og hun løber som en tiger."

Bennys advarsel forstærkede bare Pias beslutning om at vinde. Hver eftermiddag efter skole skyndte hun sig ned på banerne på et nærliggende gymnasium og trænede indtil hendes brune hår var vådt af sved og hendes benmuskler tiggede om et hvil.

Pia følte sig i fin form den dag de skulle løbe. Hun stod oppe på tribunen i den varme sol og så ned over banen. „Du må hellere løbe hen og sidde ved mor og far og bedstefar nu," sagde hun til Benny, som havde rendt i hælene på hende hele formiddagen. „Jeg skal ned i pigernes omklædningsrum og gøre mig klar til løbet."

Vinderen

Mens hun talte kom Marianne Hansen, hendes konkurrent fra Dybsundskolen hen til hende. Benny havde ret. Marianne så ud til at være stærk og hurtig. Hun så også uvenlig ud.

„Jeg ville bare se lidt nærmere på dig," sagde hun til Pia. „De siger allesammen at du er god til at løbe. Jeg synes nu ikke at du ser ud til at være noget særligt."

Benny stillede sig op på et sæde, så han stod ansigt til ansigt med Marianne. Han skød hagen frem og stirrede på hende. „Det gør ikke noget, for det eneste du kommer til at se er støvet fra hende, så snart løbet begynder!"

Marianne så lige forbi Benny og hen på Pia. „Du har ikke en chance," sagde hun koldt og gik.

„Du har ikke så hårdt brug for at vinde som jeg." Benny så hen på Pia og spurgte: „Hvad skal det betyde?"

„Det ved jeg ikke, og jeg har ikke tid til at finde ud af det nu," svarede hun idet hun vendte sig for at gå ned mod banen. Hun vendte sig om for at vinke til Benny, og i det samme trådte hun forkert på et ujævnt trin og faldt forover. Hun fik hurtigt balancen igen, men mærkede en skarp smerte i sin højre ankel. Hun undersøgte den forsigtigt men fandt ud af, at der ikke var sket noget alvorligt, så hun skyndte sig ned til omklædningsrummet.

Illustreret af Scott Greer

De skulle løbe 8 omgange på skolens bane. Ved startlinjen stod 6 piger fra forskellige skoler parat til start. Pia skulle løbe på inderbanen, og Marianne Hansen skulle løbe på banen ved siden af hende. Startskuddet lød og Marianne tog straks føringen.

Pia løb, og koncentrerede sig om vejrtrækningen. *Slap af*, sagde hun til sig selv. *Træk vejret dybt og regelmæssigt.*

Da de havde løbet to omgange var der to piger foran hende: Marianne Hansen og Susanne West fra Langebroskole. Pia fortsatte i sin faste rytme. Hele skolen regnede med hende, og hun havde ikke tænkt sig at svigte dem.

Efter 3. omgang var der kun Marianne mellem Pia og sejren. Men hendes snublen ved tribunen havde gjort mere skade end hun regnede med, og når hun nu løb på den hårde bane, gik det ud over anklen. Ved hvert skridt skød en smerte gennem hendes ben. *Jeg skal vinde!* tænkte hun. *Glem smerten. Løb! Løb! Løb!*

Pia så sin chance for at vinde da de var halvvejs gennem den sidste omgang. Marianne viste tegn på træthed. Pia øgede sit tempo og vandt ind på Marianne så de løb ved siden af hinanden. Marianne stirrede på Pia med hårde og kolde øjne. Det var tydeligt, at hun ikke ville være nogen god taber.

Der var kun 40 meter tilbage, da en skarp smerte skød gennem Pias ben; hun mærkede hvordan hendes ankel gav efter for hendes legemsvægt og hun styrtede mod jorden. Hendes

Vinderen

hænder pløjede sig gennem banen og blev hudløse. Blodet piblede fra hendes knæ, og med sand og grus i munden så hun Marianne løbe over mållinjen.

Der var planlagt en fest for alle deltagere, både vindere og tabere, i skolens gymnastiksal efter løbet. Pia ville gerne med, så på trods af hendes sår kørte hendes forældre hende direkte derhen, efter de havde været på skadestuen, og hjalp hende hen i en stol. Hun blev straks omringet af venner, der var opsat på at trøste og opmuntre hende. Benny stod ved siden af hende, mens hendes far og mor og bedstefar gik rundt og talte med de andre forældre og lærere.

„Gør benet meget ondt?" spurgte Benny da klassekammeraterne var lidt på afstand.

„Det er ikke så slemt," sagde Pia. „Lægen sagde at det er helt i orden om en uges tid. Jeg skal bare hvile det."

Benny var den første der så at Marianne Hansen var på vej over til dem. „Åh nej, nu bliver der ballade," hviskede han.

Pia havde forventet et skadefro grin fra Marianne, men hendes ansigt var alvorligt. „Jeg er ked af det med dit ben," sagde hun. „Jeg ville så gerne vinde, men ikke på den måde."

„Det var ikke din fejl," sagde Pia. „Du slog mig på helt ærlige vilkår. Det er dig der er vinderen."

„Er det? Se dig omkring." Marianne pegede på de mange forældre, lærere og elever i salen. „Hele din familie er her, og mange venner! De er ligeglade med at du har tabt. De hylder dig alligevel." Hun rystede sørgmodigt på hovedet.

„Jeg troede at det ville være anderledes hvis jeg vandt, men det er det ikke. Mine klassekammerater kom kun fordi vi skulle vinde pokalen, og mine forældre kom slet ikke."

Marianne vendte sig for at gå, men Pia rakte ud og tog hende i armen. „Vent," sagde hun. „Du skal gå på Amtsgymnasiet næste år, skal du ikke?"

Marianne nikkede.

„Det skal jeg også," sagde Pia. „Vi kan måske være sammen på et stafethold? Det ville vi være gode til."

„Mener du det?"

„Selvfølgelig," sagde Pia.

„Så har du lige fået dig en makker!" Marianne smilede forsigtigt da hun gik, men hendes øjne var fulde af tårer.

„Jeg forstår det ikke," sagde Benny. „Det var hende der vandt, og vindere græder da ikke." „Sommetider gør de, Benny" sagde Pia eftertænksomt. „Der er vel mange ting der er langt vigtigere end at vinde."

„Ja," sagde Benny, „som for eksempel at have en bror."

Pia lagde armen om Bennys skulder.

„Ja," sagde hun med et stort smil, „som for eksempel at have en bror." □

Isak møder Rebekka

På Abrahams tid var det skik at forældrene valgte deres børns ægtefæller. Abraham ville gerne finde en god kone til sin søn Isak. Det var vanskeligt. Abraham boede i Kana'an og ville ikke have at Isak skulle gifte sig med en kana'anæer, som dyrkede afguder.

Abraham ønskede at Isak giftede sig med en retfærdig kvinde der kunne hjælpe ham med at forblive trofast mod den levende Gud og som ville undervise deres børn i sandheden. Kun på den måde kunne præstedømmet forblive hos Abrahams efterkommere. Uden præstedømmet kunne de ikke modtage de specielle velsignelser Gud havde lovet dem.

Abraham kaldte sin ældste tjener til sig, og bad ham søge efter en kone til Isak. Han sagde: „Jeg vil gerne have at du sværger ved Herren, Himmelens og jordens Gud, at du ikke vil tage min søn en hustru af kana'anæernes døtre, blandt hvem jeg bor, men drage til mit land og min hjemstavn og tage min søn Isak en hustru derfra!"

Den trofaste tjener vidste at det var en meget alvorlig og vigtig opgave, og spurgte: „Men hvis nu pigen ikke vil følge mig her til landet, skal jeg så bringe din søn tilbage til det land, du vandrede ud fra?"

Abraham svarede: „Vogt dig vel for at bringe min søn tilbage dertil." Abraham ønskede ikke at Isak skulle rejse bort til et andet land, hvor han måske kunne blive fristet til at blive.

Herren havde givet Abraham og hans familie Kana'ans land som arveland, og Abraham ønskede at de skulle blive boende der.

Abraham sagde til sin tjener: „Herren vil sende sin engel foran dig, så du kan tage min søn en hustru derfra."

Så forstod tjeneren hvad han skulle gøre og han gav Abraham hånden og svor ved en ed at han ville gøre som han havde fået befaling om.

Tjeneren påbegyndte sin rejse med en karavane på 10 kameler og nogle mænd til at hjælpe sig. Han rejste til Mesopotamien, til byen hvor Nakor boede. Der lod han sine kameler knæle ned ved en brønd for at drikke vand. Det var aften, og der kom mange piger for at hente vand ved brønden. Tjeneren kendte ingen af dem. Han vidste heller ikke hvordan han skulle finde den pige Herren havde udvalgt til at være Isaks kone. Han havde brug for hjælp så han bad: „Herre, se, jeg stiller mig her ved vandkilden, nu bymændenes døtre går ud for at hente vand; og siger jeg nu til en pige: Hæld din krukke og giv mig at drikke! og siger så hun: Drik kun, og jeg vil også give dine kameler at drikke! lad det da være hende, du har udset til din tjener Isak."

Inden tjeneren var færdig med at bede kom en yndig ung pige. Hun hed Rebekka, og hun var ikke bare smuk, men hun var også dydig og kærlig. Hun elskede Herren og forsøgte at holde hans bud. Derfor blev Rebekka velsignet af Herren.

Da Rebekka vendte sig fra brønden med sine fyldte vandkrukker, løb tjeneren hen til hende: „Giv mig lidt vand at drikke af din krukke!" sagde han.

Hun svarede: „Drik herre!" Og da hun havde givet ham noget at drikke tilbød hun: „Jeg vil også øse vand til dine kameler." Det var det tegn tjeneren havde bedt om, så han vidste at Rebekka var den pige Herren havde udset til at være Isaks kone.

Da kamelerne havde drukket spurgte tjeneren Rebekka: „Sig mig, hvis datter du er! Er der plads til os i din faders hus for natten?"

Hendes svar glædede tjeneren meget. Hun sagde at hun var Betuels datter og Nakors barnebarn. Tjeneren vidste at Nakor var Abrahams bror, og indså nu at han var blevet ført til Abrahams slægtninges hus. Han bøjede hovedet og takkede Herren.

Da Rebekka hørte ham bede, blev hun klar over at han måtte være hendes bedstefars brors, Abrahams tjener. Glædestrålende løb hun hjem og fortalte sin familie det. De blev så glade, og var spændte på at møde ham, så Rebekkas bror, Laban, løb ud til tjeneren, som stod ved brønden og sagde: „Kom, du Herrens velsignede. Jeg har ryddet op i huset og gjort plads til kamelerne."

Senere blev tjeneren inviteret til at spise med, men han svarede: „Jeg vil intet nyde, før jeg har fortalt hvorfor jeg er her." Så fortalte tjeneren familien hvorfor Abraham havde sendt ham til Mesopotamien. Han sagde til dem at Herren havde ledt ham, og at han ved brønden havde bedt om et tegn, for at få hjælp til at vide hvilken pige der skulle være Isaks kone. Han sagde derpå at deres Rebekka var den som Herren havde udvalgt. Tjeneren bad Rebekkas far og bror om tilladelse til at tage hende med til Kana'ans land og blive Isaks kone.

Rebekkas familie var gode mennesker. Deres svar viste stor tro og tillid til Herren. De sagde: „Denne sag kommer fra Herren. Tag hende og drag bort, at hun kan blive din herres søns hustru, således som Herren har sagt!"

Da Abrahams tjener hørte dette

bøjede han sig igen mod jorden og takkede Gud. Så bragte han Rebekka smykker af sølv og guld, og nogle klæder. Han havde andre prægtige gaver med til Rebekkas mor og bror.

Da denne vigtige aftale var truffet var tjeneren lettet. Han spiste og tilbragte natten hos Rebekkas familie.

Da det blev morgen sagde han: „Lad mig nu tage hjem til min herre." Rebekkas mor og bror var bedrøvede over at hun så hurtigt skulle forlade dem.

De tiggede: „Lad dog pigen blive hos os i nogen tid, så kan I tage afsted senere."

Men tjeneren svarede: „Ophold mig ikke, nu Herren har ladet min rejse lykkes. Lad mig rejse, så jeg kan komme hjem til min herre."

„Lad os kalde på pigen og spørge hende selv," sagde de. Og de kaldte på hende og spurgte: „Vil du drage med denne mand?"

Rebekka have stor tro og vidste at Herren ville velsigne hende, så hun svarede: „Ja, jeg vil!" Rebekka forlod sin familie, som hun elskede. Hun rejste til et fremmed land for at gifte sig med en mand hun aldrig havde set, alligevel vidste hun at hun gjorde det rigtige.

Rebekkas familie vidste hvilket stort løfte der var blevet givet Abraham og hans efterkommere. De vidste at Rebekka havde en bestemt mission at udføre ved at gifte sig med Isak. Hun ville blive mor til mange nationer. Da de sagde farvel til Rebekka, velsignede de hende og sagde: „Måtte du, vor søster, blive til ti tusind tusinder."

Så sadlede de kamelerne, og Rebekka og hendes piger fulgte Abrahams tjener.

Hjemme i Kana'ans land ventede Isak på at høre nyt. Han vidste at Herren ville lede tjeneren, så han kunne finde den rette pige til at blive hans hustru. En aften gik han ud i marken for at bede. Da han kiggede op så han karavanen fra Mesopotamien, og løb dem i møde.

Da han kom nærmere så Rebekka ham, og spurgte tjeneren: „Hvem er den mand der, som kommer os i møde på marken?"

Tjeneren svarede: „Det er Isak."

Rebekka dækkede hurtigt sit ansigt med et slør, og hoppede ned af kamelen for at hilse på Isak. Hun var meget spændt, for hun skulle nu møde den mand som Gud havde valgt til hendes mand.

Isak og Rebekka stolede på Herren, og han havde bragt dem sammen som mand og hustru. □

(Denne historie findes i 1. Mosebog 24)

På Rebekkas tid dækkede kvinderne deres ansigt med et slør – specielt når de så en mand de aldrig før havde mødt.

Fællestid

Tillykke med fødselsdagen primary!

Pat Graham

Alle dine børn bliver oplært af Herren, og stor bliver børnenes fred (Esajas 54:13).

En dag i anden halvdel af 1878 samledes 224 børn i en klippestenskirke i Farmington, Utah, i USA, for at overvære den første primary og for at lære „alt godt, og hvordan man opfører sig". I vore dage kommer der mere end 825.000 børn til primary over hele verden og lærer at de er Guds børn. Primary vokser i antal, og flere børn vokser i evangeliet.

Da kirken vokser meget hurtigt, har kirkens ledere delt verden op i 14 geografiske områder, for at være bedre i stand til at tage sig af medlemmernes behov. Se godt på børnene i kostumer på disse sider, farv dem og tegn en linje fra hvert barn til det område/land som han eller hun er fra. Det er spændende at tilhøre en voksende organisation med medlemmer over hele verden.

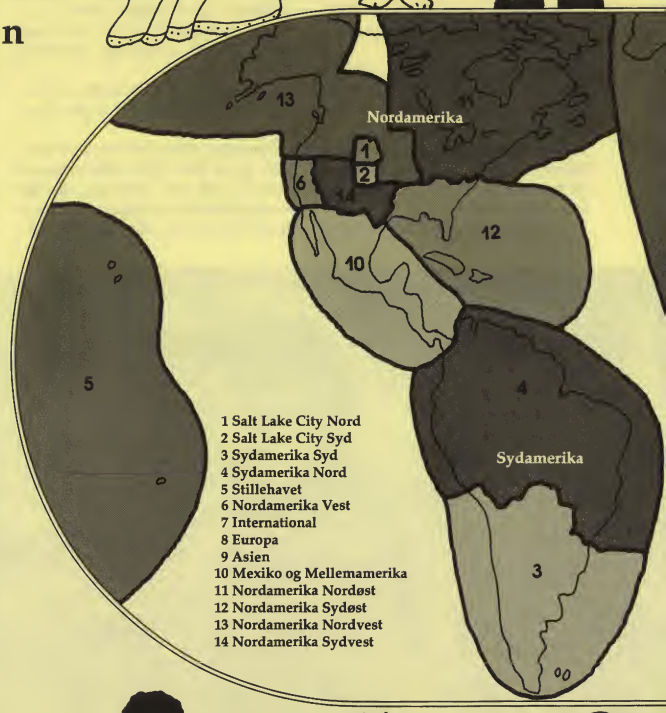

Ideer til fællestiden

1. Studer jeres lokale primarys historie. Fortæl hvordan kirken er vokset der. Lav en planche med billeder og tegninger fra det lokale primary gennem tiden.

2. Skriv et brev til primarybørn i et andet område.

3. Planlæg en fødselsdagsfest for Primary.

Asien
8
Europa
Afrika
7
5
Australien

Noas ark

Angele Fitzgerald

Hjälp varje par djur att finna vägen till Noas ark
utan att korsa några linjer.

Se frem til en lys og klar fremtid.
I befinder jer i denne tid og i disse omstændigheder som følge af et guddommeligt valg.
Gud kender jer og han ved hvad I har evnerne til at opnå.

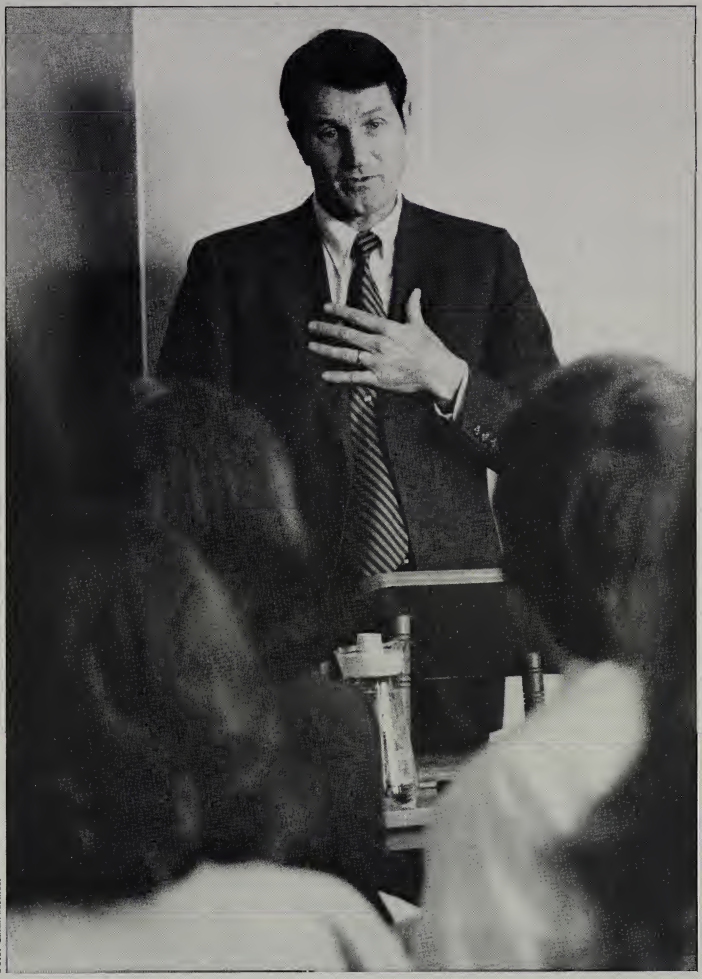

Foto: Grant Heaton

Lær at betragte stoffer, alkohol, pornografi og umoral som det det virkelig er – et direkte angreb på jeres personlige frihed og jeres chancer for at blive lykkelige.

der pines med hver eneste fristelse mister ikke blot tid, men de mister måske også deres sjæl.

2. Lær at skelne mellem glæde og fornøjelse. Lad jer fx. ikke vildlede af verdens latter; det er kun en flok tåber der forsøger at forsikre sig selv.

3. Hold fast ved troen, så vil troen holde dig fast.

4. Mor jer på en ren og god måde, men lær at være alvorlig med glæde.

5. Vær anderledes end verden, så I kan gøre verden anderledes.

6. Lær at betragte stoffer, alkohol, pornografi og umoral som det det virkelig er – et direkte angreb på jeres personlige frihed og jeres chancer for at blive lykkelige. Disse ting ødelægger legeme og sjæl; de ødelægger sjælens smagsløg. Hvis I dyrker jeres evne til at føle på en forkert måde, vil det ødelægge jeres evne til at føle.

7. Lad ikke jeres humør angribe jeres tro. Det der står skrevet i Mormons Bog er sandt, ligegyldigt hvad der står skrevet eller ikke står skrevet af aftaler i jeres kalender.

8. Tiden løber for jer og jeres liv, selv om I er unge. Mens I vokser op bliver uger til dage og måneder til uger, og år bliver til måneder. Før eller siden siger I måske som Jakob: „Vort liv svandt hen som en drøm" (Jakob 7:26). Desuden går tiden hurtigere når vi er lykkelige og ivrigt engageret i noget: „Så tjente Jacob syv år for Rakel; og de syntes ham kun nogle få dage, fordi han elskede hende." (1 Mosebog 29:20).

9. I kan selv vide at Jesus lever, at dette er hans kirke, og at hans evangelium er sandt. Men der findes kun en måde at gøre det på, der er ingen genveje: „Hvis nogen vil gøre hans vilje, skal han erfare, om læren er fra Gud, eller jeg taler af mit eget" (Joh. 7:17).

10. I kan ikke altid forklare det der foregår omkring jer. Derfor er det nødvendigt at have stor tillid til og tro på vor himmelske Fader. I kan lære at sige som Nephi sagde fordum: „Jeg ved, han elsker sine børn, men jeg fatter ikke alle tings betydning" (1 Nephi 11:17). Det er alt hvad vi ved på dette tidspunkt. Og det er også nok!

I er blevet kaldet af Gud, anbragt af Gud i denne tid og under disse omstændigheder. Og han kender jer bedre end I kender jer selv, han ved hvad I er i stand til at gøre. Gud vil dog ikke stille sig tilfreds med jer som I er nu, selv om I er nok så gode, for han ved hvad I har kræfter til at udvikle jer til!

Der vil komme masser af udfordringer. Jeres dage vil være som Noahs dage (se Mattæus 24:37–42). Men det vil også blive en tid hvor kirken vil vokse og dens medlemmer vil være spredt ud over hele jorden (se 1 Nephi 14:14).

Der vil blive dannet flere og flere stave i kirken, og der vil blive bygget flere og flere templer.

Ja, I lever i en tid hvor fred vil blive taget fra jorden (L&P 1:35), men I kan have Herrens fred i jeres hjerter og hjem – og den overgår enhver forstand (se Johannes 14:27; Filip 4:7).

Ja, I vil leve i en tid hvor ugudelighed vil få kærligheden til at blive kold hos mange (se Mattæus 24:12), men I kan stadig have kærlighed i jeres hjerter og i jeres hjem.

Ja, I vil leve i en tid hvor ugudelighed vil få mange til at fortvivle over menneskets omstændigheder (se Moroni 10:22). Men I kan være blandt Guds folk, som vil blive „udrustet med retfærdighed og med Guds kraft i stor herlighed" (1 Nephi 14:14). Herren vil være midt iblandt sit folk. Han vil lede det og føre jer på rette vej.

„I kan ikke tåle alle ting nu, men vær dog ved godt mod; thi jeg vil lede jer frem. Riget er jeres, og dets velsignelser er jeres, og evighedens skatte er jeres" (L&P 78:18).

„Og der skal være store trængsler blandt menneskenes børn, men mit folk vil jeg bevare" (Moses 7:61).

Ja, I vil leve i en tid hvor mange mennesker ikke vil tro på de hellige skrifter. (Se Moses 1:41). Men I vil se hvorledes skrifterne – de gamle såvel som de nye – vil smelte sammen (se 2 Nephi 3:12), og især når du lærer at anvende skrifterne.

Ja, I vil også leve i en tid, hvor flere og flere agter Jesus „for intet" (1 Nephi 19:9); nogle vil blot regne Jesus for at være et menneske (se Mosiah 3:9), men I kan have Jesus som jeres hyrde og eksempel. Desuden er hans befaling til jer at blive „som jeg er" (3 Nephi 27:27). □

At lære at tro

Mollie Hobaugh Sorensen

Ah – den vidunderlige oplevelse at lære sandheden at kende når man troede at den ikke fandtes! For mig var det som at komme hjem til et varmt måltid og en læskende drik, efter at have vandret kold og sulten om i tågen. Atter og atter sagde jeg til missionærerne: „Ja, det lader til at være rigtigt. Ja, sådan mener jeg også det skal være." Ældsterne syntes at åbenbare mig mit eget hjertes hemmeligheder.

Mens jeg var begejstret for principperne, skubbede ældsterne imidlertid den praktiske efterlevelse i forgrunden. De blev ved med at stille de samme irriterende spørgsmål: „Søster Sorensen, hvad mener du om at blive døbt?" Sandheden var, at jeg overhovedet ikke *mente* noget som helst om dåben. Jeg kunne heller ikke se hvad en accept af lærdommene havde med underkastelse af skikke at gøre. Jeg ville bare have svarene, fortalte jeg mig selv, og ikke nogen ny livsstil.

I virkeligheden var jeg bange for forandringerne og forpligtelserne. Jeg *ville* egentlig gerne gøre det rette, men den indre frygt var mere end jeg kunne klare. Ældsterne, der ikke lod sig imponere af mine rationaliseringer, blev ved med at komme tilbage til spørgsmålet om dåb.

En aften, hvor jeg befandt mig i ubeslutsomhedens pine, brast jeg i gråd og overgav mig. „Fader," bønfaldt jeg, „hvad skal jeg gøre? Hvis det jeg har lært er sandt, så lad mig vide det, så jeg kan få mod til at blive døbt." Så snart jeg havde udtalt denne bøn var det som om Ånden kom ned på mit hoved og dalede ned gennem hele mit legeme, og fyldte mig med glæde og fred, og en tro på det jeg havde lært.

Efter min dåb blev jeg ved med at forsøge at afdække de skjulte punkter i livets spil. Jeg købte skrifterne og kirkebøger, og læste i dem ved enhver given lejlighed. Opdagelsens glæde var vidunderlig, og mit ønske om at vide mere var uudslukkeligt. Da jeg stod op for at bære mit vidnesbyrd for første gang sagde jeg noget i retning af: „Jeg ved at evangeliet er sandt. Det er så rimeligt og logisk. Principperne synes så rigtige og naturlige og de besvarer de spørgsmål jeg har gået med hele mit liv." Rent intellektuelt var jeg fast overbevist om at kirkens lærdomme var sande; følelsesmæssigt var jeg gold.

Når jeg ser tilbage kan jeg tydeligt se fælderne i mit intellektuelle vidnesbyrd. Jeg var så fascineret af at høre og tale om ordet at jeg forsømte en hel del af udførelsen. I min søgen efter ligesindede, afviste jeg dem der i det stille efterlevede evangeliets principper, men som ikke syntes interesserede i at tale om dem. Jeg betragtede kirken mere som en teoretisk oplevelse, og var ret uinteresseret i laboratoriearbejdet – besøgslærerindearbejdet, velfærdsprojekter og tempelbesøg. I min glæde over at have opdaget sandheden og betydningen, ønskede jeg at blive på det stade, og ikke komme videre.

Men som min kundskab voksede forbi min evne til at efterleve Guds love, begyndte jeg at fortvivle. Jeg følte at jeg var intelligent nok til at forstå evangeliet, men ikke god nok til at efterleve det. Jeg så mig selv som mindre værd end dem der syntes af forstå mindre end jeg, men dog syntes at leve et bedre liv.

Så mødte jeg Elaine. Hun var en imødekommende, venlig kvinde med et levende vidnesbyrd. Jeg blev imponeret over at hun havde læst, og genlæst skrifterne og vi nød at tale om Almas, Nephis og Joseph Smiths skrivelser. Men der var en ting ved Elaine, som jeg fandt lidt mærkelig. Hun bad hver gang hun fik lejlighed til det. Hun bad om så enkle ting som en primarylektie, et problem med et af børnene, de forsvundne bilnøgler. „Når jeg knæler ned," fortalte hun mig engang, „forestiller jeg mig at jeg sidder ved Guds knæ, og at han står og ser ned på mig, som en kærlig far ville gøre."

„Åh, Elaine," ville jeg have sagt, „du har oversimplificeret et stort netværk af teologiske principper til at være et mand til mand forhold til Gud. Den store Gud i Himmelen har ikke tid til at tage sig af dine små problemer; han har andre ting at tage sig af."

Jeg kunne dog ikke nægte, at Elaines bønner blev besvaret. Gud *var* virkelig interesseret. „Hvorfor er hun noget særligt?" surmulede jeg. „Vor himmelske Fader må elske hende mere, siden han giver hende en sådan særbehandling."

Med tiden indså jeg, at hvis Gud ikke kender til personsanseelse kunne der kun være én forklaring på det fænomen jeg oplevede i Elaines liv: Elaine betalte en pris som jeg ikke betalte. Mens jeg var tilfreds med kundskaben om at Gud levede, støttede hun sig til ham for vejledning og hjælp. Mens jeg udelukkede ham fra min hverdag, inviterede hun ham til at være en del af sin. Mens jeg anså ham for at være den store lovgiver og skaberen af universet, kendte hun ham også som sin egen Fader. Kort sagt, mens jeg gav hele mit sind til ham, gav hun også sit hjerte.

Jeg vidste at jeg måtte påbegynde en ny fase i min omvendelsesproces. I den første fase havde jeg opdaget sandhedens principper; nu håbede

jeg at finde Manden bag dem. Men jeg fandt det vanskeligt at bede med mit hjerte. Jeg var så vant til at være sofistikeret at jeg følte mig ret ubehagelig til mode. „Hvem er jeg, at jeg skulle henvende mig til Gud?" tænkte jeg. Kunne han virkelig være interesseret i mit problem med tålmodighed? Ville han hjælpe mig med at overvinde mit temperament som skadede mit forhold til min mand og mine børn? Ønskede han at høre at jeg havde brug for hjælp til at undervise de 4-årige i primary? Jeg var jo ikke i nogen livstruende situation. jeg ville bare være hans datter – ligesom Elaine.

Så gjorde Moses' ord mine spørgsmål til skamme: „Gid alt Herrens folk var profeter, gid Herren ville lade sin Ånd komme over dem!" (4 Mos. 11:29).

Med en bøn inviterede jeg min himmelske Fader til at være en del af mit liv. Og med tiden, som jeg lærte at dele mit hjertes bekymringer mere åbent med min himmelske Fader, kom jeg nærmere til ham. Når jeg bad om hjælp med en primarylektie, fik jeg indsigt, som jeg aldrig før havde haft. Når jeg bad om hjælp til at tæmme mit temperament, forlod min vrede mig. Når jeg bad om hjælp til at aflægge min lyst til at kritisere min mand, kunne jeg pludselig ikke huske hvad det var jeg ville kritisere ham for. Igen og igen fandt små mirakler sted; igen og igen forundredes jeg over at Gud tog sig af det!

I denne anden fase af min omvendelse opdagede jeg, at Gud ikke alene eksisterer, han lever! Gennem hans milde omsorg kunne jeg nu stå og bevidne: „Ja, evangeliet er sandt, men hvad der er endnu vigtigere er, at *han* er sand og uden svig – og ægte og kærlig og personlig og magtfuld. Vor Fader har ikke blot givet os sandheden og organiseret sin kirke. Han vil også give af sig selv, hvis vi blot beder om det."

Profeten Joseph Smith sagde engang: „Universets store Alfader [så] på hele den menneskelige familie med faderlig omhu og hensyntagen." (*Joseph Smiths Lærdomme*, s. 262). Tidligere forstod jeg ikke denne udtalelse. Nu kunne jeg *mærke* sandheden i den. Jeg kunne sige sammen med Johannes: „Vi elsker, fordi han elskede os først." (1 Joh. 4:19) Mens min tillid til ham voksede, kom jeg til at elske ham, og endda til at fryde mig over ham.

Jeg lærte også at jeg ikke var nødt til at være god af mig selv. Jeg skulle bare vide hvor jeg skulle henvende mig for at få hjælp. Ligesom Nephi lærte jeg, at kun Herren kunne være min „frelses klippe". Kun han kunne give mig kraft til at gå bort fra fristelserne. Og kun han kunne hjælpe til at få vendt en kedelig situation til noget godt, gennem hans Ånd.

Jeg husker en mandag aften hvor min mand ønskede at vente med at holde familieaften til efter en fodboldkamp i TV. Jeg var træt og irritabel, og ville samle familien lige efter aftensmaden. Jeg gik med til at vente, men min ånd gjorde oprør. Da kampen var forbi, fandt han mig ude i vaskerummet. „Godt," sagde han, „lad os holde familieaften."

„Nej," svarede jeg. „Gå du bare i gang. Jeg skal have det her tøj færdigt først." Han forsøgte at overtale mig, men mit hjerte var hårdt, og bittert.

Da han var gået kæmpede jeg med mine følelser. „Det var forkert af ham

Illustreret af Ondre Pettingill

at lade os vente til kampen var forbi. Og han er i stavspræsidentskabet!" Men min samvittighed sagde: „Hvilken forskel gør det? Læg tøjet væk. Børnene vil undre sig over hvorfor du ikke er der. Gå nu derind."

Jeg kunne ikke. Jeg vidste at børnene ville se lige igennem mit bedrag, og at de ville kunne mærke min oprørske ånd. Jeg måtte have en styrke større end min egen for at overvinde min modvilje, så jeg søgte hjælp gennem bøn. Nogle få minutter senere var mit hjerte renset. Jeg sluttede mig til familien, uden modvilje. Tilfældet ville, at børnene var stille og modtagelige, og vi havde en af vore mest åndelige aftener sammen.

Sådanne oplevelser har lært mig at jeg ikke blot skal hælde til evangeliets principper, men også til selve Lovgiveren. Den engelske forfatter C. S. Lewis skrev engang om troens tosidede natur:

„Tro kan betyde (a) En bestemt intellektuel vedtagelse. I den betydning adskiller troen på Gud sig næppe fra troen på naturens standardisering eller på andre menneskers bevidsthed. Jeg mener, at det er det der somme tider kaldes for . . . ‚rationel' eller ‚intellektuel' eller ‚kødelig' tro. Det kan også betyde (b) en tillid eller fortrolighed til den Gud hvis eksistens er blevet vedtaget på den måde. Dette indbefatter en viljesholdning. Det er mere som den tillid vi nærer til en ven." (*A Mind Awake (Et vågent sind)*, s. 137).

I mit tilfælde kunne der aldrig have været noget (b) uden (a), ingen tillid uden den intellektuelle vedtagelse. Med andre ord kunne jeg ikke stole på Gud uden først at have accepteret den idé at han eksisterer. Faren for mig blev åbenbar, da min iver efter at *vide* overgik min iver efter at *gøre*.

Naturligvis kan iver uden kundskab være lige så farlig. Kundskab og lydighed skal gå hånd i hånd. Vi må have balance i vort liv – vide hvornår vi skal studere og hvornår vi skal praktisere det vi har lært. Jeg har helt bestemt ikke vendt ryggen til min tørst efter at høre ordet; tværtimod nyder jeg enhver chance for at høre og diskutere C. S. Lewis', den skotske forfatter Henry Drummonds og Parley P. Pratts ideer. Men jeg finder, at størstedelen af min tid går med at få etableret et ordens hus, et violin-

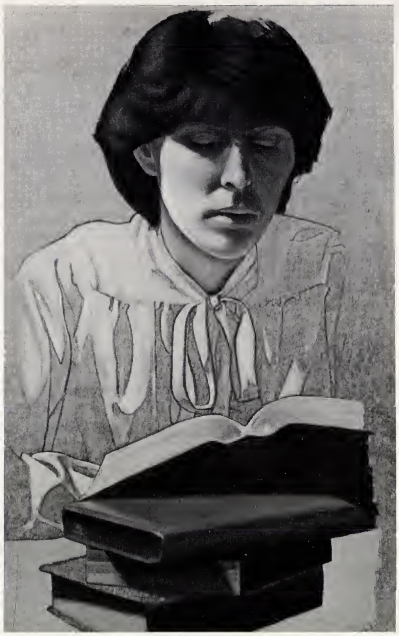

undervisnings hus, et bønnens hus, et samlingshus, et lektiehus og et rengøringens hus.

Og dog føler jeg mig stadig motiveret til at tage en collegeeksamen. Mens jeg har passet 10 børn har jeg været i stand til at tage en eksamen som cand. scient., og jeg arbejder nu på min doktorgrad. Hvorfor? Ganske enkelt fordi jeg elsker at lære, og frygter uvidenhed. Men selv om min glæde er blevet større gennem mine studier, er den blevet fuldkommen i min karriere som hustru og mor. Jeg har fundet ud af at laboratoriearbejdet er langt mere udfordrende og belønnende end forelæsningerne. Når alt kommer til alt er det jo ikke meningen at vi bare skal samle nogle småbidder af viden hist og her for at bestå den endelige eksamen, men at tillægge os karakteristika, som vil kvalificere os til at modtage Faderens fylde.

Det er ikke nok at vide, at Joseph Smith fulgte Faderens anvisninger; vi skal også følge de anvisninger vi får. Det er ikke nok at være i stand til at fortælle historien om Enos' omvendelse; vi skal også omvende os på samme måde. Skrifterne lærer os hvordan Faderen har forholdt sig til sine børn gennem tiderne; og hvad der er endnu vigtigere, de lærer os hvordan han vil forholde sig til os, hvis vi er værdige og hvis vi søger ham.

Hungeren efter at vide og gøre vil aldrig forlade mig. Omvendelsens proces har bragt mig og min familie større glæde end jeg havde troet muligt. Frelseren forklarede tydeligt sammenhængen mellem at modtage hans ord og hans glæde da han sagde: „Dette har jeg sagt til jer, for at min glæde skal være i jer, og jeres glæde kan blive fuldkommen". (Joh. 15:11). □

Mollie H. Sørensen er mor til 10 og underviser i seniorsøndagsskolen i Napa Første Ward, Napa Californien stav.

Dit legeme: En byrde eller en velsignelse?

Barbara Lockhart

Betragter du dit legeme som en velsignelse eller en byrde? Anser du dit legeme som en del af dig selv, eller snarere som en ting du ejer? Består dit sande jeg kun af ånd, eller består dit sande jeg af både legeme og ånd?

Profeten Joseph Smith lærte os, at „vi kom her til jorden, for at vi kunne få et legeme og fremlægge det rent for Gud i det celestiale rige." Vor ånd skal forenes med legemet for at opnå „lykkens store princip". [1] Som sidste dages hellige lærer vi, at sjælen, vort *virkelige* jeg, består af både legeme og ånd (se L&P 88:15). Ingen af delene kan blive ophøjet uden den anden; begge dele er nødvendige. Joseph Smith lærte os også, at Satans straf for hans oprør er, at „han vil aldrig få et tabernakel." [2] Uden et tabernakel, eller legeme, kan vore ånder ikke udvikle sig.

Skønt vi tror, at vi består af både legeme og ånd, er der nogle af os der kun identificerer os selv med vort sind eller vor personlighed – åndens træk. Vi betragter legemet som noget der ikke er en del af vort *virkelige* jeg, som noget vi bare *har*, i stedet for noget vi *er*.

Når vi tænker sådan, viser vi at vi er under indflydelse af den teori, der kaldes immaterialisme. Denne teori siger, at legemet ikke er så ægte og ikke så vigtigt som sindet eller ånden, at intet der er lavet af materie er *virkeligt*, og at virkeligheden er noget åndeligt, der står over materien. Da legemet er lavet af materie, betragtes det følgeligt som mindre end virkeligt. Plato (428–348 f. Kr.) kom til den konklusion, at legemet er et fængsel for ånden, en forhindring for fuldkommenhed, en forhindring for visdom og kundskab. „Legemet er en uendelig kilde til problemer for os," skrev Plato. Han mente at mennesket ikke kunne blive rent før efter døden, hvor „sjælen vil blive skilt fra legemet og eksistere i sin egen ret". Dernæst, „når vi er blevet fri for legemets dårskab bliver vi rene." [3]

Senere filosoffer – Aristoteles (384–322 f. Kr.), Skt. Thomas Aquinas (1225–1274 e. Kr.), og Rene Descartes (1596–1650) – fulgte eller byggede på Platos tanker. Aristoteles anså sjælen eller „virkeligheden" i en person som værende adskilt fra legemet. [4] Skt. Thomas Aquinas mente at legemet og ånden var modsætninger – ånden ufordærvelig og legemet fordærveligt. [5] Descartes fastslår sit synspunkt om at sindet er det eneste virkelige i et menneskes liv med sin berømte sætning „Jeg tænker, derfor er jeg". [6]

Mange moderne religioners lærdomme fastholder, at ånden er immateriel og at det derfor kun er ånden der er udødelig. Efter denne tankegang ophører legemet altså med at eksistere efter døden; opstandelsen gælder kun for ånden. Immaterialisten påstår også at Gud er uden legeme, form og følelser.

Folk der hælder til disse teorier anser ofte deres legemer for en byrde, noget der skal overvindes. De betragter deres sind eller ånd som langt vigtigere end legemet, og at dette liv er beregnet til at udvikle sindet og ånden. De mener måske at legemets pleje kun er hensigtsmæssig for at kunne hæve åndens niveau.

Sidste dages hellige lærer, at både legemet og ånden er udødelige, og at opstandelsen er en bogstavelig genforening af legemet og ånden. Vi bliver så som Gud i vor natur, for „Faderen har et legeme af kød og ben, lige så følbart som et menneskes" (L&P 130:22).

10 år før afsnit 130 blev skrevet, modtog profeten Joseph Smith en anden åbenbaring som taler om væseners natur: „Thi mennesket er ånd. Grundstofferne er evige, og ånd og grundstof, uadskilleligt forbundet, modtager en fylde af glæde. Men om de adskilles, kan mennesket ikke modtage en fylde af glæde." (L&P 93:33–34).

Denne sjæl er den sjæl der oprejses i opstandelsen. Amulek lærte os, at i opstandelsen bliver mennesket oprejst „fra den første død til livet, så det ikke kan dø mere; ånden forenes med legemet for aldrig mere at være adskilt; . . . så det ikke mere kan se forkrænkelighed." (Alma 11:45).

Immaterialisme er ikke den eneste filosofi der på forkert måde indvirker på vore tanker om os selv. Der er andre, men den mest fremtrædende blandt dem er nok eksistentialismen. De tidlige eksistentialister fornægtede ånden og erklærede at vi kun er legemer. „Legemets identitet er ikke logisk uafhængig af identiteten af det menneske hvis legeme det er . . . Et menneske er sit legeme." [7]

Friedrich Nietzsche (1844–1900) videreudviklede denne teori. „Legemet er mig, og sjæl – sådan taler barnet. Og hvorfor skulle man ikke tale som børn?

Men den vågne og kyndige siger: Legeme er jeg, og intet andet; og sjæl er kun et ord for noget ved legemet." [8]

Tilhængere af denne moderne filosofi siger ofte: Der er ingen Gud til og derfor heller ingen ånd. Mennesket *er* sit legeme. Mennesker er fysisk i stand til at udvikle sig ud over deres

Som sidste dages hellige lærer vi, at sjælen, vort virkelige jeg, består af både legeme og sjæl. Ingen af delene kan blive ophøjet uden den anden.

Illustreret af Cary Henrie.

nuværende stade. Mennesker er ikke sammensat af forskellige dele – som ånd, sind eller legeme – men er et samlet hele med forskellige karaktertræk.

Eksistentialisters holdning til legemet kan føre en til at tro at hovedformålet med livet er, at man skal føle glæde, at opleve alt hvad man kan med legemet. Et menneske kan således foretrække en irrationel og spontan holdning til livet ud fra den holdning, at hvis noget føles dejligt, så er det tilladt. Rigtigt og forkert bliver et spørgsmål om personlig tolkning, uden nogen grundvold i en absolut sandhed. Derfor kan eksistentialismens idé også afholde os fra at bekende os til vor Frelser. Sandheden er, at legemet og ånden tilsammen udgør vor virkelighed og identitet.

„Ånden og legemet er menneskets sjæl," skrev profeten Joseph Smith i Lære og Pagter. (L&P 88:15).

Ældste James E. Talmage skrev: „Et af den sidste dages helliges teologis særegne træk, er at vi anser legemet som en væsentlig del af sjælen . . . Intet andet sted udenfor Jesu Kristi kirke, undervises i den hellige og evige sandhed, at menneskets sjæl er en forening af legeme og ånd." [9]

Evangeliske lærdomme som denne, lærer os at vore legemer er en velsignelse, en hellig del af vor evige lykke. Der er kun et tænkt dilemma mellem legeme og ånd. Skønt der er en forskel på legemet og ånden kan man *ikke* tale om modsætninger. Ånden er ikke immateriel, men både legeme og ånd er materie. Vi lærer i Lære og Pagter at „der findes intet immaterielt stof. Ånd er stof (materie), men er finere og renere og kan kun skelnes med renere øjne. Vi kan ikke se det. Men når vore legemer er lutrede, vil vi se, at alt er stof." (L&P 131:7–8).

Denne indsigt, som er sidste dages hellige til del, gør at vi kan se at ånden og legemet er *mere ens end forskellige og at de begge er af stor gensidig vigtighed.* Paulus talte om legemets herlighed da han spurgte korinterne: „Ved I ikke, at I er Guds tempel?" (1 Kor. 3:16). Herren omtaler ofte vore legemer som templer, og det er måske for at lægge vægt på helligheden, legemets hellighed.

„Grundstofferne er Guds bolig, ja, mennesket er Guds tabernakel eller tempel." (L&P 93:35).

Det er en velsignelse at have et legeme. Det er en gave vi modtog, fordi vi bestod vor første prøvestand i vor førjordiske tilværelse. Da vi har fået et legeme, er vi nu mere som Gud end vi var før vi kom til jorden. Folk der forstår disse sandheder, forstår at det „virkelige" jeg, eller sjælen, er både legemet og ånden. De kan føle et fællesskab, en indre tilfredsstillelse når begge dele arbejder sammen i retfærdighed. De betragter deres legemer som en velsignelse, som en belønning for tidligere retfærdighed. Disse mennesker er taknemlige over at have det privilegium det var at få lov til at udvikle sig frem til denne anden prøvestand og blive mere som Gud, og de ønsker at forberede sig, både i legeme og ånd, til at leve hos deres himmelske Fader igen.

Denne forberedende proces kaldes helliggørelse, og dens kerne er Kristi forsoning og opstandelse. Helliggørelse begynder når vi omvender os fra vore synder, indgår pagter med Faderen og Sønnen og stræber efter at efterleve befalingerne. Helligånden kan komme ind i vort liv og ændre os fra vor „kødelige og faldne tilstand, til en retfærdig tilstand." Vi er i virkeligheden „født af Ånden." (Mosiah 27:24–25).

Det er grundlæggende for vor teologi, at denne helliggørelsesproces ikke kun indbefatter ånden, men også legemet. Når vi følger Åndens tilskyndelser og renser vort liv, lover Herren os: „Jeres legemer [skal] blive opfyldt med lys . . . og det legeme, der er fyldt med lys, fatter alle ting.

Hellig derfor jer selv, at jeres sind må være opladt for Gud, og de dage skal komme, da I skal se ham; thi han vil afsløre sit ansigt for jer." (L&P 88:67–68).

Denne helliggørelse af vor sjæl vil blive fuldstændig, når vi „kommer frem i de retfærdiges opstandelse," med celestiale legemer, for at „bo i Guds og Kristi nærhed fra evighed til evighed." (Se L&P 76:50–70).

Da vi fik et legeme, fik vi altså magt til at fortsætte vor evige udvikling, en magt som vi skal øve os i at anvende til det gode. I sin klassiske tale: De tre grader af herlighed (The Three degrees of Glory) opfordrer ældste Melvin J. Ballard os til at overvinde alt i dette liv. Vi mister ikke kødets tendenser når vi dør og går over i åndeverdenen. „De vil følge med os," siger han. „Det er min formening, at enhver mand eller kvinde kan gøre mere for at efterleve Guds love på et år i dette liv, end de kan på 10 år når de er døde . . . *Det er langt lettere at overvinde svagheder og tjene Herren, når både kødet og ånden er forenet.*" [10] Legemet er helligt og en væsentlig del i vor udvikling, men det er dog ånden der skal tage styringen. Brigham Young sagde: „Lad ånden, som Gud har sat i jeres tabernakel, overtage ledelsen. Hvis I gør det, vil jeg love jer at I vil overvinde alt ondt og få evigt liv. Men mange, alt for mange, lader legemet regere ånden, og bliver overvundet og ødelagt." (*Journal of Discourses*, 2:256). Ældste Theodore M. Burton fra De halvfjerds' første Kvorum holdt en tale ved generalkonferencen i april 1981, hvor han bl.a. sagde: „Der er ingen grund til at lade vort legeme og legemlige appetit kontrollere vore handlinger . . . Nogle mennesker har større tilbøjeligheder og appetit end andre, men jeg siger, at en retfærdig Gud har givet os hjerne og vilje, ved hjælp af hvilke vi, hvis vi ønsker det, kan kontrollere og begrænse disse lyster og drifter . . . Når vi praktiserer retskaffenhed og stadig kommer Gud nærmere, bliver

det lettere at modstå fristelser og at leve i overensstemmelse med det lys og den sandhed, der udgår fra Jesus Kristus." (*Den danske Stjerne*, okt. 1981, side 51).

Ældste Paul H. Dunn har sagt, at vi forbereder os til helliggørelse ved at lære at beherske vore lyster. „*Behersk*", siger han, „er det ord som den kloge fader Alma anvendte, da han rådgav sin søn Shiblon, og det løfte han tilføjede er nøglen til forståelse: ‚Behersk . . . dine lidenskaber, så du kan være fyldt med kærlighed' (Alma 38:12). Beherskelse øger styrken, giver større magt og større kærlighed . . . Alma har aldrig sagt, at man skal dræbe sine lidenskaber. Det betyder ikke at lidenskaber er dårlige, og at vi ikke bør have dem. Tværtimod, de ting som vi elsker, og hvis

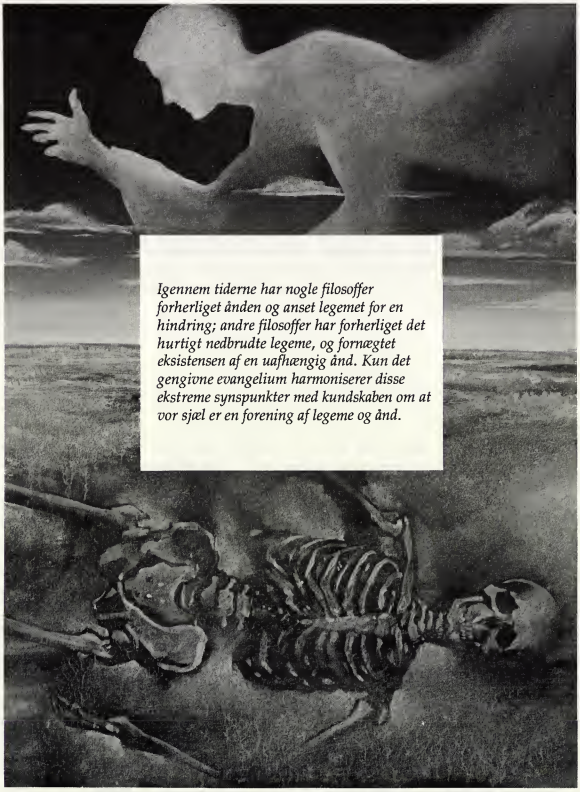

Igennem tiderne har nogle filosoffer forherliget ånden og anset legemet for en hindring; andre filosoffer har forherliget det hurtigt nedbrudte legeme, og fornægtet eksistensen af en uafhængig ånd. Kun det gengivne evangelium harmoniserer disse ekstreme synspunkter med kundskaben om at vor sjæl er en forening af legeme og ånd.

magt vi respekterer, må vi beherske." (*Den danske Stjerne*, apr. 1982, s. 128).

En af de største glæder vi kan finde her i livet, er at lære at forene legemet og ånden, og at underkaste dem begge Herrens vilje. „Den fulde glæde kendes når vi er mest opmærksomme på vore legemer. I åndelige øjeblikke med stor inspiration er mennesker ikke mindre, men mere opmærksomme på det der omgiver dem og på deres legemer." [11]

Jeg kan huske en oplevelse hvor jeg

Lad os tale om det

Når du har læst „Legemet: en velsignelse eller en byrde" kunne du eventuelt drøfte følgende ideer og spørgsmål:

1. Nogle af vor tids reklamer, film, bøger og underholdning gør sig til talsmænd for ideen om at mennesket kun udgøres af legemet, uden nogen ånd. Hvilken indvirkning har denne filosofi på dit liv?

2. Hvilke øgede muligheder eller kræfter har du, i kraft af dit legeme?

3. Hvordan hjælper Helligåndens gave os til at opnå „glædens fylde" (L&P 93:33). Hvordan får man Helligåndens gave og hvordan lader man den få stor indflydelse i sit liv?

4. På hvilke punkter ville dit liv have været anderledes hvis din holdning til din egen identitet også omfattede legemet som en del af dig selv?

5. Betragter du nogen sinde legemet som en ting, en byrde? Hvad ville ændre sig hvis du anså dit legeme for at være en velsignelse til dig som du er taknemlig for – hvis du oprigtigt kunne lide dit legeme?

følte en meget dyb glæde, en følelse som jeg kunne beskrive som „anstrengelsens glæde". Det er den glæde som jeg tror vi vil føle, når legemet og ånden arbejder sammen i fuldkommen harmoni.

Jeg var i Innsbruck, Østrig, ved vinterolympiaden 1964. Det var en tidlig morgen, og solens stråler reflekteredes i den glatte overflade på 400 meters skøjtebanen. Næsten alle parrene havde skøjtet i den sidste konkurrence for kvinder – 3000 meter løbet. Lydia Skoblikova havde allerede vundet de tre første løb; to par efter mit heat ville hun forsøge at få sin 4. guldmedalje ved legene.

Speakeren kaldte mit nummer, 32, USA. Mens jeg nærmede mig startlinjen følte jeg mig sikker på at jeg ville vinde. Jeg var i en fantastisk god kondition. Jeg havde trænet 6–8 timer om dagen i 11 måneder af året i de sidste 5 år, og mine resultater havde bestået af ene personlige rekorder i de sidste 2 uger. Startskuddet lød, og vi satte af som om vi skulle løbe 500 meter løb, og ikke 3000 meter løb. Jeg fløj af sted. Jeg følte som om mine fødder næppe rørte isen. Mine muskler trak og strakte, og dog syntes alt så let. Skønt jeg var fuldstændigt opmærksom på mine omgivelser, koncentrerede jeg mig fuldt og helt om løbet. Alt i mig, min sjæl og mit legeme, hver eneste bestanddel af mit væsen medvirkede i denne allerhøjeste anstrengelse. Jeg kunne føle et utroligt samarbejde med dette ene formål, en harmoni i mit væsen som jeg aldrig havde oplevet tidligere.

Jeg vandt ikke løbet. Jeg faldt, og skønt jeg kom på fødderne igen, mistede jeg 14 sekunder og faldt fra en mulig sølvmedalje til en tyvendeplads. Det højdepunkt i min karriere står dog stadigt levende for mig. Det var et lykkeligt øjeblik, da jeg var min krop og min ånd fuldt bevidst.

Kundskaben om vor identitet som både legeme og ånd er væsentlig for vor evige fremgang, men kundskaben i sig selv er ikke nok; vi skal handle efter den.

Når vi accepterer vor himmelske Faders ubetingede kærlighed til vor sjæl – ånden og legemet – kan vi også elske vort hele selv, legemet og ånden, og føle os taknemlige for den mulighed vi har for at udvikle os og blive mere som ham. Når vi betragter vore legemer som en velsignelse og ikke som en byrde bliver vi fri for undskyldninger, klager og udsættelser. Vi vil få et ønske om at efterleve befalingerne, udvikle vore talenter og gøre alt hvad vi kan for at kende og overvinde vore svagheder. Vi vil lære at leve med øjet alene henvendt på Guds ære, så vi kan være blandt dem der bliver „gjort fuldkomne gennem Jesus, den nye pagts mellemmand . . .hvis legemer er celestiale, hvis herlighed er som solens glans, Guds herlighed." (L&P 76:69–70). □

Barbara D. Lockhart underviser i gymnastik. Hun er seminarlærer og underviser i søndagsskolens seniorklasse i Jarrettown (Pennsylvania) 1. Ward.

Fodnoter

[1] Profeten Joseph Smiths Lærdomme, s. 216

[2] Ibid, s. 216

[3] Robert M. Hutchins, ed. *Great Books of the Western World*, bd. 7. *Plato* (Chicago: Encyclopedia Britannica Inc., 1952), s. 224–25.

[4] *Great Books of the Western World*, bd. 8. *Aristoteles I*, s. 642.

[5] *Great Books of the Western World*, bd. 19. *Thomas Aquinas I*, s. 381–84.

[6] Stuart F. Spicker, *The Philosophy of the Body* (New York: Quadrangle, The New York Times Book Co,. 1970), s. 22.

[7] Ibid., s. 20.

[8] Ibid., s. 21.

[9] Conference Report, okt. 1913, s. 117.

[10] Melvin J. Ballard, *The Three Degrees of Glory* (Salt Lake City: Deseret Book Company, 1965), s. 12–13; Fremhævelse tilføjet.

[11] Richard M. Eyre, *The Discovery of Joy* (Salt Lake City: Bookcraft, Inc,. 1974), s. 37.

D. Arthur Haycock

Profeternes højre hånd

Jack Walsh

I september 1938 gik en mørkhåret, 22-årig mand op ad trappen til den 5-etager høje bygning der ligger på East South Temple Street nr. 47 i Salt Lake City, kirkens hovedsæde. Det var hans første dag som ansat i kirkens finansielle afdeling.

D. Arthur Haycock, hvis hår nu er grånet, går stadig på arbejde hver morgen i den samme bygning. Han arbejder nu ovre på den anden side af gangen, i et stort kontor der er fyldt med malerier, skulpturer, fotografier og andre erindringer om hans liv med præsident Spencer W. Kimball, som han nu tjener som personlig sekretær.

Han har i virkeligheden haft nære forbindelser med halvdelen af de mænd der har været præsidenter i kirken. Han har været personlig sekretær for 4 af dem. Mens præsident Spencer W. Kimballs dårlige helbred har afholdt ham fra at møde på kontoret hver dag, tager broder Haycock over til hans lejlighed i det nærliggende kirkeejede Hotel Utah, 2–3 gange om dagen.

„Da jeg begyndte som præsident Kimballs sekretær tog det mig ikke længe at finde ud af, at vi ikke standsede for at spise frokost," fortæller broder Haycock, mens han sidder bag en stak uåbnede breve. „Der er ikke megen tid til at slappe af."

Arthur Haycock har aldrig haft megen tid til at slappe af. „Jeg har været velsignet med det privilegium at arbejde hele mit liv," siger han, mens han husker tilbage til skoletiden, hvor han ikke kom med til festerne eller fodboldkampene, fordi han havde travlt med at løbe med aviser i det område af Salt Lake City hvor han boede.

Han lærte at arbejde allerede tidligt i sin barndom, som han næsten ikke overlevede.

Familien boede i mange forskellige byer i Utah og Idaho under broder Haycocks opvækst. Hans far, David Haycock var barber, og familien måtte flytte med ham til de steder hvor der var arbejde. Arthur blev født i Farmington i Utah. Da han var 3 år gammel, flyttede familien til Bancroft i Idaho.

En dag mens Arthur stadig var en lille dreng, fortæller broder Haycock, havde han „hjulpet" sin onkel med at rense en traktor, og han var kommet til at spilde benzin på sine bukser. Den næste dag sad han og nogle andre drenge og strøg tændstikker. Arthur strøg en og tabte den ned på de benzinvædede bukser. „Jeg brød ud i flammer som en fakkel." Hans mor og onkel hørte hans skrig, kom tililende og kvalte ilden, men Arthur var allerede slemt forbrændt.

Forbrændingerne var værst på hans højre ben; og skønt den forbrændte hud helede hurtigt, låste sårene hans ben i en bøjet stilling. Hver dag i ugevis strakte lægen og hans mor og far det bøjede knæ lidt mere ved hjælp af en skinne der sad mellem armhulen og anklen, indtil benet var blevet lige. De 6 måneder det tog at blive rask, fortæller broder Haycock „bar min far mig omkring på en pude".

Den unge Arthur havde ikke været på benene længe, inden han igen var døden nær. Han løb ud for at klare et ærinde, og skulle over en træbro der gik over en kanal. Han snublede og faldt på hovedet ned i et hul i broen, hvor hans skuldre satte sig fast mens hans hoved var under vand. Heldigvis blev han reddet af en opmærksom mor, inden han druknede.

I 1922, da Arthur var 5 år gammel, blev hans far kaldet til at tage på mission i 2 år. Hans mor, Lily, tog sine 3 børn og flyttede til det lille pionerlandbrugsområde i Herriman, som ligger i den sydvestlige del af Salt Lake dalen, hvor hun var blevet født. De to år var meget hårde. „Vi eksisterede," fortæller han, „ved at tage det arbejde vi kunne få – vogte køer, save brænde, grave kartofler op, hyppe kartofler og læsse hø". Dette blev begyndelsen til hans livslange vane at arbejde hårdt.

Da hans far vendte hjem flyttede familien til Firth i Idaho, hvor David Arthur Haycock, da han fyldte 8 år, blev døbt ind i kirken, i en overrislingskanal.

5 år senere flyttede familien tilbage til Salt Lake City, hvor bror Haycock meldte sig til universitetets træningsprogram for kommende officerer og afsluttede sin High School. Da han havde afsluttet sin eksamen ved South High School meldte han sig til det regeringsstøttede miljøværn, som kunne tilbyde oplæringsmuligheder og arbejde til arbejdsløse unge mænd, og han tog ud for at bo i en miljøværnslejr ved Fort Douglas, som ligger i den nordøstlige del af Salt Lake City.

Mens han gik på High School mødte han to mænd, som senere blev ledere i kirken. En ung mand ved navn Harold B. Lee var hans seminarlærer. Stavspræsidenten der interviewede ham til hans mission var Bryant S. Hinckley, far til en anden ung mand der var omtrent på samme alder som Arthur Haycock, Gordon B. Hinckley, der nu er andenrådgiver i Det øverste Præsidentskab.

Det var i seminarklassen han mødte Maurine McClellan, som var medlem af hans ward. Hun ventede på ham da han tog på mission på Hawaii, 18 år gammel. Da han vendte

tilbage giftede de sig, den 6. maj, 1938.

Ældste Haycock oplevede hvorledes generalautoriteter og ansatte i kirken besøgte missionen på kirkeopgaver. Mens han tjente som missionssekretær på Hawaii, blev han især imponeret over Joseph Andersons arbejde. Joseph Anderson var Det øverste Præsidentskabs sekretær, og kom i 1935 sammen med præsident Heber J. Grant og præsident J. Reuben Clark, jun., for at organisere den første stav på Hawaii. Ældste Haycock besluttede dengang, at han ville arbejde for kirken når han vendte hjem til Salt Lake City, men det krævede udholdenhed at opnå dette mål. „Da jeg kom tilbage, gik jeg hen i kirkens administrationsbygning hver mandag middag i adskillige måneder, for at søge et arbejde. Til sidste ansatte de mig."

Det var det år hvor LeGrand Richards blev kaldet som præsiderende biskop. Den unge Gordon B. Hinckley arbejdede allerede i samme bygning.

„Efter at havde søgt det arbejde, søgte jeg aldrig mere arbejde," fortæller broder Haycock. „Jeg har bare taget det kirkens ledere har bedt mig om at tage, og jeg prøver på at gøre det de beder mig om."

Under 2. verdenskrig blev hans arbejde afbrudt af 2 års tjeneste ved jernbanen, da kirken som en hjælp til krigsarbejdet sendte nogle af dens gifte mandlige ansatte ud for at arbejde der. Efter krigen vendte han tilbage til sit arbejde i kirken, hvilket gjorde at han omgikkedes kirkens generalautoriteter og gav ham mulighed for at lære dem at kende. Præsident Heber J. Grant husker han som et „stort finanstalent og en frygtløs mand," der bragte kirken sikkert gennem 1930'ernes store depression.

Da George Albert Smith blev kirkens præsident i 1945 efter præsident

Et portræt af broder Haycock, taget af Eldon Linschoten.

D. Arthur Haycock, til venstre, sammen med præsident Joseph Fielding Smith i Salt Lake City.

Grants død, blev broder Haycock bedt om at være hans personlige sekretær. Siden 1923 havde broder Anderson, Det øverste Præsidentskabs sekretær, også tjent som sekretær for kirkens præsident, hvilket han allerede var begyndt med i 1922. Men præsidentens øgede arbejdsbyrde krævede yderligere hjælp. Da broder Haycock blev sekretær for præsident Smith, forblev broder Anderson sekretær for Det øverste Præsidentskab, hvilket han var indtil 1972.

Skønt broder Haycocks arbejde har betydet afsavn for familien af og til, „var omgangen med profeterne og andre generalautoriteter en vidunderlig oplevelse for børnene," siger søster Haycock. Præsident George Albert Smith inviterede ofte familien Haycocks børn over til sit hjem. Engang, da han havde købt nogle siameserkillinger, fortæller søster Haycock, „bad han min mand om at tage børnene med op en eftermiddag, og han gav dem en kurv med en sløjfe på. I kurven lå en af killingerne."

Arbejdet med profeterne gav broder Haycock mulighed for selv at finde ud af hvor storslåede mænd de er. „Ikke alene er de flittige, hengivne og loyale overfor kirken, men de er også hensynsfulde og omsorgsfulde. De har aldrig for travlt til at huske andre," fortæller broder Haycock. „De tager sig tid til at tale med folk."

Præsident George Albert Smith var så kærlig og mild, så kristuslignende. Jeg så hvordan præsident Smith løftede andres byrder fra deres skuldre og placerede dem på sine egne. Hvis der nogen sinde var en mand, der kunne sprede Gileads balsam, så var det George Albert Smith.

„Han var ven med alle. Hans ‚jeg håber vi ses igen' var ikke blot en tom frase; præsident Smith gjorde noget ved det. Han skaffede kirken livslange venner på den måde." Broder Haycock stod ved præsident Smiths seng og holdt ham i hånden da han døde på sin 81-års fødselsdag, den 4. april 1951.

Under præsident David O. McKay arbejdede broder Haycock en tid som assisterende sekretær til Det øverste Præsidentskab. Da så præsident Ezra Taft Benson blev bedt om at tjene som USA's landbrugsminister under præsident Dwight D. Eisenhower, tog broder Haycock til Washington som hans administrative assistent. Efter to år der, blev han kaldet til at præsidere over sin gamle mission på Hawaii.

I ham så missionærerne et eksempel på både tjeneste og hengivenhed. Han sagde ofte: „Jeg vil hellere være en tjener i Herrens hus end regere et rige." Han sagde engang til sine missionærer: „Hemmeligheden ved succes er hengivne timer med trofast tjeneste i Mesterens arbejde. Husk at dette er Herrens værk, og at den der er engageret i det modtager Herrens løn, og han er den bedste arbejdsgiver i verden."

Da broder Haycock blev afløst som præsident for Hawaii missionen blev han tilbudt stillinger i store industrier, der tilbød ham høje lønninger. Men Nathan Winters, der var missionær under broder Haycock, siger at broder Haycock sagde til ham: „Jeg tager tilbage og arbejder for kirken. Tænk på de mennesker jeg vil arbejde sammen med."

Han vendte tilbage til Salt Lake City og blev udøvende sekretær for missionærkomiteen. Han arbejdede under komiteens formand, ældste Spencer W. Kimball fra De tolvs Råd. Andre medlemmer af komiteen var bl.a. Gordon B. Hinckley og Boyd K. Packer, som endnu ikke var blevet kaldet som medlemmer af De Tolv. Det var en tid med stor vækst og udvidelse i kirken under præsident McKay, og der var meget at tage fat på. Broder Haycock havde ofte mulighed for at arbejde tæt sammen med præsidenten, en „høj, smuk og tiltalende mand" hvis autoritære nærvær kunne føles, så snart han kom ind i et værelse.

„Og så en morgen blev jeg ringet op kl. 5 minutter i 8 af præsident Lee,

Broder Haycock har tjent som præsident Kimballs personlige sekretær siden december 1973.

Broder Haycock, til højre, og hans hustru, Maurine, sammen med præsident Harold B. Lee og dennes hustru, Freda.

som sagde: ‚Tag en notesbog og kom over i templet, du er De Tolvs nye sekretær.'"

Broder Haycock tjente i den stilling indtil præsident McKay døde, hvorefter han igen blev kaldet som sekretær for kirkens præsident.

„Præsident Joseph Fielding Smith var en meget velafbalanceret mand," siger broder Haycock. „Men folk forstod ham ikke. Han blev opfattet som meget streng." Præsident Smith havde været kirkens historiker, var godt inde i skrifterne, og holdt meget fine evangeliske prædikener i sine offentlige taler. Men han var en meget genert mand, hvis varme personlighed ofte ikke skinnede igennem hans offentlige optræden. „Han havde en fin humoristisk sans. Han var mild og venlig. Man vidste, at hvis man vandrede i hans fodspor, gik man ikke udenfor evangeliets sti." Broder Haycock arbejdede nært sammen med ham, især efter præsident Smiths hustru, Jesse Evans Smith, døde. Han hentede præsidenten hver morgen i dennes datter Amelias hjem og kørte ham til arbejde, og om aftenen kørte han ham hjem.

Præsident Smith brød sig ikke om at være i rampelyset eller at blive fotograferet. Følgelig var han ikke særlig afslappet med pressen og pressen derfor heller ikke med ham. Men han elskede små børn, og et erindringsværdigt billede af ham, viser hvordan den 95-årige profet giver en lille pige et knus, efter hun var smuttet ind under rebet der holdt generalkonferencens besøgende tilbage og rakte armene op imod ham.

„Han var slutningen på en æra. Han slog bro mellem kirkens begyndelse og den moderne kirke," fortæller broder Haycock. Da præsident Smith døde i 1972, mistede kirken en forbindelse til sin pionerfortid. Hans far, præsident Joseph F. Smith var søn af Hyrum Smith, der døde som martyr sammen med sin bror, profeten Joseph.

Broder Haycock blev bedt om at fortsætte som personlig sekretær til præsident Harold B. Lee. „Jeg tror ikke at der har været nogen i kirken, undtagen profeten Joseph, der havde en bedre forståelse af kirkens forvaltning," siger broder Haycock. Han peger på de mange kirkeprogrammer der kører i dag, som et resultat af præsident Lees arbejde med projekter og i komiteer, eller som præsident for De Tolv og for kirken.

Han var en mand af „stor og fast tro" som, når nogen af og til sagde, at sløret var meget tyndt, sagde: „Der er slet ikke et slør".

„Han var frygtløs i sin forvaltning af kirken," tilføjer broder Haycock.

Præsident Lee havde haft det lidt dårligt og var meget træt sent i december 1973, så 2. juledag kørte broder Haycock ham på lægens foranledning til hospitalet, så han kunne få foretaget sin årlige helbredsundersøgelse. Søster Lee var lige taget hjem, og broder Haycock var alene sammen med præsident Lee, da han blev rastløs og sagde at han ville op. Broder Haycock var bekymret for ham, og bad ham om at blive liggende, så sendte han bud efter en sygeplejerske og en læge. I løbet af ganske få sekunder blev præsidentens ansigt hvidt, og dækket af sved. Lægen udtalte studst „Hjertestop!" og begyndte at give sin patient hjertemassage, mens man tilkaldte andre hjælpere.

Bror Haycock ringede efter søster Lee og præsident Marion G. Romney, andenrådgiveren til præsident Lee og præsident Spencer W. Kimball, præsidenten for De tolvs Råd. (Præsident N. Eldon Tanner, præsident Lee's førsterådgiver måtte kontaktes i Arizona, hvor han var på familiebesøg i julen).

Lægerne arbejdede „heltemodigt" med præsident Lee i en time, fortæller broder Haycock. Præsident Kimball ankom til hospitalet og spurgte præsident Romney: ‚Hvad kan jeg gøre for dig?' Præsident Romney svarede: ‚Det eneste vi kan gøre er at bede og vente.' Og da lægen til sidst kom ud, omkring klokken 21 og sagde: ‚Vi kan ikke gøre mere. Præsident Lee er sovet ind,' henvendte præsident Romney sig straks til præsident Kimball og sagde: ‚Præsident Kimball, hvad kan jeg gøre for dig?' Så enkelt og stille skiftede ledelsen af kirken hænder.

Præsident Spencer W. Kimball, som aldrig havde ønsket sig stillingen, og som havde bedt og bedt om at den yngre Harold B. Lee måtte leve videre, tog ikke desto mindre rollen som præsident for kirken med „absolut, yderst, fuldstændig og total hengivenhed," fortæller broder Haycock.

Broder Haycock, der stod ved præsident Kimballs side som hans personlige sekretær, fik førstehånds viden om hvorledes præsident Kimball selv begyndte at forøge sine skridt. For år tilbage, da præsident Kimball havde gennemgået en kræftoperation i halsen, havde han „indgået en pagt med Herren" om at han ville

tjenne hver time hver eneste dag, hvis han overlevede og beholdt sin stemme, sagde broder Haycock.

Han har stadig den „utrættelige ånd og det store ønske." Præsident Kimballs opnåelser som leder af kirken er veldokumenterede. Der er sket store fremskridt indenfor tempelbyggeriet, i missioneringen og i sine vidnesbyrd til verden om at Jesus er Kristus, og at hans evangelium er blevet gengivet til jorden. Noget af det der motiverer til disse skridt er profetens „store kærlighed til alle mennesker," beretter broder Haycock.

„Præsident Kimball har lært os at vi skal forøge vore skridt, så vi ‚gør det'. I mit samarbejde med ham har jeg set et glimt af hvad vor kirkes mission er. Han skubber mennesker fremad, men på en venlig måde."

Og hvad med Arthur Haycock selv? Han har gennem årene fundet tid til at tjene som wardssekretær, stavssekretær, medlem af højrådet, biskop, missionspræsident, regionalrepræsentant, og nu som stavspatriark. Hans karriere i kirkens præsidenters tjeneste har været parallel med organisationens vækst.

„Jeg har set kirken vokse fra 124 stave til næsten 1500; fra 750.000 medlemmer til mere end 5.000.000."

Har hans arbejde været en stor byrde for familien?

„Han har været meget væk fra hjemmet, men jeg tror ikke at vi har haft det værre af den grund, fordi vi har fået velsignelserne af det han har gjort," fortæller hans hustru Maurine. „Det har været et vidunderligt liv for os.

Jeg føler at vort liv er blevet beriget af de store mænd han har arbejdet med," og hun tilføjer, at det har været et privilegium for hende og børnene at kende kirkens ledere i kraft af hans stilling.

„Vi har lært at have stor respekt for kirkens ledere," siger Haycocks datter, Lynette (gift med Don) Dowdle fra Orem, Utah. Hun fortæller, at de fine kvaliteter hendes far så i de store mænd han arbejdede med har smittet af på ham, og han har lært sin familie dem. Hans filosofi er „Herren først, andre som nummer to, og mig selv sidst." Hvad enten folk har haft brug for hjælp, eller blot har haft brug for et lyttende øre, så har broder Haycock altid forsøgt at hjælpe.

„Jeg havde en ven i skolen som ikke havde råd til en madpakke," fortæller søster Dowdle. „Nogle år senere fandt jeg ud af, at far gik ind og betalte for hendes frokost for resten af skoleåret." Hans døtre kendte hans venlighed mod dem, men han gjorde ting for andre i det stille. „Jeg tror endda at selv mor ikke engang vidste det fra tid til anden."

Familien Haycock har 4 døtre, som alle er viet i templet, og de har 15 børnebørn. Da alle hans børn bor i nærheden, giver det ham mulighed for at „forkæle børnebørnene," fortæller søster Dowdle.

Broder og søster Haycock nyder at tilbringe tid sammen med deres børnebørn.

Udover at have arbejdet med 6 af kirkens 12 præsidenter, antager broder Haycock at han har arbejdet sammen med „hundreder" af generalautoriteter, og ofte været den første til at lykønske dem efter deres kaldelse. „Jeg kender ingen i kirken der har haft større muligheder i kirken end min mand," siger hans hustru.

„Jeg vil hellere fortjene respekt og kærlighed fra disse mænd, og have deres påskønnelse," end at få det fra konger og regenter eller andre indflydelsesrige mænd på jorden, siger broder Haycock.

„Det synes næsten umuligt at der er gået så mange år," siger han smilende, mens han tænker tilbage på hvordan han som ung kom op ad trapperne til kirkens administrationsbygning for næsten 46 år siden. „Jeg ved godt, at jeg bare er en ganske almindelig mand," siger han. „Jeg lærte maskinskrivning og stenografi i skolen, og det har været min stærke side. Jeg har måttet stå tidligt op, arbejde hårdt og blive længe oppe for at klare mig."

Men ofrene og arbejdet har været velsignelserne værd, siger han. „Det lidt jeg har været i stand til at gøre godt, måler sig slet ikke med velsignelserne jeg har fået."

„Det eneste jeg kan sige er, ligegyldigt hvad jer er, så står jeg i gæld til disse vidunderlige brødre og Herren, og en vidunderlig hustru og familie. Jeg forsøger at leve så jeg er værdig til deres tillid." □

Ældste Ezra Taft Benson (siddende som nr. 4 fra venstre) som USA's landbrugsminister sammen med sit kontorpersonale. D. Arthur Haycock (stående til venstre) var hans administrative assistent.

Jack Walsh, der er gift og far til et barn, er rådgiver i Wills Point Branch, Dallas Texas East Stake.

Willard Bean – „Den kæmpende præst"

Vicki Bean Zimmerman

Da Willard Bean og hans unge brud flyttede til Palmyra i staten New York, i foråret 1915, var de de første sidste dages hellige der skulle bo i byen i de forløbne 85 år. Deres mission der var en stor udfordring: de skulle forkynde evangeliet og skaffe kirken venner i et område som dengang var kendt for sin store modvilje mod sidste dages hellige.

Otte år tidligere, i 1907, havde ældste George Albert Smith købt Joseph Smiths gård af en mand ved navn Avery Chapman. Hr. Chapman fik tilladelse til at bo på gården indtil han kunne finde et andet sted at bo. Han blev der i 7 år, indtil 1914. Så begyndte præsident Joseph F. Smith at lede efter den rette mand til at flytte til Palmyra med sin familie, bo på gården, og repræsentere kirken i det område.

Willard Bean og Rebecca Peterson havde været gift i mindre end et år. Tidligt i 1915 overværede de en konference i Richfield, Utah. Før mødet begyndte indtog Rebecca sin plads i koret, og Willard gik og talte med gamle venner udenfor kirken. I samme øjeblik som Willard kom ind ad døren, rejste præsident Smith sig og sagde: „Vil Willard Bean være venlig at komme op til talerstolen?"

„Willard, jeg har en mission til dig," sagde han. „Når dette møde er ovre, vil jeg fortælle dig om den," sagde han. Præsident Smith sagde senere: „Da Willard trådte ind ad døren var påvirkningen yderst stærk – det var som om en stemme sagde til mig: 'Der er manden'". Da han indsatte Willard og Rebecca til deres mission det forår, advarede han dem om at de ville finde megen modvilje i Palmyra. Men han tilføjede fortroligt: „Willard, jeg kender dig og dine missionærevner og din kampånd. Jeg er sikker på at du er den rette mand."

Nyheden om at mormonerne var på vej tilbage til staten New York spredtes hurtigt. Statens borgere blev vrede. Så snart Willard ankom til Palmyra med en ung hustru og 2 børn fra et tidligere ægteskab blev han straks anklaget for at være polygamist. Der var næsten ingen, om nogen der ville tale til dem; ekspedienter nægtede at betjene dem i forretningerne; folk der gik tur med deres hunde gik over på den anden side af gaden for at undgå dem. I to år måtte de køre i hestevogn til den nærmeste landsby for at købe ind.

Willard havde før mødt modvilje, da han var på mission i Tennessee fra 1893 til 1895. Men hans unge hustru var ikke vant til den behandling, og blev dybt såret når folk gik forbi deres vinduer og råbte skældsord efter dem, og at de skulle tage tilbage til Utah hvor de kom fra.

På deres første tur til Cumorahhøjen mødte de en mand med et haglgevær, han lod dem i utvetydige vendinger vide, at mormoner aldrig ville få lov til at gå op ad den høj.

Da familien Bean havde boet i Palmyra i ganske kort tid, holdt byens borgere et møde og sendte en delegation på 3 mand ud til deres gård.

„Vær venlige at komme indenfor," sagde Willard.

„Nej, hr. Bean," svarede de. „Kom du herud. Vi har været til møde, og vi er en komité der er blevet sendt herud for at fortælle jer, at vi vil have jer til at forlade Palmyra. Vi vil ikke have mormoner her."

„Det er jeg da ked af at høre," svarede Willard. „Vi havde håbet at komme herud og tilpasse os, og at gøre vores til at have et godt samfund. Men jeg siger jer, at vi bliver om vi så skal kæmpe for det. Jeg er parat til at kæmpe med jer en for en eller tre ad gangen. Vi er kommet for at blive." De 3 mænd gik, og man hørte aldrig mere fra komiteen.

Skønt disse mænd ikke var klar over det på det tidspunkt, blev det snart kendt i det lille samfund, at Willard var en professionel bokser. I virkeligheden var han USA's mester i mellemvægt. Hans bokseevner havde givet ham tilnavnet „den kæmpende præst" og det kom ham til gode ved flere lejligheder.

Der blev indkaldt adskillige antimormonprædikanter til Palmyra i de kommende måneder. En af de mest dramatiske var fru Lulu Loveland Shepherd fra Pittsburgh, som skabte uro ved at udsende en stribe løgne om kirken.

Adskillige andre talere kom til Palmyra for at prædike imod mormonismen. Men Willard var en skrap modstander for dem, for, som præsident Heber J. Grant havde sagt nogle år tidligere i missionsmarken: „Jeg kender ingen i kirken der kan citere så mange skriftsteder som Willard." Han kendte Bibelen godt og kunne let uddebatere enhver præst – lokal eller importeret.

Nogle præster valgte at angribe Willard og de sidste dages hellige gennem avisartikler, i stedet for at komme personligt. En af dem gjorde det ved flere lejligheder, og han var aldrig villig til at møde Willard i en åben debat. Endelig svarede Willard, ved at lade sin egen artikel trykke i Palmyra avisen:

„Jeg kom ikke her til Palmyra for at kæmpe mod andre kirker eller mænd for deres religion eller mangel på samme," skrev han. „Jeg er af naturen en tolerant og fredselskende mand, og håbede at tilpasse mig de bedste og arbejde på at opløfte vort samfunds moral og forbedre det. Men jeg har lidt kampblod i årerne, og når min eller mit folks karakter

ondskabsfuldt bliver angrebet, føler jeg at det er min ret og min pligt at kæmpe i selvforsvar. Og må jeg foreslå, at hvis nogen af præsterne i fremtiden føler trang til at angribe min religion, så behøver de ikke at sende bud efter en gruppe betalte prædikanter for at ‚afsløre' mormonismen. Husk at jeg vil gøre det med glæde, og ganske gratis."

Der var kun få forsøg på at tilsmudse kirken efter dette. Der blev arrangeret et par debatter, men sært nok fik modparten altid en anden aftale i en anden by, en dag eller to forinden. Familien Bean havde endelig vundet deres kamp for at overleve, men klimaet i byen lod meget tilbage at ønske.

I sin anstrengelse for at bryde isen, tilbød Willard at arrangere en bokseopvisning. Der blev bygget en ring i et gammelt operahus midt i byen, og den ufortrødne kæmpende præst, der ikke ligefrem var kendt for sin generthed, udfordrede enhver der var villig til at gå i ringen med ham.

Aftenen oprandt, hvor opvisningen skulle finde sted. På de første tre rækker sad de største bøller i byen. Da det var tid at begynde kravlede den første op i ringen. Men den første modstander fik ikke engang mulighed for at slå; han holdt ud i mindre end 15 sekunder. Mens han blev båret ud fra ringen, kravlede den næste modstander op; han blev også båret ud få sekunder senere. Sådan blev det ved, indtil den syvende modstander blev båret ud af arenaen – ikke én af dem havde varet en runde ud. Den ottende der blev inviteret af Willard, afslog, og så var der ikke flere modstandere der meldte sig.

Willards gymnastiske optræden imellem kampene var næsten lige så imponerende som den lethed hvormed han vandt kampene. Mens modstanderne blev båret ud fra arenaen, lavede han baglæns saltomortaler og andre gymnastiske øvelser.

Opvisningen blev en succes, og folk blev mere venligt stemt. Willard begyndte at holde foredrag på gaden, og møder i hjemmet. Med Rebeccas sangtalent, og Willards stærke stemme kunne de samle en stor flok. Den lokale bankbestyrer, Pliny T. Sexton besluttede sig for at hjælpe dem, og lod dem prædike i parken overfor banken. Han ordnede det sådan, at Willard kunne bruge orkestertribunen som talerstol, med spotlight om aftenen. Der samlede sig efterhånden regelmæssigt mængder på fra 200 til 400 mennesker.

Willards opgave fra Det øverste Præsidentskab begrænsede sig ikke kun til at skabe venner og omvendte. Han skulle også sørge for at kirkens historiske ejendomme i og omkring Palmyra blev købt, når det var muligt. Pliny Sexton ejede Cumorahhøjen, og Willard var især ivrig efter at købe den.

Præsident Heber J. Grant og hans rådgiver, Charles W. Nibley tog sammen med Willard over for at besøge Hr. Sexton en eftermiddag. Da ejeren foreslog en pris på 100.000 dollars (1 million kr.) anklagede Willard ham spøgefuldt for at have lyttet til rygter om hvor fantastisk rig mormonkirken er, og fortalte ham at kirken havde klaret sig udmærket uden højen i næsten 100 år, og ville klare sig uden den, indtil der blev givet et fornuftigt tilbud.

På vej tilbage til gården sagde præsident Nibley: „Når Herren vil at vi skal have den høj, vil der åbne sig en udvej."

Hans forudsigelse viste sig at være korrekt. Da Hr. Sexton døde faldt hans ejendomme i hænderne på fjerne niecer som svor at de aldrig ville sælge højen til kirken, ligegyldigt hvad den ville betale. En efter en døde niecerne, og endelig, en eftermiddag i februar 1928, ringede den sagfører der havde med Sextons ejendom

De nygifte Willard og Rebecca Bean kort tid inden de forlod Salt Lake City, for at tage til Palmyra, New York i 1915.

at gøre til Willards kontor og sagde, at tiden var kommet hvor de kunne købe højen, tre gårde der lå op til højen og Grange Hall, en bygning der ville være en fin kirke for de hellige – ialt over 250 hektar land – for en pris af 53.000 dollars (530.000 kr.).

Ved den følgende generalkonference sagde præsident Grant: „Vi har for nylig købt Cumorahhøjen, og det ser meget ud til at det [købet] skete på Guds foranledning."

I de følgende år opkøbte Willard Martin Harris' og Peter Whitmers gårde. Han var også initiativtager til at der igen blev plantet træer på Cumorahhøjen, for at genskabe den naturlige skønhed den ejede, da Joseph Smith modtog guldpladerne. Willard og hans tre sønner, lokale missionærer og lejede mænd plantede 65.000 unge stedsegrønne træer, plus 3000 små løvtræer som man havde gravet op ude ved den hellige lund. I dag står der en stor skov på dette smukke landmærke for kirken.

Der var nu kun et fjernt ekko af den oprindelige forfølgelse i Palmyra, og Willard, Rebecca og deres børn blev vellidte i byen. De blev inviteret til at sidde i forældrerådet i børnenes skole. Willard blev valgt ind i kontrolstyrelsen; han blev medlem af Palmyras Lion's Club og tjente som præsident i den organisation; og han blev spejdernes komitémand for Wayne County, overordnet i organisationen for borgere og forretningsmænd, og medlemmer af Rochesters handelskammer. Han accepterede med glæde de mange invitationer til at tale til forretnings- og borgerorganisationer.

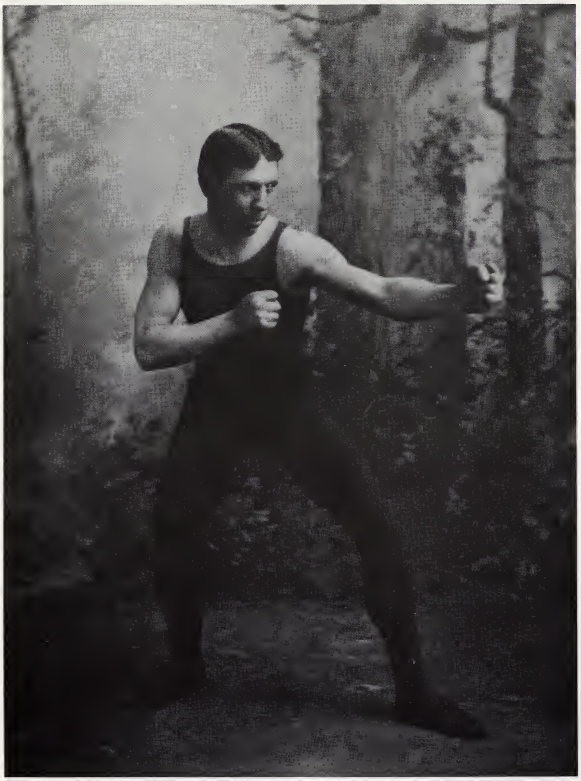

Willard Bean står i bokseposition på dette billede.

Rebecca var præsidentinde for den første hjælpeforening i Palmyra. Hun vandt respekt og beundring blandt alle der kendte hende. Lokale hjælpeorganisationer arbejdede sammen med hende, og stillede gerne materialer til rådighed til projekter – endda hele ruller stof.

Familien Beans børn, som engang måtte sidde ved borde der var skruet ned i gulvet, i et fjernt hjørne af klassen, klarede sig fint i skolen. En søn, Alvin, repræsenterede Wayne County ved en konkurrence i Syracuse, i staten New York. En anden søn, Dawn, og datter, Palmyra, lå højest i deres high school og holdt afskedstaler på skolen. Børnene var også gode til sport.

Kirkens ledere besøgte ofte gården, og snart blev der afholdt missionærkonferencer i Den hellige Lund for missionærerne i de østlige stater. Det der blev en forløber for de årligt tilbagevendende Hill Cumorah spil, blev iscenesat i lunden i 1926, under ledelse af Willard Bean.

Willard og Rebecca var blevet sendt til Palmyra i „5 år eller mere". Det blev til „eller mere" – de var godt inde i deres 25. missionsår, da de blev afløst fra deres mission på gården. De var ankommet til New York som nygifte, og forlod gården som bedsteforældre. Rebecca havde født 4 børn mens de boede på gården. Alle børnene blev opdraget med et grundigt kendskab til de åndelige hændelser der havde fundet sted der, og de forlod alle hjemmet med et velfunderet vidnesbyrd om evangeliet.

Det var en stor tilfredsstillelse for familien Bean at se byen ændre holdning fra umådelig kulde til stor respekt og beundring. Da Willard og Rebecca forberedte sig på at forlade Palmyra, viste byens beboere dem deres hengivenhed, ved at afholde fester og banquetter til deres ære. Familien Bean havde i sandhed vundet deres hjerter. □

Vicki Bean Zimmerman er mor til syv og redaktør af wardsavisen og underviser i hjælpeforeningens barmhjertighedslektier i Huntington Beach (California) Fourth Ward. Hun er barnebarn af Willard Bean.

Lommerne fulde af sten

Larry Hiller

Manfred Hansen var kun en ung mand, da han begyndte at fylde lommerne med sten. Det begyndte en dag da hans chef, hr. Grue, blev vred på ham for noget han ikke var skyld i. Han kunne ikke svare sin chef igen, for så kunne han jo miste sit arbejde. Han kunne i virkeligheden ikke gøre noget, undtagen at være vred indeni. „Men," tænkte han, „jeg vil ikke glemme det her. Aldrig!"

Da han den aften var på vej hjem fra bussen tænkte han ved sig selv: „Jeg er nødt til at huske hvor vred jeg er. Jeg vil ikke glemme det i morgen!" Pludselig fik han en idé. Der lå en lille sten på fortovet foran ham. Han samlede den op og sagde stille til sig selv: „Jeg vil beholde stenen i min lomme, så jeg kan huske hvor uretfærdig hr. Grue var."

Som sagt så gjort. Den aften lagde han stenen på sit natbord sammen med sine nøgler og sin kam. Den næste morgen, da han klædte sig på for at tage på arbejde, røg den grimme grå sten ned i lommen.

Hele den dag, og den næste med mindede den tunge byrde i lommen ham om at han skulle være vred på hr. Grue. Sært nok syntes hr. Grue at have glemt alt om det. Men ikke Manfred Hansen. Åh nej. Tværtimod gjorde hr. Grue Manfred vred adskillige gange, og Manfred mente at han hellere måtte samle en sten op for hver gang, så han bedre kunne huske disse ting.

På den måde kom Manfred Hansens bukser til at pose og se mærkelige ud. Men han huskede da i det mindste at han ikke skulle tilgive hr. Grue, eller være venlig eller sådan noget.

Hvis Manfred kun havde samlet sten når han blev vred på hr. Grue var det hele måske gået i sig selv igen,

men der var den taxichauffør der kørte lige forbi Manfred da han stod i silende regn. Der røg en lille skinnende, regnvåd sten ned i lommen. (Manfred kendte naturligvis ikke chaufførens navn, men det gjorde ingen forskel). Så var der grønthandleren der gav ham for lidt tilbage, og avisdrengen der smed avisen i en vandpyt, og naboen, hvis hund gøede midt om natten, og . . . tjah, Manfred opdagede at alskens ting og alle mennesker kan irritere én.

Nu vi taler om at opdage, så opdagede Manfred også at når alle éns lommer er fyldt med sten, kan et bælte ikke holde éns bukser oppe. (Det opdagede han da han stod med favnen fuld af indkøbsposer). Så han lavede sig et par solide læderseler som kunne holde hans bukser oppe.

Snart havde han ikke lommer nok i sine bukser, så han blev nødt til at gå med jakke alle vegne – en af de jakker med masser af lommer. Og det varede ikke længe inden hans jakke så lige så mærkelig ud som hans bukser, og lugtede lige så støvet. Jakken blev dog tungere, da der var flere lommer i den.

Enhver anden havde nok givet op nu, men ikke Manfred. Han købte en stor solid kuffert af den slags salgsrepræsentanter bruger. Når alt kommer til alt er der jo ting nok i livet der kan irritere én, hvis bare man ser efter. Og når man altid er træt af at slæbe rundt på så mange sten, så bliver man lettere vred.

Årene gik, og Manfreds samling af huskesten begyndte at falde ud af lommerne og kufferten inde i huset. Han havde sten på køkkenvasken, og i sine skabe, og overalt på gulvene. Et par gange lagde han endda en sten i sengen, for ikke at glemme at være vred om natten. Der er ingen tvivl om at Manfred var blevet en sær, ubehagelig mand. Og de fleste undgik ham når de kunne, hvilket gjorde ham endnu mere nærtagende. Sten er ikke særlig godt selskab. De er hårde og støvede, og om vinteren er de meget kolde.

Manfred var måske nok blevet en vred gammel mand, som helt havde begravet sig i sten, men en dag blev han ringet op af en geologiprofessor fra universitetet. Professor Ignøs havde hørt om Manfreds store stensamling (hvem havde ikke det!), og han ville gerne tage en gruppe elever med hen for at se den.

„Nå," tænkte Manfred, „endelig er der nogen der vil værdsætte mine sten. Vent til de ser alle disse beviser på hvor ofte folk har gjort mig uret." Der blev truffet en aftale til den følgende lørdag, og Manfred tilbragte de næste par aftener med at støve af, og rydde lidt op.

Endelig blev det lørdag, og kl. 14 ringede det på døren. Der, på verandaen stod professor Ignøs og syv af hans ypperligste elever i deres bedste tøj. Flere af dem havde stenhamre hængende fra bæltet, og en eller to havde et fotografiapparat med. De havde alle deres notesblok og blyant i hænderne.

Professor Ignøs så ganske almindelig ud. Men han havde et dejligt smil. Hans ansigt var solbrunt og bar præg af at have tilbragt megen tid udendørs i mange år. Der var også noget med hans øjne. De var dybe og mørke, men man kunne se en gnist, der viste at han nød livet. Når han betragtede én var det med samme blik som han betragtede en bjergside og klippeformationer – som om han forsøgte at trænge ind bagved. Her var en forsker, der havde mindst lige så stor kærlighed til mennesker som til sten.

Da professoren og hans elever trådte ind i den stenfyldte stue, forventede Manfred at høre et par „ih" og „åh", sådan som man siger når man betragter et flot fyrværkeri. I stedet blev der pinligt stille. Gruppen stod blot og så sig omkring, og skubbede til et par sten med fødderne. Så kiggede eleverne på professoren og ventede på at han skulle sige noget. Det var trods alt ikke ligefrem den samling smukke ædelsten og mineraler de havde forventet at finde. Det var almindelige kalk- og sandsten og

kvartsit. Ja, der var endda små stykker asfalt og cement!

Til sidst tog professor Ignøs ordet: „Hm," rømmede han, „måske kunne De forklare os lidt om deres samling, hr. Hansen. Jeg kan ærligt sige, at vi aldrig har set en samling mage til." I baggrunden stod hans elever og nikkede bekræftende.

„Jo," begyndte Manfred nervøst, „Jeg, æh, tjah . . . det vil sige . . ." Det var længe siden han havde sagt så meget til nogen.

Professor Ignøs kunne se hvor nervøs Manfred var. Den stakkels mand blev ved med at synke så kraftigt, at hans adamsæble hoppede op og ned. (Nogle af de studerende troede at han var ved at synke en af sine sten). For at hjælpe lidt sagde professoren: „Hvorfor ikke begynde med at fortælle os hvorfor De valgte netop *disse* sten." Han tog en almindelig sten op, der så ud som de fleste andre. „Hvorfor valgte De netop denne kalksten til Deres samling?"

„Nå, er det kalksten? Ja, jeg tror nok at det var den jeg samlede op, da vaskeriet ikke var færdig med mine skjorter til tiden. Nej, vent. Den er vist fra dengang mit yndlingsprogram ikke blev sendt i fjernsynet. Eller var det dengang jeg løb ind for at tage telefonen, og det bare var en der havde fået galt nummer? Eller? . . ." Han standsede et øjeblik for at ransage sin hukommelse. Der var så mange sten! Og de lignede allesammen hinanden – grå, kolde og støvede. Pludselig indså Manfred at det var det eneste professor Ignøs og hans elever kunne se. For alle andre var de bare ganske almindelige sten. Manfred måtte forklare, for at de kunne forstå.

„Det er ikke bare almindelige sten, selv om det er det de ligner. Hver eneste af disse sten repræsenterer en situation hvor en eller anden har gjort mig vred, eller ikke var venlig mod mig, eller sårede mine følelser. Jeg har samlet disse sten op for at huske det."

Nu var professoren og hans elever

virkelig forbavsede. De begyndte alle at tale i munden på hinanden: „Sådan noget har jeg aldrig hørt om før." „Hvor længe har De gjort det?" „Må jeg tage et billede at Dem og Deres sten?" „Sikke en studietur!"

Professor Ignøs tog ordet igen, og alle tav. „Ja, hr. Hansen," begyndte han forsigtigt, „jeg må jo indrømme at De er den første jeg har mødt, der har samlet sten af den grund." Han standsede et øjeblik og så sig omkring. „Det var meget venligt af Dem at invitere os indenfor, og vi vil ikke opholde Dem meget længere, men kunne vi få lov til at se Deres anden samling?"

Manfred lignede et spørgsmålstegn. „Jeg har ikke nogen anden samling."

„Nå, så må De undskylde. Jeg troede blot at De også havde samlet et eller andet for at huske på alt det gode folk har gjort og sagt. Det er der jo ikke noget at gøre ved. Vi må nok se at komme af sted. Mange tak fordi vi måtte komme. Jeg tror at mine elever har lært noget meget vigtigt i dag."

Han samlede eleverne omkring sig, og de gik hen mod døren. Professoren vendte sig mod Manfred en gang til og sagde, „Vi har stadig lidt tid til overs. De ved måske hvor der er nogen med lignende samlinger som vi kunne besøge?"

Manfred måtte igen være svar skyldig. „Jeg kender ikke noget til nogen der har en samling som min."

„Javel, jeg tænkte blot at De måske kendte nogen der havde samlet noget for hver gang De . . . jeg mener . . . hvis De nogensinde . . . har generet dem." Så tilføjede han skyndsomt, „Nå, men så farvel, og mange tak."

Uden at vente på svar gik professoren og hans elever ud og ned ad fortovet.

Manfred stod længe efter de var gået og lignede en af sine egne sten – kold, grå og meget stille. Professorens ord genlød indeni ham. Rundt omkring ham var der stille. Alt for stille. Han havde pludselig indset

hvor hyggeligt det havde været med elevernes indbyrdes snakken. Hvor længe var det ikke siden han havde fået sig en hyggelig sludder med nogen? I virkeligheden havde han jo slet ingen venner mere.

Før han vidste af det slog tanken ned i ham: „Jeg er ved at blive som mine sten." Manfred sad der i mørket og indså nu hvor ubehageligt selskab sådanne sten egentlig er. Han kom til at tænke på hvor ubehagelig han . . . Nå, visse tanker er svære nok at tænke, og behøver ikke at blive udtalt.

I adskillige dage sad Manfred stille som en sten og tænkte stenede tanker. Man kunne godt tro at han endelig var blevet forstenet, men dybt inden i ham var noget vågnet, og begyndt at spire, som et frø i forårsmulden.

Hvis du synes at det er svært at finde et godt hjem til overskydende kattekillinger, så skulle du prøve at finde nogen der gerne vil have en bunke ganske almindelige støvede grå sten. Ja, bare det at samle dem sammen, når de ligger spredt ud over det hele. Manfred forsøgte at få sig en rengøringsdame, men fik altid det samme svar: „Jeg vasker ikke vinduer, og jeg samler ikke sten op!" Skiltet med „Gratis sten" i vinduet gav heller ikke noget resultat. Til sidst indså han, at han måtte klare det selv.

Naboerne taler stadig om dengang Manfred bakkede en lejet lastbil op til huset, og om de enorme støvskyer der væltede ud da han skovlede stenene op på lastbilen. De taler også om hvor meget bedre Manfred ser ud nu, hvordan hans tøj sidder meget bedre (mon han har tabt sig?) og om hvordan han smiler nu. Manfreds naboer viser også gerne hans pæne have med træer og blomster og buske overalt. De kan ikke forklare hans pludselige interesse for havearbejde, men en af naboerne, fru Krass lagde engang mærke til at en dag, hvor hun havde givet Manfred et stykke nybagt kage, gik han ud til blomsterbedet og såede et enkelt frø. □

Principper

Ældste Boyd K. Packer
De tolvs Kvorum

Kernen i præstedømmets administration ligger ikke i procedurerne – den ligger i at kende og undervise i principperne og lærdommene.

Dette er en redigeret udgave af en tale som blev holdt den 6. april 1984 ved regionalrepræsentanternes seminar i forbindelse med generalkonferencen.

Jeg har fået til opgave at tale om kaldelsen af missionærer. Herren har givet os den befaling at vi skal forkynde evangeliet. Det budskab gentages mere end 80 gange i skrifterne – mere end 80 gange: „Forkynd evangeliet til alle nationer, folkeslag, stammer og folk," og det er vel grund nok til at gøre det. Jeg vil gerne tilføje en grund mere til at kalde missionærer. Jeg tror, at hvis vi forstod, hvis vi kunne fatte vigtigheden af det, ville det give os større iver efter af sørge for at alle unge mænd er værdige til at modtage et kald til at være missionær. Lige med undtagelse af de få der har et alvorligt fysisk handicap skal alle unge mænd gøres værdige til at modtage et kald som missionær.

Da nu verden er som den er, lægger vi ikke samme vægt på at lade søstre kalde som missionærer. Først og fremmest fordi de steder hvor søstrene kan virke trygt er begrænset i alle missionerne. Vi har nogle missioner nu hvor søstrene er i overtal. Vi skal dog ikke holde op med at kalde søstre, men i stedet kalde stadig flere ældster.

Hvis I kan forstå det jeg håber at formidle om kaldelsen af missionærer, forstår I måske at det er vigtigt at kalde missionærer, ikke alene for kirkens *vækst*s skyld, men også for kirkens *sikkerheds* skyld. Jeg formoder at den bedste titel på det jeg vil sige er det enkle ord *principper*. Jeg vil nu fremlægge nogle få tanker om de grundlæggende principper for præstedømmets præsidium og siden give eksempler på hvor væsentlige de er for at styre kirken, og siden overføre dem på missioneringen. Disse principper gælder naturligvis for alt kirkens arbejde.

Vi ved, at vore lokale kirkeledereres arbejde aldrig er tilendebragt. Selvom de tilbragte al deres tid i arbejdet ville de ikke engang være i stand til at gøre det – og de skal naturligvis også forsørge deres familier og være gode borgere. Hvis det er tilfældet, hvordan kan de så vælge sikkert? Hvordan kan de vide, hvilke af alle de ting vi beder dem om at gøre, de uden problemer kan lade ligge? Ansvarene hos de lokale ledere kan placeres i 3 kategorier:

Vi har en *organisation* der skal opretholdes, med det evige problem at få bemandet stillingerne.

Vi har *programmer* der skal køres.

Vi har *procedurer* der skal følges.

Vi har en officiel *politik* der skal administreres.

Og siden har vi *principper* der skal holdes i ære og undervises i.

Organisation, programmer, procedurer, politik og *principper* – alt dette er vigtigt. Men de er ikke alle lige vigtige. Man kan meget vel bruge tid og penge på ting som ikke er af afgørende vigtighed og som i virkeligheden tilsidesætter vigtigere sager.

Lad mig give jer to eksempler, et fra den mere åndelige del af vort ansvarsområde og et af timelig karakter.

Det første har at gøre med kirkedomstole. Det er vort ansvar at dømme medlemmer, når der foreligger en alvorligere overtrædelse. *Organisationen* og *procedurerne* for en sådan domstol er forklaret i detaljer i håndbogen.

Hvis man imidlertid ikke anvender *principperne* der gælder for sådanne sager kan man afholde en domstol der er i overensstemmelse med håndbogen, og endda følge de rigtige procedurer, og alligevel skade i stedet for at gavne det overtrædende medlem.

Hvis I ikke kender *principperne* – og med principper mener jeg evangeliets principper, lærdommene som findes i åbenbaringerne – hvis I ikke ved hvad åbenbaringerne siger om retfærdighed eller nåde, eller hvad de fortæller om irettesættelse eller tilgivelse, hvordan kan I så træffe inspirerede afgørelser i de vanskelige sager der kræver jeres dømmekraft?

Der er et åndeligt element ud over de procedurer der findes i håndbogen. Det hører ind under præstedømmet og har guddommelig kraft. Med mindre I kender det, med mindre biskopper og stavspræsidenter kender det, kører de måske bare programmer uden at forløse de hellige.

Lad os tage et andet eksempel: Det fremgår klart af skriften, at vi skal tage os af de værdigt trængende. Hvordan kan vi gøre dette? Vi skal indsamle fasteofre og så er der velfærdsprogrammer – det kender vi godt. I håndbøger står der hvordan de skal administreres. Og dog er hver sag forskellig. Uden kendskab til evangeliets principper kan I handle teknisk

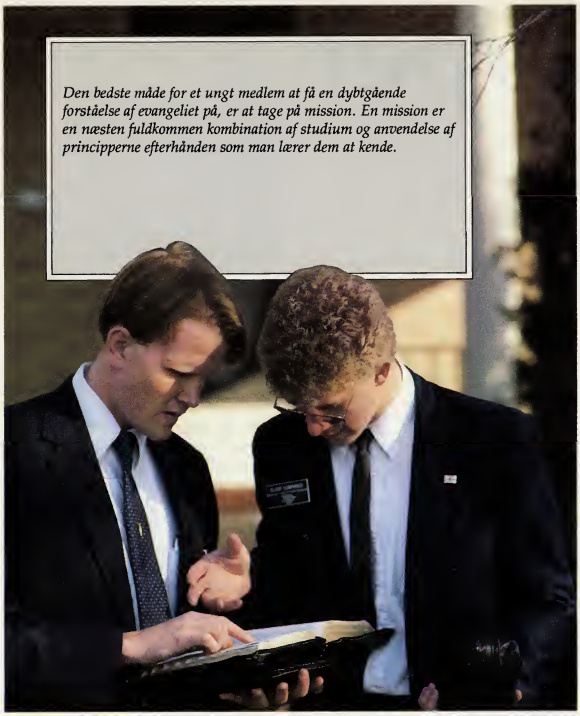

korrekt ifølge vejledningen, og dog fornedre i stedet for at ophøje medlemmet. Lad os antage at I ikke kendte noget til uafhængighed, arbejdsomhed og selvforsyning.

Det er ikke et spørgsmål om hengivenhed, for det ville vi *aldrig* stille spørgsmålstegn ved. Det er et spørgsmål om hvor man skal placere sine anstrengelser. Det er et spørgsmål om syner (visioner), for „uden syner forvildes et folk" (Ordsprogenes Bog 29:18).

Der ligger evangeliske principper til grund for enhver fase i kirkens administration. De bliver *ikke* forklaret i håndbøgerne. De kan findes i skrifterne. De er essensen i og formålet med åbenbaringerne.

Procedurer, programmer, den administrative politik og endda nogle organisationsmønstre kan ændre sig. Det står os i virkeligheden ret frit for, ja, engang imellem er det endda nødvendigt for os at ændre dem. Men *principperne, lærdommene* ændrer sig *aldrig*.

Hvis I lægger for stor vægt på programmer og procedurer som *kan* blive ændret, og vil blive ændret, og skal ændres, og ikke forstår evangeliets grundlæggende principper, som *aldrig ændrer sig*, kan du blive vildledt. Hør nu nøje efter. Jeg siger ikke at I skal ignorere håndbøger og lektiehæfter, det har jeg aldrig sagt. Jeg mener blot at der er en åndelig side som ikke findes i håndbøgerne, som I selv skal tilsætte jeres forvaltning, hvis I vil behage Herren.

Når I kender evangeliet vil I være loyale mod retningslinjerne i håndbøgerne på en måde som I ellers ikke ville være. Hvis I gør det, vil I spare jer selv for de fornyelser der ikke kan virke.

Kirken vokser hurtigt, og derfor er det en fristelse at forsøge på selv at løse problemerne, ved at ændre på grænserne, ændre programmerne, reorganisere lederskabene eller at skaffe mere behagelige bygninger. Det vi i virkeligheden har brug for er en indre forskansning som den vi kender fra kirkens historie. Det vi virkelig har brug for er en genopliving af evangeliets grundlæggende principper hos alle de hellige. Præstedømmets administrations sande væsen ligger ikke i procedurerne, men i principperne, i lærdommene!

Profeten Joseph Smith gav os nøglen. Med hensyn til nøglen sagde han: „Jeg lærer dem de rette *principper*, så styrer de sig selv."

For nogen tid siden interviewede jeg en ung biskop i Brazilien. Han var 27 år gammel. Jeg kunne mærke, at han besad alt det en effektiv kirkeleder skal – ydmyghed, et vidnesbyrd, fremtoning, intelligens, åndelighed. Her, tænkte jeg, er en ung mand med en storslået fremtid i kirken.

Jeg spurgte mig selv, mens jeg så på ham: „Hvilken fremtid vil han få? Hvad vil vi gøre *for* ham? Hvad vil vi gøre *ved* ham?" I mit sind forestillede jeg mig årene fremover.

Han vil måske sidde som biskop i omkring 6 år, og så er han 33 år gammel. Han vil så tjene som medlem af højrådet i 8 år og 5 år som rådgiver i stavspræsidentskabet. Når han er 46 vil han blive kaldet som stavspræsident. Vi afløser ham efter 6 år og gør ham til regionalrepræsentant, og det er han så i 5 år. Det vil sige at han har tilbragt 30 år som et forbillede, et eksempel til efterfølgelse, lederen.

Men i alle de år har han ikke været til stede i søndagsskolen 3 gange i træk, og har heller ikke været til 3 kvorumsmøder i træk.

Genkender I jer selv i denne situation, brødre?

Med mindre han kendte evangeliets grundlæggende principper inden han blev kaldet, har han knap nok tid til at lære dem hen ad vejen. Mødeplaner, møder, budgetter og bygninger kommer til at tage hans tid. Disse ting bliver sædvanligvis ikke overset.

Men principperne bliver overset –

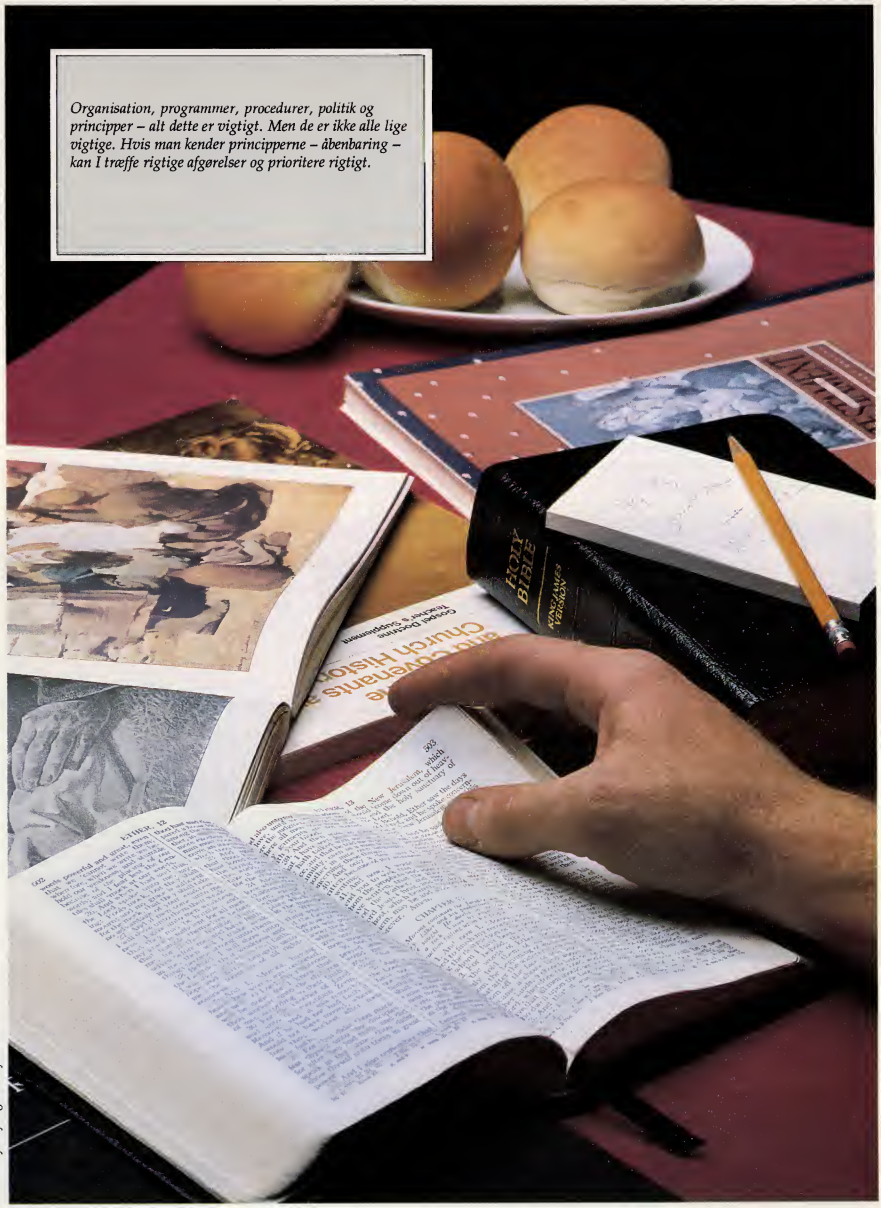

Foto: Marty Mayo og Wes Taylor

evangeliet bliver overset, lærdommene bliver overset. Når det sker er vi i stor fare! Vi ser beviset i kirken i dag.

Jeg vil gerne advare helligt og nøgternt! Vi lever i en tid med stor modstand, ikke alene i USA, men over hele verden. Den vokser dag og nat verden over. Fjender udefra, allieret med apostater indefra, udfordrer kirkens gode medlemmers tro. De stiller ikke spørgsmålstegn ved kirkens programmer. Dem har de kun ros til overs for. De koncentrerer sig om lærdommene. Det er lærdommene de angriber, og vi ser mange ledere der synes at være ude af stand til at besvare spørgsmål om lærdommene. Jeg har haft lidt at gøre med kirkens informationsformidling, og folk ringer dagligt og siger: „Hjælp, hvad skal vi gøre? De stiller spørgsmålstegn ved vore lærdomme." Hvis vore medlemmer ikke kender lærdommene er vi i fare, ligegyldigt hvor effektive vore programmer og hvor gode vore bygninger er.

Det er ikke min mening at nedgøre vore anstrengelser. Jeg ser beviser på at evangeliets principper virker alle steder. Lad mig give et eksempel.

Ved lederskabsmøder i stavene spørger jeg ofte en ung kvorumspræsident om hvordan han kalder en ny rådgiver. Hvordan ville du kalde en ny rådgiver? Følgende er, heldigvis, et meget typisk forløb:

Præsidenten siger: „Tja, først gennemgår jeg navnene på kvorummets medlemmer og udvælger den jeg føler skal være min rådgiver. Så beder jeg om det."

„Hvorfor beder du om det?"

„For at få vejledning fra Herren."

„Hvilken slags vejledning?"

„Om det er den rigtige eller ikke."

„Mener du åbenbaring?"

„Ja."

„Tror du at du kan få åbenbaring om sådan noget?"

„Ja."

„Er du sikker?"

„Ja."

„Ja men, du er da en ganske almindelig ung mand; tror du virkelig at du kan modtage åbenbaring fra Gud?"

„Ja!"

„Har du fået åbenbaringer før?"

„Ja."

„Jeg kan slet ikke tale dig fra det, kan jeg?"

„Nej!"

Tænk bare! En almindelig ung kvorumspræsident for ældsterne ved hvad åbenbaringer er, og hvordan man modtager dem. En ganske almindelig ung mand der ved hvordan man nærmer sig Herren gennem sløret og får åbenbaret vejledninger.

Det er det væsentlige, selve kernen i præstedømmets præsidium. Det er et evangelisk princip. Det er en af Guds love, at han vil åbenbare sin vilje til sine tjenere. Ikke blot til profeterne og apostlene, men til hans tjenere overalt i verden. Det er et kosteligt princip der skal værnes om, og når vi bliver overbebyrdet med programmer forpurres det somme tider.

Hvis denne unge præsident er kendt med skrifterne, vil han aldrig følge falske ledere. Så har han læst i Lære og Pagter, hvor der står:

„Det skal ikke tillades nogen at gå ud at prædike mit evangelium eller opbygge min kirke, uden han bliver ordineret af en, der har myndighed, og som er kirken bekendt og på forskriftmæssig måde selv er blevet ordineret af kirkens ledere." (L&P 42:11).

Han organiserer sig heller ikke så mekanisk, at han går glip af inspiration. Han ville have læst dette vers i afsnit 46:

„Men til trods for det, der er skrevet, har det altid fra begyndelsen været overladt min kirkes ældster, og vil altid være således, at lede alle møder, som de føler sig ledet og tilskyndet til gennem den Helligånd" (L&P 46:2).

Det er meget vigtigt, at alle medlemmer, og især alle lederne forstår og kender evangeliet.

Det er ikke let at finde tid til at studere evangeliet. Det er sværere for stavspræsidenten at gøre det og uendeligt meget sværere for biskoppen at gøre det, men det er nødvendigt og det kan lade sig gøre. Brødrene skal deltage i klasserne så ofte de kan; biskopper og stavspræsidenter skal finde tid til at deltage så tit som muligt i søndagsskoleklassen og i deres kvorumsklasse.

Vi må sørge for, at den efterfølgende generation kender evangeliet. Det er vor pligt at give dem præstedømmets myndighed og evangeliets principper og ordinanser i deres fulde udstrækning.

Giv næring til de programmer der skal undervise i evangeliet. Primary, søndagsskolen (jeg har for øvrigt hørt om lokale ledere som har foreslået at man afskaffer søndagsskolen; det ville være meget dumt af os at gøre det), præstedømmelektierne, hjælpeorganisationslektierne, hjælpeforeningens lektier om åndelig livsførsel, programmerne for det aronske præstedømme og Unge Piger og nadvermøderne kan øve stor indflydelse hvis vi bruger dem til at prædike evangeliet. Nadvermøderne skal have et evangelisk islæt. Og jeg kan ikke se hvordan en biskop eller stavspræsident kan hvile, før seminarprogrammet virker for deres unge og før lærertræningsprogrammet, som i høj grad hæver kvaliteten af disse programmer, får den rette opmærksomhed. Alt dette behøver opmærksomhed og støtte.

Til sidst vil jeg bare understrege dette ene punkt: Hvad har alt dette at gøre med at kalde missionærer? Det har *alt* at gøre med det!

Den bedste måde for et ungt medlem at få en dybtgående forståelse af evangeliet på, er at tage på mission. En mission er en næsten fuldkommen kombination af studium og anvendelse af principperne efterhånden som man lærer dem at kende. Intet kan måle sig med det.

En missionærs kaldelse kræver, at han kan undervise i evangeliets grundlæggende principper hele dagen hver dag. Han underviser i frelsesplanen igen og igen.

Herren er vort eksempel. Herren kan vanskeligt betegnes som den administrative. Lad mig gentage det. Herren kan vanskeligt betegnes som den administrative. Han var en *lærer*! Det er idealet, forbilledet.

Missionærerne er lærere. Ingen studerende lærer lige så meget ved at høre en forelæsning som læreren gør ved at forberede den.

Forestil jer bare at have en 2–timers studieperiode hver dag sammen med en kammerat. Hvad ville I synes om det? Missionæren studerer skrifterne som han aldrig har gjort før, og som han aldrig senere vil få lejlighed til, især hvis han bliver kaldet som leder. Han får en grundvold i selve evangeliets kerne. Han lærer de grundlæggende principper for præstedømmets præsidium. Kirkens fremtid vil afhænge af at han kender dem.

Spørgsmål: Hvor tror I at den unge præsident for ældsternes kvorum fik sin grundlæggende forståelse af evangeliets principper og for åbenbaringsmetoden? Hvor tror I han lærte om åbenbaring? Det gjorde han utvivlsomt på sin mission.

Kirkens sikkerhed i fremtidige generationer afhænger af hvor gode vi er til at kalde missionærer. Hvis vi virkelig bekymrer os om dette værks fremtid vil vi ikke have ro på os, før alle fysisk raske unge mænd bliver værdige og får et ønske om at blive kaldet som missionær.

I begyndelsen nævnte jeg, at vi har fået *befaling* om at forkynde evangeliet. Vi har fået befaling om at forkynde, ligegyldigt om det er forbundet med særlige goder og velsignelser eller ej. Hvorfor? *Det er vor pligt!* Det er et princip, et *befalende princip*!

Procedurer og programmer og politik og organisation og budgetter og bygninger er allesammen vigtige ting i deres rette sammenhæng. Dem skal vi have, men vi må ikke lade vægtigere ting ugjort.

Vi skal gå fremad. Vi kunne åbne 6 nye missioner med det samme, hvis vi havde nok missionærer. Så vort råd og vor henstilling til alle ledere, er at gå fremad, gå hurtigt i gang med at kalde unge mænd og færre, men dog nok unge søstre, som kan gå ud og forkynde evangeliet til alle nationer, slægter, tungemål og folk, som et svar på den befaling der blev givet. I Jesu Kristi navn. Amen. □

„Det vigtigste arbejde vi nogen sinde vil udføre, vil være inden for vort hjems fire vægge."

Præsident Harold B. Lee